

พื้นฐาน ประสบการณ์ชีวิต ของผู้หญิงที่เลือก
หย่าร้าง และที่เลือกไม่หย่าร้าง

ความคล้ายคลึงกันของหญิงไทย อย่างหนึ่งนั่นก็คือ ผู้หญิงทุกคน ถูกสังคมกำหนด บทบาท คาดหวัง กับความเป็นหญิง พวกเธอได้รับการสั่งสอน ชัดเจนโดยทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อ เพื่อเติบโตสู่ความเป็นผู้หญิงในอุดมคติของครอบครัวและสังคมไทย การให้คุณค่าของชายกับหญิงที่ไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งทฤษฎีสตรีนิยมหลายทฤษฎี บ่งบอกความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศ คุณค่าที่ถูกตัดสินแล้วว่า คุณค่าของหญิงนั้นต่ำกว่าคุณค่าของชาย ผู้หญิงจำนวนมากที่ต้องเผชิญกับความรุนแรงในครอบครัวทั้งในสภาพของความเป็นภรรยาหรือบุตรสาว การตั้งรับการตอบโต้ของผู้หญิงเหล่านี้เป็นเรื่องที่น่าศึกษา และเพื่อให้ได้ข้อมูลในหัวข้อ “ผู้หญิง ความรุนแรงในครอบครัว การหย่าร้างในฐานะทางเลือก” ดิฉันจึงทำการเก็บข้อมูล โดยเลือกกลุ่มผู้หญิงผู้ร่วมวิจัยดังกล่าว 14 คน ซึ่งมีทั้งหญิงที่สมรสถูกต้องตามกฎหมาย และผู้หญิงที่ใช้ชีวิตคู่ โดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส ซึ่งมีลูกสาว ที่ประสบความรุนแรงในครอบครัวแล้วเลือกตัดสินใจหย่าร้าง และที่เลือกตัดสินใจไม่หย่าร้างเป็นทางออกเพื่อยุติความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยจะศึกษาถึงพื้นฐาน ประสบการณ์ชีวิตสมรส หรือประสบการณ์ใช้ชีวิตคู่ที่มีลักษณะแตกต่างกันและหลากหลายรูปแบบชีวิตคู่ เพื่อให้ทราบภูมิหลังชีวิต ความเป็นมา บทบาท สถานภาพ พื้นฐานประสบการณ์ชีวิตในวัยเยาว์ การศึกษาสู่อาชีพ การงาน มูลเหตุจูงใจให้เข้าสู่ชีวิตสมรส หรือตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ ประสบการณ์ในชีวิตสมรสหรือประสบการณ์ในชีวิตคู่ เพศวิถีและความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันอันนำไปสู่ความผันผวนของชีวิต สู่ความรุนแรงในครอบครัว รูปแบบของความรุนแรง บริบทของความรุนแรง การตอบโต้ และวงจรของความรุนแรงในครอบครัว ปัจจัยเงื่อนไขที่ตัดสินใจหย่าร้าง หรือปัจจัยเงื่อนไขที่ตัดสินใจไม่หย่าร้าง เป็นทางออกเพื่อยุติความรุนแรงในครอบครัว ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาสตรีนิยม โดยอาศัยการเล่าเรื่อง (narrative) โดยชื่อที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ล้วนแต่เป็นชื่อสมมุติทั้งสิ้น

สถานภาพ บทบาท พื้นฐานประสบการณ์ชีวิตในวัยเยาว์

ปุ้ม หญิงเหล็กผู้แสนซื่อที่ผ่านชีวิตทรหดอดทนตั้งแต่วัยเยาว์

ดิฉันพบปุ้มครั้งแรกที่เห็น เธอเป็นผู้หญิงผิวคล้ำรูปร่างผอม ไม่สูง ใบหน้าไม่ตลกแต่งเป็นธรรมชาติ มีดวงตาแป๋วเป็นประกาย พูดเสียงใส ปุ้มเกิดแถวบางโคล่ ที่กรุงเทพฯ พ่อกับแม่มีลูกเป็นหญิงทั้งหมด 3 คน ปุ้มเป็นลูกสุดท้อง พ่อมีอาชีพรับจ้างขับแท็กซี่ แม่ของปุ้มขายเรือขายอาหาร และเป็นแม่บ้าน ปุ้มไม่ได้อยู่ร่วมบ้านกับพี่สาว เพราะแม่นำเธอมาฝากให้น้าสาวเลี้ยงตั้งแต่เธออายุได้ 3 เดือน แม่ไม่มีเวลาดูแลเธอ เพราะต้องขายเรือขายของ น้าสาวปุ้มไม่มีบุตรเพราะเป็นหมัน ปุ้มจึงถูกเลี้ยงโตมาด้วยการดูแลของน้าและยายที่อยู่บ้านเดียวกัน เธอรักเคารพน้าและผูกพันกับน้าและยายมากกว่าแม่และพ่อแท้ ๆ เธอเรียกน้าว่า “แม่” และเรียกสามีน้าว่า “พ่อ” ตั้งแต่เล็กจนโตจนปัจจุบัน ปุ้มจึงมีแม่ 2 คน ปุ้มบอกว่า ตั้งแต่จำความได้พ่อชอบดื่มเหล้า เวลาเมาพ่อจะทุบตีแม่ ทะเลาะมีปากเสียงกัน เธอพบเจอสภาพที่เวลาพ่อดื่มเหล้ามาก ๆ จะเมา โมโห แล้วทุบตีแม่ เธอเคยพาแม่หนี เพราะทนเห็นแม่บาดเจ็บที่ถูกพ่อตีรุนแรง มาพักอยู่บ้านน้า ส่วนพี่สาวหนีออกจากบ้านไปก่อนเพราะไม่ทนต่อการทารุณกรรมของพ่อ โดยไปอาศัยอยู่กับญาติและบ้านเพื่อน เหลือแม่อยู่บ้านคนเดียวแต่ลำพัง เวลาพ่อมีปากเสียงทะเลาะกันกับแม่ ยายก็จะมารับเธอไปอยู่กับยาย ค้างเป็นอาทิตย์ สองอาทิตย์ พ่อพอเริ่มดีขึ้นเธอก็กลับมาอยู่กับพ่อแม่ เธอจึงไป ๆ มา ๆ ระหว่างบ้านยาย กับบ้านพ่อ ความผูกพันระหว่างเธอกับพี่สาวสองคนจึงไม่มี ซึ่งบ้านสมัยก่อนอยู่ไม่ไกลกัน แม่เป็นแม่บ้านและช่วยยายขายของ ขายกับข้าวในหมู่บ้าน ฐานะทางบ้านปุ้มค่อนข้างยากจน เมื่อพ่อปุ้มเริ่มมีฐานะดีขึ้น จึงได้มาเช่าที่วัดเรื่องยศ ปลุกบ้านอยู่อาศัย ซึ่งไกลจากบ้านยาย คืออยู่กันคนละฟากถนน ปุ้มถูกฟูมฟักด้วยความรักจากน้า ที่เลี้ยงเธอเหมือนลูกและยายตามใจ เธอเติบโตอยู่กับความอ่อนแอ ขาดความอดทน ไม่รู้จักตัดสินใจด้วยตนเองและ ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เธอช่วยงานบ้าน ดูแลยาย แต่บางทีก็ทำเป็นเหมือนเด็ก คือซี้เกียจ ไม่ทำอะไร เพราะยายทำให้เกือบหมดทุกอย่าง เว้นแต่เสื้อผ้าปุ้มจะซักเอง ส่วนยายจะทำกับข้าวหุงหาอาหาร ปุ้มมีหน้าที่อยู่อย่างเดียวคือวันหยุดเธอจะต้องไปช่วยยายซื้อของที่ตลาดพระประแดง

การศึกษา สู่อชีพการงาน

ปุ้มเรียนชั้นประถมที่โรงเรียนวัดบางโคกเพราะอยู่ใกล้บ้านโดยน้ำและยายส่งเสียให้เรียน ส่วนพ่อของปุ้มไม่ได้ส่งเสียค่าเรียน แม่มีให้บ้าง เธอเล่าว่าสมัยนั้นได้เงินไปโรงเรียนวันละ 6 สลึง ต้องอยู่กินอย่างประหยัดและรู้ค่าของเงินมาก พอจบชั้นประถมมาต่อชั้นมัธยมที่โรงเรียนเจ้าพระยาทิพากร ซึ่งน้ำส่งเสียเหมือนเดิม โดยได้เงินวันละ 10-15 บาท พ่อกับแม่ก็ยังไม่ช่วยน้ำส่งเสียค่าเรียน จนกระทั่งจบ มศ.3 มาเรียนต่อสายอาชีพจบได้วุฒิ ปวช. สาขาการตลาด ซึ่งตอนเรียนระดับ ปวช. แม่แท้ ๆ จะออกค่าเทอมให้ และน้ำจะช่วยออกค่าขนมให้อาติย์ละ 200 บาท

หลังจากเรียนสำเร็จการศึกษา ก็หางานทำ ปุ้มเล่าว่าชีวิตเธอหลังจบการศึกษาแล้ว ได้เริ่มทำงานหารายได้ด้วยตัวเอง ซึ่งสมัยนั้นคือเมื่อ 20 ปีมาแล้วนั้นจบระดับ ปวช.มาแล้ว หางานทำเป็นเสมือนตามบริษัทนั้นหาได้ยากมาก ญาติ ๆ ฝากให้ เลยได้ทำงานเป็นพนักงานรายวัน โดยเริ่มต้นทำงานเป็นพนักงานโรงงานได้ค่าแรงวันละ 70 บาทต่อวัน เธอทำงานตั้งแต่ 8 โมงเช้า เลิกงาน 3-4 ทุ่ม ทุกวัน วันอาทิตย์ก็ทำได้ค่าแรง 2 เท่า และทำงานล่วงเวลาหลัง 6 โมงเย็น รวมแล้วเดือนหนึ่งเธอจะมีรายได้ 3,000 - 4,000 บาท ทุกเดือน ปุ้มมีเงินส่งให้แม่ทุกเดือน ๆ ละ 1,000 บาท ปุ้มทำงานแห่งแรกนี้อยู่ได้ประมาณ 1 ปี ก็ออกจากงานเพราะเพื่อนร่วมงานไม่พอใจปุ้มที่ได้เลื่อนตำแหน่งงานและจะได้สอบขึ้นเป็นพนักงานรายเดือน ด้วยปุ้มเป็นคนมีความรู้และการงานดีเป็นที่พอใจของหัวหน้างาน ปุ้มรู้ว่าเพื่อนไม่พอใจเธอ จึงตัดสินใจลาออกจากการงานมาหางานใหม่ มาสมัครได้ที่บริษัทแห่งหนึ่งเป็นบริษัททำรองเท้า ปุ้มเคยมีเงินส่งให้แม่ใช้แต่ละเดือน กลับไม่มีเงินส่งให้แม่ใช้ ตั้งแต่ปุ้มได้รู้จักกับนายเดช ที่บริษัททำรองเท้าในแผนกเดียวกัน นายเดชผู้ทีกลายมาเป็นสามีจอมปลอมของเธอ ต่อมาปุ้มได้มาทำงานที่บริษัทห้องเย็นอาหารทะเล โดยพี่สาวปุ้มช่วยหางานให้เป็นที่ทำงานแห่งเดียวกับพี่สาวคนโต ปุ้มทำด้านบัญชี เริ่มขึ้น 2,500 บาทจนกระทั่งได้เงินเดือนเป็นหมื่น เมื่อสิบกว่าปีที่แล้ว ซึ่งถือว่าเงินดีมาก มีอาหารฟรี 3 มื้อ อาศัยอยู่หอพักของบริษัทฟรีไม่เสียค่าที่พัก ค่าไฟค่าน้ำ ซึ่งบริษัทอยู่ที่กรุงเทพฯ ส่วนโรงงานอยู่ที่จังหวัดราชบุรี เสาร์อาทิตย์มีรถรับส่งถึงกรุงเทพฯ เข้ามาเยี่ยมบ้านในกรุงเทพฯ ได้ไม่ต้องจ่ายค่ารถ นับว่าประหยัดค่าใช้จ่ายหลายอย่างไปได้มากพอสมควร ถ้าประหยัดดี ๆ มีเงินเหลือเก็บ แต่ชีวิตเหมือนนิยายเมื่อเริ่มจะมีชีวิตคู่ เงินทองที่หามาได้ต้องหมดไปกับผู้ชายที่ได้ขึ้นชื่อว่าสามีจอมปลอมลอก ทำให้ชีวิตของปุ้มประสบปัญหาชีวิตมากมายแสนสาหัส จนต้องลำบากอยู่ทุกวันนี้ ดังจะได้กล่าวในตอนต่อไป

ชื่น ผู้หญิงแกร่งชีวิต

ชื่นรูปร่างสันทัดแกรน ๆ ค่อนข้างผอม ใบหน้าเรียว แก้มตอบ ดวงตาโตสองชั้นสวยดี ผิวคล้ำเพราะตากแดดลมมาก ขึ้นตราตรำทำงานหนักมานานจนกล้ามเนื้อเป็นมัด ๆ ชื่นไว้ผมยาวตัดเป็นลอนและเกล้ามัดไว้สูง แม้จะมีอายุมาก แต่ชื่นยังมีเค้าความสวย เวลาพูดจะมองเห็นฟันหน้าเหยิน เสียงชื่นใหญ่และห้าว

บ้านเกิดชื่นอยู่อำเภอวิเชียร จังหวัดนครสวรรค์ เป็นลูกคนที่ 3 ในจำนวนพี่น้อง 8 คน ผู้ชาย 3 คน ผู้หญิง 5 คน แม่ของชื่นมีอาชีพสานกะบุง กะโล่ พัด ส่วนพ่อทำฟืน เมาถ่าน สานตะกร้อ สานรอก สานไซ และหากินรับจ้าง ทำไร่ข้าวโพดและไร่ถั่วเล็กน้อย พี่ ๆ น้อง ๆ รักใคร่ช่วยเหลือกันทำมาหากิน ต่างคนต่างแบ่งหน้าที่กันทำ หลังจากที่พ่อบริษัทมีปัญหาเกี่ยวกับพี่สาวของพ่อ แม่จึงชวนพ่อไปอยู่ที่สมอทอด อำเภอวิเชียร ไปหักล้างถางพง ฟันป่าฟันดง เพื่อจับจองที่ทางทำมาหากิน แม่ให้ความเห็นพ่อว่า ถ้าพี่น้องไม่ถูกกันก็อย่าอยู่ด้วยกันดีกว่า ไปหาเอาภรรยาใหม่ แม่ได้ขายบ้านขายหมดทุกอย่างแล้วพาลูก ๆ ไปอยู่ในดง แล้วไม่เคยติดต่อกับญาติพี่น้องไหน ไม่ว่าจะเป็นญาติทางพ่อหรือทางแม่

ชื่นเล่าว่า ไปอยู่ที่สมอทอดไม่รู้จักใคร ที่นั่นยังเป็นดง ที่เรียกว่าดงดิบ คือยังเป็นป่า ให้จับจองได้ คือใครไปก่อนก็ไปจับจอง เอาธงไปปัก ๆ ไว้ กะเกณฑ์เอาตามความพอใจ มีคนเขาไปจับจองอยู่ก่อน แม่เลยไปซื้อต่อร้อยไร่ซื้อได้ 70 กว่าบาทในสมัยนั้น สำหรับงานบ้าน เธอเล่าว่า

สามคนพี่น้องช่วยกัน คนโตป่าเผา ก็อยู่ในครัวทำกับข้าวหุงหาอาหาร คนที่สองป่าขจร ก็ต้องถูบ้าน เลี้ยงเป็ด ส่วนชื่นตักน้ำใส่กระถางล้างตีนล้างเท้า ตักใส่โถงให้เต็ม เสร็จแล้วหน้าที่ใครหน้าที่มัน ก็กินข้าว กินข้าวเสร็จก็จะออกไป พี่สาวจะวัดให้เลย ยายชื่นแกต้องหมดหน้างานนะ ถ้าหมดงานแกจึงจะไปกินข้าวได้ ถ้าไม่หมดงานก็ไปกินข้าวไม่ได้”

ชื่นพูดให้ฟังต่อ

ตอนย้ายไปอยู่ที่สมอทอด แม่กำลังตั้งท้องน้องคนที่ 6 หลังจากนั้นก็มีน้องอีก 2 คน น้อง ๆ ก็ให้ความเคารพนับถือทุกคน ก็รักกัน สมัยนั้นตอนเป็นเด็กก็รักกัน เพราะว่าสมัยนั้นแม่ยังจน แม่ลำบากมาก ได้อะไรกันมาก็ต้องแบ่งกัน ขนาดลูกอมก็ต้องมากัดแบ่งกันนะ ชื่อไอติม อย่างเป็นไอติมตาแป๊ะ เขย่านะ อาจารย์เคยเห็นไหม

"เคยเห็น" ดิฉันตอบรับ สีเขียวสีแดงนะ มีอันหนึ่ง ก็ต้องแบ่งกันกิน ฉันชอบกินเหมือนกัน สมัยนั้นเรียก แข็งหลอด พี่สาวบุญธรรมของฉัน เขายังเคยรับมาเดินขายตามบ้านเลย สมัยเรายังเด็ก ๆ หนะ" ดิฉันเล่าภาพอดีตในความทรงจำ ขึ้นยิ้มรับที่เข้าใจร่วมสมัยกัน ปัจจุบันพ่อของขึ้นเสียชีวิตแล้ว 3 ปี ส่วนแม่ของขึ้นได้มาอยู่กับขึ้นจนปัจจุบัน

การศึกษาสู่อาชีพการงาน

ขึ้นเล่าประวัติการศึกษาของพี่น้องเธอว่า

พี่สาวคนโตได้เรียนแค่ ป.3 พี่สาวคนที่ 2 ได้เรียนแค่ ป.2 ฉันได้เรียนแค่ ป.3 ยังไม่ทันจบ ป.4 แม่ก็ย้ายจากนครสวรรค์ไปอยู่ที่สมอทอด เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในป่าในดง จึงไม่มีโรงเรียน ส่วนน้อง ๆ ผู้ชาย พ่อต้องการให้เรียนมากกว่าลูกผู้หญิง น้องชายเรียนไม่เก่ง ได้เรียนจบเพียง ป.6

เมื่อเรียนน้อยก็ต้องทำงานแบบใช้แรงงาน พี่เขยเป็นช่างก่อสร้าง ได้ย้ายมาทำก่อสร้างที่กรุงเทพฯ พี่สาวมาตามหาสามี ขึ้นได้ตามพี่สาวมาเป็นเพื่อน และก็ได้มาฝึกหัดทำงานก่อสร้าง เพราะการศึกษาน้อย จึงไม่มีโอกาสหางานทำอะไรที่ดีกว่านี้ ขึ้นเคยทำไร่ข้าวโพด ไร่ถั่ว เมื่ออยู่กับพ่อแม่ ดังนั้นขึ้นและพี่น้องของขึ้นจึงเป็นภาพกลุ่มผู้หญิงยากจน ชนชั้นล่าง และยังเป็นผู้หญิงที่อยู่ในสถานะที่ด้อยกว่าผู้ชาย ไม่ว่าจะเป็นค่าจ้างแรงงานที่ได้ต่ำกว่าชาย การที่ขึ้นกับพี่สาวทำงานในไร่ที่พ่อแม่ใช้แรงงานเหมือนกับลูกชาย ทำให้เห็นว่าลูกผู้หญิงอย่างขึ้นมีคุณค่าทางแรงงานเท่ากับผู้ชาย แต่ขึ้นยังรับผิดชอบทำงานบ้านอีกด้วย ซึ่งขึ้นเป็นผู้หญิงที่ไม่สามารถหลุดออกจากมายาคติความเป็นหญิงที่ต้องรับผิดชอบงานบ้านและครอบครัวกระทั่งปัจจุบัน

พรรณ ผู้หญิงอดทนขยันจนร่ำรวย

พรรณเป็นผู้หญิงหน้าตาคมขำสวยเหมือนสาวภาคใต้ รูปร่างพอดี ผิวสีน้ำตาล เธอเกิดที่จังหวัดชุมพร ทางภาคใต้ แต่พื้นเพเดิมของพ่อของพรรณเป็นคนเพชรบุรี แม่เป็นคนราชบุรี แม่ของพรรณมีเชื้อสายจีน พ่อมีญาติที่แต่งงานกับคนระนองย้ายมาอยู่ทางใต้ก่อน ต่อมาพ่อของพรรณจึงพาครอบครัวย้ายมาอยู่ทางภาคใต้ที่จังหวัดชุมพร มาตั้งรกรากค้าขายที่นั่น พ่อแม่พรรณมีลูกทั้งหมด 8 คน เสียชีวิต 2 คน พรรณเป็นลูกคนที่ 4 ของแม่พ่อ แม่ยังมีลูกสาวที่แม่เอามาเลี้ยงเหมือนลูกอีก 2 คน เป็นผู้หญิงทั้งคู่ พรรณมีพี่สาว 2 คน พี่ชาย 1 คน และน้องชาย 2 คน หากนับน้องสาวที่แม่เอามาเลี้ยงอีก 2 คน ก็จะมีน้องทั้งหมด 4 คน พรรณบอกว่าพ่อของพรรณมีสีผิวดำสนิทน้อง ๆ นิโกร ส่วนแม่ผิวขาวเพราะมีเชื้อจีน ลูก ๆ ผิวขาวไม่กี่คน ส่วนมากจะผิวดำคล้ายพ่อ แต่ดำไม่เข้มเหมือนพ่อ รวมทั้งพรรณด้วย พรรณเล่าว่า "ตั้งแต่จำความได้เห็นแม่ทำงานตลอด แม่

เป็นคนขยันค้าขายเก่ง แล้วก็เห็นพ่อทำอาชีพหลาย ๆ อย่าง เปลี่ยนอาชีพเรื่อย ๆ ทำเกือบทุกอาชีพ คือถ้าเห็นว่าทำงานไหนจะดีกว่ากัน เช่น เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา ดู ซ่อมจักรยาน ขับแท็กซี่ ก่อสร้างก็ทำ ส่วนมากพ่อมักจะไปหางานข้างนอกมาให้แม่ทำ แม่จะเป็นหลักอยู่บ้าน คือขายอาหารต้มเหินเนื้อ แม่เป็นทั้งแม่บ้านและค้าขาย งานที่พ่อกับแม่จะรับงานจากพ่อมาทำ และจะทำได้ดีกว่า เช่น ขายปลา ขายไก่ แม่จะทำได้ดีกว่าพ่อ พ่อของพรรณเข้าบ้านให้ครอบครัวอยู่อาศัย แต่ลูกไล่ที่ก็จะย้ายหาที่อยู่ใหม่ หรือตรงนี้ก็หาไม่ได้ก็เช่าอีกที่ พ่อเธอพูดภาษาใต้ไม่ได้ จนทุกวันนี้ พรรณเลยย้อนไปถึงอดีตที่พ่อกับแม่ถูกบังคับให้แต่งงานแบบคลุมถุงชน ว่า

ยามีที่นามาก เขาจ้างแม่ไปหว่านข้าวในนาให้ แล้วผู้ใหญ่สองฝ่ายเห็นดีให้แต่งงานกันโดยที่แม่กับพ่อไม่ได้รักกัน พ่อเคยมีเมียมาก่อน 2 คน คนแรกเป็นครู คงไม่ถูกกันเลยเลิกและไม่มีลูก คนที่สองเป็นชาวบ้าน แต่คลอดลูกตายทั้งกลม แล้วพ่อจึงมาแต่งงานกับแม่ ซึ่งพ่อก็อายุห่างกับแม่ถึง 10 ปี

แม่ของพรรณเป็นคนใจดี ไม่เข้มงวด แต่ขยันมาก ค้าขายแต่เช้าจนค่ำ ไม่มีเวลาดูแลลูก ๆ พรรณเล่าว่า “ตอนเด็ก ๆ พวกลูก ๆ เป็นเหา แม่ของพรรณจะเรียกลูก ๆ มาขึ้นเรียงกัน แล้วอาบน้ำถูขี้โคลนแรง ๆ จนเจ็บ ลูก ๆ จะพากันวิ่งหนี อยู่กับแม่เป็นเหาทั้งปี” แม่เลี้ยงลูกตามประสาชาวบ้าน เพราะแม่ไม่มีเวลาดูแล แม่ต้องขายของจนมืด ๆ ค่ำ ๆ แม่เลยส่งลูก ๆ ไปอยู่กับญาติ น้ำป่า แต่พรรณไปอยู่กับพี่สาวที่แต่งงานออกเรือนไปแล้วตั้งแต่เรียนอยู่ ประถมปีที่ 4 ตั้งแต่นั้นมาจึงคุ้นเคยใกล้ชิดกับพี่สาวคนโตมาตั้งแต่เด็ก ๆ แทบจะพูดได้ว่า พี่สาวคนโตเป็นเหมือนแม่อีกคนหนึ่งก็ว่าได้ พี่สาวทำอาชีพเสริมสวย ต่อมาพี่สาวต้องย้ายติดตามสามีที่เป็นตำรวจมาอยู่กรุงเทพฯ พรรณเรียนอยู่ชั้น ม.1 กำลัง จะขึ้น ม.2 จึงติดตามครอบครัวพี่สาวมาอยู่ที่กรุงเทพฯ และเรียนต่อจนม.3 พรรณบอกว่า ตอนเด็ก ๆ เธอ ไม่ค่อยได้ทำงานบ้านอะไร เพราะแม่มีคนมาอาศัยอยู่ด้วยช่วยงานแม่ได้ พรรณเป็นเด็กนิสัยดี ไม่ค่อยพูด จะเงียบ ๆ มีชีวิตเรียบ ๆ ไม่ค่อยทะเลาะกับใคร หัวอ่อน ไม่ได้แย่งใคร ตอนอยู่ร้านเสริมสวยพี่สาวก็เช่นกัน ไม่ได้ช่วยทำงานบ้าน เพราะพี่สาวมีลูกน้องช่วยงานในร้านและงานบ้าน มีคนเข้าออกอยู่เสมอ ๆ พี่สาวจึงมีบริวารคอยช่วยงานบ้าน แต่พรรณก็ซักผ้ารีดผ้าเอง ช่วยทำอาหารเป็นเพียงลูกมือเท่านั้น ดังนั้นชีวิตปฐมวัยของพรรณจึงไม่ลำบาก

การศึกษาสู่อาชีพการงาน

พรรณเรียนชั้นประถมตอนต้นที่ โรงเรียนแถวหมู่บ้าน อำเภอเมือง ในจังหวัดชุมพร จบชั้นประถมปีที่ 4 แล้วย้ายมาอยู่กับพี่สาวคนโตซึ่งแต่งงานออกเรือนแล้ว จนกระทั่งอยู่ชั้นม.1 ต่อมาพี่สาวย้ายติดตามสามีที่เป็นข้าราชการตำรวจมาประจำอยู่กรุงเทพฯ พรรณได้ติดตามมาอยู่กับครอบครัวพี่สาวและเรียนต่อชั้นม.2-3 ที่โรงเรียนเอกชน เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เธอได้เรียน

ต่อสายพานิชย์ จบการศึกษาระดับ ปวส. โดยแม่ส่งเสียค่าเล่าเรียน และอยู่กินกับครอบครัวพี่สาว

หลังจากจบการศึกษาแล้ว พรรณได้สมัครเข้าทำงานครั้งแรกที่โรงงานหลอมเหล็ก ที่บางขุนเทียน ไปดูเขาหลอมเหล็ก ทำไม่ถึงเดือนก็ออก เธอบอกว่ามันร้อน ห้องทำงานเล็ก คนงานออก เธอทำคนเดียว มีคนเข้าออกบ่อย ๆ ทำงานไม่มีคนฝึกงานให้ เหมือนเธอไปฝึกงาน และคิดว่าไม่ตรงกับที่เรียนมา ตอนออกได้เงินเล็กน้อยเพราะทำไม่ถึงเดือน พี่สาวให้ออกและหางานใหม่ให้ทำ โดยเป็นเสมียนของบริษัทแห่งหนึ่ง ที่ทำเกี่ยวกับฟาร์มหมู ทำหน้าที่พิมพ์งาน กรอกข้อมูล ต่อมาเป็นเจ้าหน้าที่ทำบัญชีสำนักงาน 3 วัน ทำที่สำนักงานใหญ่ อีก 4 วัน ทำที่อาคารคลองเตย ค่ารถไปมาก็หมด เพราะเหนื่อยเดินทางไปมาหลายชั่วโมง เลยลาออก ต่อมามาสสมัครที่บริษัทอีกแห่งหนึ่ง ทำทุกอย่าง ทั้งบัญชี พิมพ์งาน กรอกข้อมูล ทำงานที่นี้ดีขึ้นบ้าง จนกระทั่งแต่งงานจึงลาออก

เก๋ ผู้หญิงเก่งและกล้า

เก๋ รูปร่างสูงพอดี ผิวขาวเหลือง ใบหน้าสวยเก๋ หน้าผากโหนกกว้าง ตาโตสวย จัดเป็นผู้หญิงที่สวยคนหนึ่ง เก๋เกิดที่กาฬสินธุ์ พ่อเป็นครู แม่เป็นแม่บ้าน เก๋เป็นลูกคนโต เธอมีน้องชาย 2 คน เก๋ทำงานบ้านช่วยแม่ และเลี้ยงน้อง แต่เก๋ค่อนข้างจะดื้อ ชุกชน ชอบออกเที่ยวกับเพื่อน ๆ มีความเก๋ กล้าได้กล้าเสีย ไม่กลัวใครเหมือนเด็กผู้ชาย ชอบพูดคุยกดลก สนุกสนานเฮฮา เมื่อเธอจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เธออายุ 11 ปี พ่อได้พาเธอมาฝากอยู่กับญาติผู้ใหญ่ที่เป็นนายทหารที่กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นญาติฝ่ายพ่อ เพื่อให้อบรมสั่งสอนให้เป็นเด็กดี มีความรู้ ฝึกนิสัยมีกิริยามารยาท เธออาศัยอยู่บ้านพักของทหาร และกลับไปเยี่ยมบ้านที่ต่างจังหวัด คือไป ๆ มาระหว่างกรุงเทพฯ กับบ้านเกิด เก๋บอกว่าญาติจะให้เรียนต่อ แต่เธอไม่เรียน เลยอยู่ช่วยขายของที่ญาติเปิดร้านขายอาหารตามสั่ง และขายของอยู่ที่ตี๋อัยการ ต่อมาภายหลังเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่เธอจึงมาเรียนเพิ่มจบชั้น ป. 6 ของการศึกษานอกโรงเรียน

เก๋เล่าว่าตอนที่เธอกลับมาเยี่ยมบ้านพ่อแม่ วันหนึ่งเธอได้ออกไปดูหนังกับเพื่อน ๆ พอแยกกลับบ้าน เธอกลับไม่ถูก เพื่อนชายที่เป็นคนบ้านเดียวกันได้พาเธอซ้อนมอเตอร์ไซด์กลับบ้าน ระหว่างทางได้พาเธอไปชมขึ้น ครั้ง สองครั้ง เพราะเธอเป็นวัยรุ่นที่เผลอตัวไป ตอนนั้นอายุเพียง 15 ปี เท่านั้น แล้วเธอก็ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร หรือท้องไม่พึงประสงค์ ผู้ชายที่ชมขึ้นเธออายุมากกว่าเธอ 8 ปี ไปรู้จักกันเพราะเป็นคนหมู่บ้านเดียวกับแม่ เขาไม่รับผิดชอบ และเธอกับเขาก็

ไม่ได้รักกัน เก่คลอดลูกเป็นลูกสาว แล้วทิ้งให้แม่เลี้ยง ส่วนเธอเดินทางเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ ต่อ โดยพักอยู่ที่บ้านพักทหารกับญาติเช่นเดิม

การศึกษาสู่อาชีพการงาน

เมื่อเก่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่บ้านเกิดแล้ว พ่อพาเธอมาฝากอยู่กับญาติผู้ใหญ่ทางพ่อซึ่งเป็นนายทหาร เพื่อให้อุปการะเลี้ยงดู ต้องการให้ญาติผู้ใหญ่ได้อบรมนิสัย ความประพฤติเพื่อเป็นเด็กดีมีความรู้ เก่เข้ากรุงเทพฯ เมื่ออายุ 11 ปี อาศัยอยู่กับครอบครัวญาติทางพ่อที่เป็นทหาร อยู่บ้านพักทหารที่กรุงเทพฯ ญาติใช้ให้ช่วยขายอาหารตามสั่ง และช่วยขายของที่ร้านค้าในตึกกรมอัยการ ทำให้เก่ได้คุ้นเคยกับผู้ใหญ่ที่รับราชการทางศาลและทางทหาร ญาติจะส่งให้เรียนต่อ แต่เก่ไม่ยอมเรียนเอง จนกระทั่งโตเป็นผู้ใหญ่ เก่จึงมาเรียนเพิ่มเติมการศึกษานอกโรงเรียน ได้จบชั้นประถมปีที่ 6 และไม่ได้เรียนต่ออีกเลย เพราะเก่มีครอบครัวตั้งแต่อายุ 16 ปี และมีงานค้าขายโคมไฟ รับเหมาติดตั้งโคมไฟ ตั้งแต่มีครอบครัว

ทราย ผู้หญิงสวยฉลาดเด็ดเดี่ยว

ทรายเป็นผู้หญิงที่สวยงามคนหนึ่ง รูปร่างสูงโปร่งผิวสีน้ำผึ้งเนียน ใบหน้าสวยเก๋ โดยเฉพาะดวงตาสวยคมดี เธอไว้ผมยาวรวบไว้ แต่งกายทันสมัยตามแฟชั่น ทรายเกิดที่ภาคอีสาน ที่จังหวัดอุบลราชธานี ทรายเป็นลูกคนที่ 3 ในจำนวนพี่น้องทั้งหมดรวม 7 คน ของพ่อแม่ที่มีอาชีพทำนา ทำสวนครัว ชีวิตในวัยเยาว์ ทรายบอกว่าไม่มีอะไรมากนัก ช่วยงานบ้านเช่นพี่น้องเป็นปกติ ครอบครัวอบอุ่น พ่อแม่อบรมให้อยู่ในศีลธรรม มีคุณธรรมจริยธรรม พ่อแม่จะพาไปทำบุญที่วัด อยู่เสมอโดยเฉพาะในวันสำคัญทางศาสนา

ชีวิตในวัยเยาว์ของทรายเรียนรู้และเติบโตมากับการปลูกพืชผักสวนครัว เช่น ทำสวนผัก สวนถั่วฝักยาว พริก มะเขือ และปลูกพืชผักสวนครัว พวก ข้าว ตะไคร้ ใบแมงลัก สะระแหน่ สมัยก่อน ใช้น้ำประปา เพราะบ้านอยู่ชานเมือง ต้องใช้น้ำบ่อ ใช้ถังตักน้ำที่ผูกกับเชือก สาวเชือกตักน้ำมารดสวนผัก ต่อมามีบ่อน้ำบาดาลที่ใช้คันโยก สะดวกขึ้นมาหน่อย เวลาเก็บผลผลิตจะมีความเพลิดเพลินที่เห็นผลจากหยาดเหงื่อแรงงาน ด้วยดินดีน้ำอุดมสมบูรณ์ เธอบอกว่าพืชผักเหล่านี้ สดจากสวน โดยไม่ได้ใส่ปุ๋ยเคมีเลย นอกจากปุ๋ยขี้ควายเป็นปุ๋ยธรรมชาติ ที่พ่อเลี้ยงไว้ทำนาพ่อนำปุ๋ยขี้ควายมาตากแห้งและใส่ต้นพืชทุกชนิดที่ปลูก ถั่วนี้ฝักใหญ่อวบหวานกรอบ บวบก็หวานพื้กับเธอจะช่วยแม่เก็บพืชผลเหล่านี้ไปขายที่ตลาด แม่ฝึกหัดให้ค้าขายแต่เล็ก ทรายบอกว่า

ตอนแรก ๆ ไม่กล้าไปนั่งขายผัก รู้สึกเหนียมอาย แต่ก็ยอมไปกับพี่ ครั้นขายผักได้หมดตะกร้า ได้เงินมารู้สึกดีใจ และไม่อายที่จะค้าขายต่อไป

ทรายไม่เคยเกร หรือทะเลาะเบาะแว้งกับเพื่อน ๆ ในวัยเดียวกัน แต่บางครั้งถ้าใครรังแกก็จะไม่ยอมเหมือนกัน ตั้งแต่วัยรุ่นเธอบอกว่าเธอไม่ได้ประพฤติดะไรที่ไม่ดี เธอบอกว่าเป็นเพราะพื้นฐานมาจากครอบครัวดี เธอเคารพรักพ่อแม่ และรักพี่น้อง พี่น้องก็ให้ความนับถือกันรักกัน ทรายให้ความคิดเห็นว่า พื้นฐานครอบครัวสำคัญมาก ในความคิดเห็นของเธอ พื้นฐานที่ดีกับพ่อและแม่ที่ให้กับเธอ ทำให้เธอมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ตัดสินปัญหาด้วยตนเองได้

ทรายเล่าว่า

เพราะพ่อแม่มีลูกหลายคน พ่อไม่มีเงินส่งเสียให้เรียนสูง ๆ พี่สาวคนโต จบเพียงประถมปีที่ 4 แล้วออกมาเรียนเสริมสวย จบแล้วมาเปิดร้านเสริมสวยแถวหมู่บ้าน พี่น้องคนอื่น ๆ ก็เรียนจบแค่เพียงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วก็แต่งงานออกเรือนกันหมดทุกคน ส่วนทรายได้เข้ามามากุมมาหางานทำตั้งแต่เธออายุเพียง 15 ปี

การศึกษาสู่อาชีพการงาน

ทรายเรียนจบชั้นประถมที่โรงเรียนเทศบาลเมือง และเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ที่โรงเรียนประจำอำเภอ ทรายบอกว่าเธอเรียนดีได้คะแนนดี แต่เพราะพ่อแม่มีลูกมากฐานะไม่ร่ำรวยจึงไม่มีทุนที่จะให้เรียนต่อ เธอจึงเข้ามาหางานทำ ตั้งแต่อายุ 15 ปี ครั้งแรก มาสมัครเป็นเด็กขายของหน้าร้านเสื้อผ้าโหล และต่อมา มาสมัครเป็นพนักงานขายเครื่องสำอางในห้างสรรพสินค้าที่มีชื่อแห่งหนึ่ง ได้อบรมเรียนรู้การแต่งหน้า การขายสินค้า และเก็บเงินเรียนตัดเสื้อผ้า เรียนดีไซน์แบบเสื้อผ้า และรับจ้างตัดเสื้อ เธอมาทำที่หอพัก แต่ไม่ได้ออกร้าน เธอบอกว่าเธอมีความสนใจการออกแบบเสื้อผ้า และเธอสามารถตัดเสื้อผ้าได้สวยและทันสมัย

แพรว ผู้หญิงเก่งที่มีความสามารถและเชื่อมั่นตนเอง

แพรวเป็นคนผิวขาว รูปร่างดีค่อนข้างผอม ใบหน้าสวยเรียบ เป็นแบบธรรมชาติ มีเชื้อสายจีน แพรวเป็นลูกคนโตของพ่อซึ่งมีอนุภรรยา แพรวเป็นลูกคนเดียวของแม่ มีน้องชายต่างแม่อีก 3 คน ไม่ค่อยมีปัญหาพี่น้องชาย เพราะเป็นพี่สาวคนเดียว เธอกับน้องต่างมารดารักกันนับถือกันดี เพราะเธอเป็นพี่สาวคนเดียว ไม่ได้จิกจิกขยี้กัน อายุจะห่างกันมาก และไม่ได้ถูกเลี้ยงดูให้อยู่บ้านเดียวกันมาตลอด เธอเรียนสำเร็จจนถึงทำงานก็แยกครอบครัวเมื่อแต่งงาน พ่อของแพรวมีเชื้อ

สายไทย-จีน ทำอาชีพอิสระ เป็นนักจิตกรวาดภาพ แม่ค้าขายเครื่องสำอางอยู่บริษัทเครื่องสำอางแห่งหนึ่ง และเนื่องจากไม่ได้อยู่กับครอบครัวมากนัก แพรจึงต้องดูแลตัวเอง ทำอะไรด้วยตัวเองมาโดยตลอด การปลูกฝังให้ลูกพึ่งตนเองทำให้ชีวิตในวัยเยาว์ของแพรมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดเป็นเหตุเป็นผล อุปนิสัยของแพรเป็นคนเรียบร้อย อ่อนโยน พุดจาดีตัดสินใจปัญหาด้วยตนเอง รักแม่ กตัญญูแม่มากกว่าใคร

การศึกษาสู่อาชีพการงาน

แพรเรียนชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนกิตติวิทยา แถวคลองเตย เรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ 3 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง จากนั้นไปเรียนต่อสายพาณิชย์ที่โรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค และหลังจากเรียนจบได้ทำงานด้านธุรการที่บริษัทแห่งหนึ่ง ทำงานไปเรียนไปควบคู่กันที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งสาขาวิทยาการจัดการ มีประสบการณ์ทำงานหลายแห่ง

แพรเล่าว่า “ตอนแรกไปลองหมดทุกงาน เหมือนเด็กฝึกงาน แล้วก็ไปลองทำงานห้างเป็นแคชเชียร์ แล้วก็ไปทำงานโรงงานตัว ICT ของฝรั่ง แล้วก็มาทำงานพายุรีด อยู่ฝ่ายธุรกิจจัดซื้อที่ทำในเครือของ ICT แล้วก็มาทำเอวอน แต่ที่เอวอนนี่คืออยู่นานที่สุด”

กร ผู้หญิงเงียบที่มีพลังชีวิตเพื่อลูกรัก

กรเป็นผู้หญิงรูปร่างสูง พอดี ไม่อ้วน ไม่ผอม ผิวขาว ไร้ผมยาวดกดำ ใบหน้ารูปใบโพธิ์ กับมีริ้วรอย หน้าตาเรียบไม่ได้แต่ง แต่ก็ดูสวยเป็นธรรมชาติ เธอมีเชื้อสายคนจีน

กรเล่าว่า เธอเป็นลูกคนที่ 6 ของพ่อแม่ซึ่งมีลูก 7 คน พ่อเชื้อสายลูกคนจีนเป็นคนจังหวัด สุราษฎร์ธานี แม่เป็นคนชุมพร พ่อมาจากตระกูลที่รวย แม่มาจากตระกูลที่จน เป็นสะใภ้ที่เขาไม่รับ แม่จึงออกมาซื้อที่ทำสวน กรจึงเป็นคนชาวใต้โดยกำเนิด เธอบอกว่า “อยู่ไม่เป็นที่เป็นคนเร่ร่อน เกิดที่ชุมพร มาโตที่สุราษฎร์ธานี 4 ปี แล้วก็เข้ากรุงเทพฯ แล้วมาอยู่ที่อำเภอหลังสวน อีก ปีหนึ่ง เหมือนระเหเร่ร่อน” พ่อแม่กรไปจับจองที่ป่าสงวน 25 ไร่ ทำสวนเงาะและ สวนทุเรียนอยู่ 8 ปี เธอเป็นลูกที่พ่อแม่เลือกไปอยู่ทำสวนด้วย ขณะที่ พี่น้องทั้งหมดทั้งพ่อแม่มาอาศัยอยู่กับลุงและน้าในกรุงเทพฯ กร จึงเรียนชั้นประถม 1-4 ที่ต่างจังหวัด เหตุที่เธอถูกเลือกไปอยู่ทำสวนกับพ่อแม่ เธอบอกว่า เพราะพ่อแม่เห็นเธอเป็นคนเรียบร้อย ฉะ ๗ ไม่ค่อยพูด แล้วก็ดูเหมือนจะง่อย ๆ เชื้อ ๗ ที่พ่อแม่เขาจะดูแลเลี้ยงง่ายกว่าพี่น้องคนอื่น ระหว่างที่อยู่ในสวนนั้น เธอคิดว่ามันเหมือนกับเธอได้ซื้อบทเรียน ได้ซื้อประสบการณ์ คือผลไม้ในสวนออกผล เธอจะถูกแม่ใช้ให้หิ้วเป็นถุงใหญ่ ๆ ไปขายที่โรงเรียนทุกวัน ทั้งที่ตัวเธอเล็ก ๆ และขาย ฝรั่ง ชมพู สมัยก่อนจะได้เงินวันละ 50 สตางค์

พอขายผลไม้ได้วันละ 10 กว่าบาท กรบอกว่าถือว่าได้เงินมากสมัยนั้น “สมัยนั้นเสื้อผ้าก็ไม่มีใส่ ด้วยความที่ว่า แม่ต้องประหยัด เพื่อส่งเงินให้พี่น้องที่เรียนอยู่กรุงเทพฯ” เป็นเพราะกรว่านอนสอนง่าย พ่อแม่ให้ขายของเธอก็ขาย กรเลยรู้จักค้าขายมาตั้งแต่เยาว์วัย

ต่อมาพอกับแม่ ขายสวนเพราะเห็นว่าไม่มีกำไร ขายที่ถูกมาก ที่ 25 ไร่ ได้เพียงหนึ่งแสนบาท แล้วพากรมาอยู่ร่วมกับพี่น้องที่กรุงเทพฯ อยู่แถวกิ่งเพชรหนึ่งปี และแม่ส่งให้เธอไปอยู่ที่ชุมพรอีกหนึ่งปี แล้วมารับเธอกลับมาอยู่กรุงเทพฯ ปัญหาครอบครัวมีขึ้นเพราะพ่อไปมีอนุภรรยาอีกหลายคน พ่อกับแม่จึงมีเรื่องระหองระแหงตลอด แม่ของเธอก็ต้องช่วยเหลือตัวเอง ค้าขายเลี้ยงลูก ฐานะทางบ้านจึงยากจน เงินที่ขายสวนได้นำมาเป็นทุนทำขนมขาย ขายอาหาร ขายข้าวแกง ส่งลูกเรียน ตอนนั้นอายุ 10 ขวบ มาเรียนต่อ ป.5 กรบอกว่า เธอรู้แต่ว่าต้องทำงานบ้านช่วยแม่ขายของ เธอต้องซักผ้า ภูบ้าน ทำอาหาร หุงข้าวเธอต้องทำทุกอย่าง พี่ชาย น้องชายแม่ไม่เคยคาดหวังให้ทำงานบ้าน กรสงสัยว่า ทำไมคนอื่นไม่ทำเธอเองก็ไม่เข้าใจ

กรเล่าว่า “พ่อแม่เลี้ยงดูแบบให้ช่วยตัวเอง ไม่มีการประคบประหงม ทุกคนต้องช่วยเหลือตัวเองได้ ชีวิตตอนเด็กค่อนข้างลำบาก” ซึ่งกรได้นำปมตรงนี้ไปสั่งสอนลูก ๆ ให้เป็นคนไม่ฟุ้งเฟ้อ กรเล่าว่า

สมัยก่อนเธอลำบากมาก ตอนเรียนอยู่ ป. 2-3 สมัยนั้นสวมรองเท้าแตะไปโรงเรียน ที่ต้องเดินไกลจากบ้านสวน เราก็กังไม่มีรองเท้าแตะใส่ไปโรงเรียนเหมือนเพื่อน ต้องเดินเท้าเปล่าไปโรงเรียน เสื้อผ้านักเรียนก็ไม่มี เราจะต้องไปขอเขาปีละชุด ขออนุญาตพี่น้อง ได้ปีละชุดเอามาใส่ แล้วเสื้อผ้าที่ใส่เที่ยว หรือใส่อยู่บ้านก็ไม่มี ถ้ามีก็เป็นเสื้อผ้าที่เขาบริจาคมาให้ แล้วมาใส่ที่ ซิบขาด กระดุมไม่มีมั่ง ต้องเอาหนังยางมัดเอา นั่นคือชีวิตเธอในวัยเด็กที่ผ่านมา

พี่ของกรคนโตเป็นช่างเสริมสวย คนที่สองเป็นครูก็ไม่ทำอะไร จบครูแล้วก็ทำอะไร กรเล่าว่า พี่น้องก็รักกัน แต่เธอเป็นคนทำงานมากกว่าใคร ต่างคนต่างอยู่ เฉย ๆ ไม่สนใจกันมาก แต่พี่ชายอีกคนค่อนข้างเกเร ตบตีพี่น้อง แต่ไม่ดีเธอและเธอไม่ค่อยยุ่งกับใคร กรไม่ชอบในสภาพนั้น

การศึกษาสู่อาชีพการงาน

กรเรียนระดับชั้นประถมที่ต่างจังหวัดเป็นโรงเรียนวัด พอมัธยมมาเรียนต่อที่กรุงเทพฯ พอจบ มศ.3 กรต้องไปช่วยแม่ขายขนมทุกวัน ต่างกับพี่น้องที่ว่างแต่กลับไม่ช่วยแม่ค้าขาย เพราะสาเหตุใดเธอก็ไม่เข้าใจ จึงทำให้กรน้อยใจ แต่ก็ไม่พูดเก็บไว้ในใจ เธอเปรียบเทียบกับ เธอเสื้อผ้ากางเกงก็ไม่มีใส่ ไปเที่ยวไหนก็ไม่ได้ไป แต่น้องคนสุดท้ายต้อง แม่กลับตามใจได้ทุกอย่าง กรบอกแม่

ว่า อยากหางานทำ อยากมีเงิน จึงไปสมัครงานที่โรงพยาบาลหัวเฉียวได้ทำ แผนกเข็นนม แต่บังเอิญ แผนกโอเปอเรเตอร์ขาดจึงได้ทำหน้าที่ตรงนั้น ได้เดือนละ 540 บาท มีที่พักให้ กรจึงคิดเรียนต่อ โดยใช้เงินรายได้ของตนเล่าเรียนที่ดุสิตพานิชยการ ไม่ไกลจากที่ทำงาน เรียนไปด้วย ทำงานไปด้วย เรียนจบสายพาณิชย จบ ปวช . แผนกบัญชี ตอนอายุ 18 ปี

พริม ผู้หญิงที่เชื่อมั่นตนเองและเด็ดเดี่ยว

พริมเป็นผู้หญิงผิวขาวเหลือง รูปร่างสันทัด ไม่สูงแต่ก็ไม่เตี้ย แต่ค่อนข้างท้วม ใบหน้ากว้างสวย ไข่ผมยาว ชอบแต่งตัวมีสีสันสดใส และชอบผ้าสีเข้ม เพื่อขับผิว หรือดูพรางร่างได้ พริมเป็นลูกสาวคนโตของพ่อซึ่งรับราชการทหารซึ่งพ่อมีภรรยามากกว่า 1 คน แม่ของพริมเป็นภรรยาคนแรก พริมมีน้องสาวซึ่งเกิดจากแม่เดียวกัน 3 คน และยังมีน้องต่างมารดาอีก เป็นผู้หญิงทั้งหมด พ่อมีภรรยาใหม่โดยที่แม่ของพริมไม่ทราบมาก่อน จนกระทั่งน้องใหม่ของภรรยาใหม่เติบโตกันหมดแล้ว แม่ของพริมจึงมารู้ทีหลังว่าพ่อมีภรรยาอีกคน และลูก ๆ ก็อายุไล่เลี่ยกันวัยคราวเดียวกัน

ตอนเด็ก พริมต้องมีหน้าที่เลี้ยงน้อง ดูแลน้องมาโดยตลอด ทำงานบ้านเป็นหลัก เพราะพ่อแม่ต้องทำงาน และเป็นพี่คนโต พริมอาศัยอยู่บ้านพักค่ายทหาร ที่กรุงเทพฯ ชีวิตจึงเติบโตมาอย่างมีระเบียบเรียบร้อย ตามสภาพสังคมของทหาร น้อง ๆ ให้ความรักในฐานะพี่คนโต

พริมมีอุปนิสัยเชื่อมั่นในตนเองมาก จะกล้าตัดสินใจได้เร็ว ไม่โลเล เพราะเธออยู่ในสถานภาพเป็นพี่คนโต ต้องเป็นหลักให้น้อง ๆ เธอต้องทำอะไรได้ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เธอไม่ต้องมานั่งทุกข์นาน ๆ เธอเป็นคนชอบช่วยเหลือคนอื่น เสียสละมีน้ำใจ และจริงใจกับคน

การศึกษาสู่อาชีพการงาน

พริมเรียนอยู่โรงเรียนในค่ายทหารมาโดยตลอด ตั้งแต่ชั้นประถมต้น จนถึงชั้นมัธยมศึกษา เรียนโรงเรียนประถมครั้งแรก เมื่อพ่อย้ายราชการจากค่ายธนระวัธต์ ไปอยู่ค่ายที่ประจวบคีรีขันธ์แล้ว ก็อพยพครอบครัวตามพ่อ ก่อนจะย้ายเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ แถวบางขุนนนท์ จึงได้เรียนที่โรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งแถวบางกอกน้อย กระทั่งจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังจากนั้น พริมได้เรียนเป็นวิชาชีพครูสายคหกรรมศาสตร์ที่สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าแล้วสอบบรรจุเป็นครูได้ที่ต่างจังหวัด และย้ายเข้ากรุงเทพฯ ในเวลาต่อมา

หวิน ผู้หญิงหนักแน่นอดทน

หวินเป็นผู้หญิงผิวคล้ำร่างอ้วนเตี้ย หน้าตาไม่สวยแต่ก็ไม่ซีเหี่ยว ผิวหน้ากร้านเข้าผ้า เพราะชีวิตลำบากมาตั้งแต่เด็กจนถึงทุกวันนี้ เป็นชาวอยุธยาโดยกำเนิด พ่อกับแม่เป็นคนอยุธยา พ่อแม่มีลูก 8 คน ตายไป 2 คน เหลือ 6 คน เธอเป็นลูกคนที่ 5 หวินเล่าว่าชีวิตในวัยเด็กไม่ค่อยมีอะไร พ่อรับจ้างขุดบ่อ สานรอก สานไซ แม่เย็บอบ ตอนเด็กช่วยพ่อแม่ทำอบ เย็บอบ ผูกอบ พี่น้องรักกันดี งานบ้านเธอทำช่วยพี่ทุกอย่าง ลักษณะนิสัยของหวิน เธอเป็นคนพูดน้อย ทำทางเฉย ๆ เธอเป็นคนหนักแน่น สู้งาน หนักเอาเบาสู้ เวลาเธอพูดน้ำเสียงจะทุ้ม ๆ สุภาพ หน้าตาเฉย ๆ ลักษณะเช่นนี้เองที่หวินบอกว่า เธอไม่ใช่เด็กผู้หญิงดื้อรั้น เอาแต่ใจ หรือใจร้อนแน่ แต่เป็นคนใจเย็นไม่เอาเรื่องใคร ดังนั้นเรื่องราวพื้นฐานประสบการณ์ชีวิตหวินจึงไม่มีอะไรมากนัก

การศึกษา สู่อชีพการงาน

การศึกษา หวินเรียนจบแค่ชั้น ป.7 ที่โรงเรียนวัดฝั่งแดง เธอบอกว่า เธอออกจากโรงเรียนเมื่ออายุ 13 ปี แล้วเข้ากรุงเทพฯ มาหางานทำมาที่ภัตตาคาร ล้างแก้ว ล้างผ้าเย็นที่อยู่แถวเสาชิงช้า พักอยู่ในอาคารที่เขาจัดให้ ตอนนั้นพี่สาวมีแฟนเป็นตำรวจ เธอไม่ได้พักกับบ้านพี่สาว นอกจากมาเยี่ยม ต่อมาทำงานที่โรงงานสมุด แถวหัวลำโพง โดยญาติแนะนำให้ เมื่อครั้งเข้ากรุงเทพฯ รอบสอง แล้วเธอก็ออกไปทำงานที่ต่างจังหวัดได้พักหนึ่ง หวินเป็นผู้หญิงชนชั้นล่างที่มาจากครอบครัวยากจน จึงไม่มีโอกาสทางการศึกษาที่ได้เรียนสูง ๆ เหมือนผู้หญิงชนชั้นกลางหรือชั้นสูง หวินก็เช่นเดียวกับชนซึ่งเป็นกลุ่มผู้หญิงที่อยู่ในสถานะด้อยกว่าผู้ชายไม่ว่าจะเป็นค่าจ้างแรงงานที่ได้รับต่ำกว่าชาย

พืหลิน ผู้หญิงเก่งกล้าและฉลาด

พืหลินเป็นผู้หญิงเชื้อสายจีน ผิวขาว รูปร่างสูงปานกลาง พอดีไม่อ้วนไม่ผอม แม้ปัจจุบันจะสูงวัยแล้ว ใบหน้ายังมีเค้าความสวย มีสง่าในบุคลิก สมวัยผู้สูงอายุ ปัจจุบัน อายุ 72 ปี พ่อแม่พืหลินมีลูกมากถึง 12 คน เสียชีวิตไป 6 คน เหลือ 6 คน ถ้านับตั้งแต่พ่อมาจากเมืองจีนย้ายมาเมืองไทยเมื่อหลายปีมาแล้ว มาครั้งแรกอยู่ที่กรุงเทพฯ พืหลินเป็นลูกคนโต เธอบอกว่า “ที่ลูก ๆ ของพ่อเสียชีวิตไปเพราะสมัยก่อนการแพทย์ยังไม่เจริญ ยารักษาโรคไม่มี อย่างวัดขึ้นหายากมาก” พืหลินเล่าว่าเธอเกิดก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ตอนนั้นเธออายุ 13 ปี สงครามเป็นอย่างไรเธอรู้หมด ตอนเกิดสงครามการศึกษาปิดหมด ไม่มีการเรียนการสอน เพราะต้องหลบลูกระเบิด ได้

เห็นระเบิดลงบ้านหลังนั้นหลังนี้ ตอนระเบิดลงที่บ้านเธอ พี่หลินบอกว่าเธอเสียตายของในบ้านที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งของดี ๆ ทั้งนั้น เช่น เตียงที่มีเสาสีเสาละและฝั่มกสมัยนั้นแพงมาก ทางบ้านยังซื้อหามาใช้ ซึ่งแสดงถึงฐานะร่ำรวยของเจ้าของบ้าน บ้านพี่หลินไม่เคยทำอะไรที่ไม่ดี พ่อของพี่หลินมีอาชีพทำโรงสีข้าว แม่เป็นแม่บ้าน โรงสีข้าวของพ่ออยู่แถวบางเลน และขายยาสาขาค่อมมาหลายแห่ง บ้านของพี่หลินจึงมีฐานะดี และมีผู้มาอยู่ร่วมอาศัยด้วยหลายคน เป็นญาติทางพ่อและทางแม่ ดังนั้นที่บ้านพี่หลินจะมีคนเข้าออกอยู่ตลอดเวลา งานบ้านพี่หลินไม่ต้องทำ เพราะมีคนทำแทนให้หมด

ในวัยเด็กพี่หลินบอกว่า เธอเป็นคนเก่งคนหนึ่ง เธอบอกว่า เธอว่ายน้ำเล่นได้ทั้งวัน ว่ายน้ำตามริมขอบแม่น้ำเจ้าพระยา พ่อพ่อไม่อยู่บ้าน เธอก็จะวิ่งไปว่ายน้ำเล่น แถวขอบ ๆ ริมฝั่งของแม่น้ำเจ้าพระยา ถ้าเป็นเด็กผู้ชายก็เป็นเด็กเกเรอย่างนั้น สมัยเกิดสงคราม ลูกระเบิดลงสะพานทำให้สะพานขาด เธอจะขึ้นไปกับเพื่อนเด็กผู้ชายบนสะพาน และกระโดดจากสะพาน ลงแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งน้ำวน ๆ ใต้สะพาน ทั้งไหลเชี่ยว พอลงมาได้ก็ว่ายลงลึก ซึ่งกว่าจะว่ายหลุดออกมาได้ต้องใช้ความสามารถอย่างมาก เสร็จแล้วก็ว่าย ค่อย ๆ ไต่ข้าง ๆ ว่ายน้ำไปจนถึงวัดอรุณราชวราราม แล้วว่ายกลับมาที่ท่าราชวงศ์ เพราะบ้านอยู่แถวราชวงศ์ พี่หลินยังเคยช่วยคนตกน้ำ เธอบอกว่า “ถ้าเห็นคนตกน้ำ เวลาเข้าไปช่วย อย่าให้เขาเกาะตัวเรา แต่ฉันจะใช้วิธีลากผม พอคว้าผมได้จับให้แน่น และจะลาก ว่ายน้ำเข้าฝั่ง จะปลอดภัยกว่าวิธีอื่น” การว่ายน้ำ จึงเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตพี่หลิน พี่หลินยังว่ายน้ำเก่งเหมือนพ่อ พ่อหัดว่ายน้ำให้มีหลายท่า ท่าดีลังกา ก็ทำได้ เมื่อครั้งน้ำท่วมที่กรุงเทพฯ แถวสะพานหัน ลำเพ็ง แม่เป็นแม่บ้านจะทำงานบ้านทุกอย่าง เพราะไม่มีคนใช้ ตอนเกิดสงคราม น้ำท่วมถึงเอว พี่หลินจะอาสาว่ายน้ำไปซื้อข้าวของผูกติดเอว และว่ายกลับมาให้ทางบ้านได้มีของใช้

ที่บ้านพี่หลินจะเลี้ยงลูกตามใจ เลี้ยงตามมีตามเกิด แต่ไม่ให้ลูกทำสิ่งไม่ดี กระบวนการขัดเกลาทางสังคมครอบครัวของพี่หลิน คือจะอบรมสั่งสอนให้ลูกประพฤติดี มีมานะ ซื่อสัตย์ ขยันขันแข็งทำมาหากิน อย่างสุจริต ไม่คดโกงใคร โรงสีในตระกูลพ่อของพี่หลิน มี 9 โรง พ่อพี่หลินอยู่โรงที่ 6 แต่ละสาขา แบ่งให้พี่น้องพ่อดูแล ต่อมาพ่อย้ายมาอยู่ที่ลำห่อ ที่บ้านมีคนใช้ พี่หลินและน้อง ๆ ไม่เคยถูกหัดให้ทำงานบ้าน แต่เธอก็ทำช่วยตัวเองได้ทุกอย่าง ตอนเกิดสงคราม ผู้คนจะอดอยาก ที่บ้านพี่หลิน ทางบ้านได้ช่วยเหลือหุงข้าวให้คนมาขอแบ่งปันไปรับประทานเย็นแถวคิวยาว พี่หลินเล่าว่า คนจีนสมัยก่อน ถ้าถามหาตระกูลนี้อยู่ที่ไหน เขารู้เขาจะมาหากัน มาขออาศัยอยู่ด้วยจนกว่าจะตั้งตัวได้ เธอบอกว่า พวกบ้านของเธอไม่เคยถือเป็นบุญคุณ

อุปนิสัยของพี่หลิน เป็นคนพูดจริง ทำจริง มีความคิดเฉลียวฉลาด กล้าคิดกล้าทำ พูดเก่ง มีเหตุผล เชื้อมั่นในตนเอง รับรู้ทุกอย่างในบ้าน ช่วยการค้าพ่อแม่ พ่อแม่จึงรัก เธอบอกว่าพ่อสอนให้เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ เมื่อแม่เสียชีวิต ตอนเธออายุ 18 ปี ต่อมาพ่อมีภรรยาใหม่ เธอเข้าใจความรู้สึกของพ่อ และเห็นเป็นเรื่องของพ่อ และเป็นธรรมดา แม่เลี้ยงทำอะไรไม่ถูก เธอกล้าดำ เถียงไม่ยอมให้แม่เลี้ยงมีอำนาจเหนือกว่า หรือข่มเหงเธอและน้องได้ หลังเลิกสงคราม น้องชายเสียชีวิตคนหนึ่ง เป็นโรคปอดบวม อายุขณะนั้น 7-8 ขวบ สมัยนั้นไม่มีวัคซีน พี่หลินเล่าว่า “ไม่มีอะไรทั้งนั้นตอนเกิดสงคราม ยาไม่มี เรื่องคนตายจึงเป็นเรื่องธรรมดา”

การศึกษาสู่อาชีพการงาน

พี่หลินเรียนจบเพียงชั้นประถมปีที่ 4 หลังสงครามสงบแล้วจึงได้เข้าเรียน โรงเรียนแถวใกล้บ้าน เรียนรู้การค้าขายทำโรงสีช่วยพ่ออีกทางหนึ่ง เคยไปเรียนตัดเสื้อผ้า พ่ออนุญาตให้เรียนได้ ก็เรียน และได้ออกร้านเป็นอาชีพ เพียงตัดใช้เอง หรือเย็บตัดให้ถ้ามีคนมาว่าจ้าง แต่ไม่ยึดเป็นอาชีพหลักจึงทำงานโรงสีข้าวช่วยพ่อ จนกระทั่งมาพบกับคู่ครอง และเปลี่ยนมาค้าขายอาหาร เปิดเป็นร้านอาหารตามสั่ง เมื่อมีทุนมาก ต่อมาเปิดร้านขายเพชรพลอย และเมื่อมีโอกาสไปฮ่องกง ได้เห็นธุรกิจการค้าข้างแกะสลัก เธอเข้าเจ้านาย (หมายถึงข้าราชการตำรวจ) ได้สิทธิการส่งสินค้าประเภทข้างข้าง ส่งไปขายที่ฮ่องกง

อร ผู้หญิงดีที่ซื่อและจริงใจ

อรเป็นผู้หญิงรูปร่างสมบุรณ์ ไม่อ้วนแต่ค่อนข้างเตี้ย เป็นคนผิวสองสี ค่อนข้างขาว ใบหน้าเรียบ ๆ ไม่เด่น ไขมันสันเพียงต้นคอ อรเป็นชาวสุรินทร์โดยกำเนิด อรเป็นลูกคนสุดท้องในจำนวนพี่น้อง 3 คน พี่สาวหนึ่งคน พี่ชายหนึ่งคน พ่อแม่มีอาชีพทำนา แม่ทำงานบ้านเป็นหลัก และช่วยพ่อทำนา พี่สองคนช่วยพ่อแม่ทำนา อรไม่ได้ช่วยทำเพราะเป็นลูกคนเล็ก ช่วยแม่ทำงานบ้าน

วัยเด็ก อรบอกว่าไม่ค่อยมีอะไรมาก เธอกับพี่สาวช่วยแม่หุงหาอาหาร ดูแลบ้านเมื่อพ่อแม่ไปทำนา แม่สอนให้ลูกผู้หญิงทำอาหาร บดกวาด ภูบ้าน ซักผ้า ส่วนลูกผู้ชายแม่ไม่สอนหรือคาดหวังให้ทำเหมือนลูกผู้หญิง แม่อยากให้พี่ชายเรียนให้เก่ง จะได้เป็นเจ้าคนนายคน แต่พี่ชายหัวไม่ดีเรียนจบเพียง ม.3 เท่านั้น พี่สาวก็แต่งงานแล้วและย้ายออกไปตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยตามลำพัง อุปนิสัย อรเป็นคนเรียบร้อย ๆ ซื่อ ๆ ไม่เอาเรื่องใคร ตอนเล่นกับเพื่อนในวัยเด็ก ใครจะกลั่นแกล้งเอาเปรียบอย่างไรก็ยอมเขา ไม่ดื้อดิ่งกับเพื่อน อรบอกว่าเวลาจะไปไหนมาไหน ต้องให้พี่พาไป แม่ห่วงเธอเพราะเป็นลูกคนเล็ก อรบอกว่า รักพี่ เคารพพี่ แต่เธอบอกว่า บางครั้งเธอก็จะเอาแต่ใจตนเอง งามกับคนในบ้าน เพราะรู้ว่าทุกคนรักและเอาใจใส่เธอในฐานะลูกคนเล็ก

การศึกษาสู่อาชีพการงาน

อรเรียนจบชั้นประถม โรงเรียนไถ่บ้าน และสอบเข้าเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาของอำเภอที่บ้านเกิด เธอเรียนหนังสือดี พอใช้ แม่กับพ่อจึงส่งให้เรียนระดับปริญญาตรี อรศึกษาต่อที่วิทยาลัยครู และเรียนจบปริญญาตรี สาขาเอกคหกรรมศาสตร์ เธอสอบบรรจุได้เป็นครูโรงเรียนประถมที่อยู่ชานเมือง หลังจากนั้นมารู้จักสามี

พี่เปี่ยม ผู้หญิงดีที่เสียสละ

ภาพลักษณ์พี่เปี่ยมเป็นผู้หญิงที่สุภาพ นิ่มนวลแบบกุลสตรีไทย จากการรับไหว้อย่างเรียบร้อยพร้อมยิ้มต้อนรับเชื้อเชิญดิ้นเข้าไปในบ้านเมื่อแรกพบกัน พี่เปี่ยมเป็นคนผิวสีน้ำตาล รูปร่างท้วมแต่ไม่อ้วน สมวัยผู้สูงอายุ ปัจจุบัน 62 ปี พี่เปี่ยมเกิดที่นครปฐม พ่อกับแม่มีอาชีพทำนา พี่เปี่ยมเป็นลูกคนที่ 3 ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด 9 คน แต่เสียชีวิตไป 3 คน เหลือพี่น้องรวม 6 คน คนโต และคนที่สองเป็นพี่สาว และมีน้องสาว 1 คน น้องชาย 2 คน บ้านพ่อแม่ของพี่เปี่ยมอยู่ในตัวอำเภอเมือง แต่อยู่ชานเมือง มีที่นาทำกินหลายสิบไร่ พี่สาวสองคนพ่อกับแม่ให้ช่วยทำนา ส่วนพี่เปี่ยมเพราะตัวเล็กแม่ให้ทำงานบ้าน ดูแลน้อง ถ้าไปทำนา ก็ช่วยได้เพียง ดำนา แต่ไถนาและเกี่ยวข้าวไม่ได้เพราะรูปร่างเล็กทำไม่ถนัด งานหลักของพี่เปี่ยมที่แม่มอบหน้าที่อบรมสั่งสอนให้คือ บดกวาดดูบ้าน หุงข้าว ทำอาหาร เลี้ยงน้อง ทำงานทุกอย่างในบ้าน ช่วยแบ่งเบาภาระแม่ได้

พี่เปี่ยมเล่าว่า แม่พี่เปี่ยมเป็นคนสมัยใหม่ แต่งงานกับพ่อที่ฐานะยากจน จะซื้อนาก็ต้องไปกู้เงินมาซื้อไว้มากมาย เมื่อพวกลูก ๆ เรียน ไม่มีเงินค่าเล่าเรียน แม่พี่เปี่ยมก็จะทยอยแบ่งที่นาขายได้เงินเป็นค่าเทอม ค่าการศึกษาเล่าเรียนของลูก เพราะสมัยนั้นทำนา ขายข้าวเปลือกได้เงินน้อยมาก งานในบ้านคือสิ่งที่พี่เปี่ยมได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก อันส่งผลให้พี่เปี่ยมเมื่อมีครอบครัว ก็รับภาระงานบ้านมาตลอดจนเป็นนิสัย ไม่เคยบ่นว่าเหนื่อยยาก ทั้งที่งานนอกบ้านก็ต้องทำเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว

การศึกษาสู่อาชีพการงาน

พี่เปี่ยมเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ที่โรงเรียนวัดไถ่บ้าน ส่วนมัธยมศึกษาเรียนที่โรงเรียนสตรีของจังหวัด และมาศึกษาต่อสายพาณิชยที่วัดโพธิ์ ได้วุฒิ ปวช. เมื่อเรียนสำเร็จแล้วได้สมัครเข้าทำงานที่ประชานิยมบางรักเป็นแห่งแรก ต่อมามีการแบ่งสายงาน เป็นการสื่อสาร และโทรคมนาคม พี่เปี่ยมได้ย้ายมาทำงานที่การสื่อสารแห่งประเทศไทย เป็นพนักงานการบัญชี

ฟ้า ผู้หญิงสวยอารมณ์ดี มีเสน่ห์

ฟ้าเป็นชาวจังหวัดนครพนม โดยกำเนิด ฟ้าเป็นลูกคนที่ 2 ของพ่อแม่ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด 6 คน พี่คนโตเป็นผู้ชาย คนถัดจากฟ้าเป็นน้องสาว และต่อด้วยน้องชายอีก 3 คน พ่อของฟ้ารับราชการเป็นนายตำรวจ แม่เป็นแม่บ้าน ครอบครัวฟ้าอยู่ในฐานะค่อนข้างดี มีอันจะกิน พี่น้องรักใคร่ปรองดองกันดี ไม่เคยทะเลาะกัน ในสถานภาพพี่สาว ฟ้าเป็นพี่สาวที่น้องให้ความรักนับถือ ฟ้าบอกว่าเธอไม่เคยทำงานบ้าน ทำอาหารเพราะแม่ทำอาหารให้รับประทาน เธอถูกเลี้ยงดูอย่างสบาย เพราะแม่มีคนมาช่วยทำงานบ้านไม่เคยขาด หน้าที่ฟ้าอย่างเดียวนั่นคือตื่นขึ้นมามีตักบาตรทุกเช้า ฟ้าได้รับการอบรมบ่มนิสัยกระบวนการบ่มเพาะลูกสาวให้อยู่ในโอวาท การรักษานวลสงวนตัว เธอได้รับจากแม่ และเพราะเป็นลูกนายตำรวจพ่อย่อมหวงลูกสาวและเข้มงวดกวดขันลูกสาว ฟ้าเป็นพี่สาวคนโตต้องช่วยแม่เลี้ยงน้องให้ความเอาใจใส่ในน้องแทนแม่ได้ ฟ้าเป็นผู้หญิงที่สวยคนหนึ่ง นิสัยร่าเริง อ่อนโยน แต่พอเป็นสาวเต็มตัวก็ค่อนข้างจะเป็นสาวเปรี้ยว เธอเป็นคนยิ้มง่าย อารมณ์ดี เป็นคนสนุกสนาน ชอบเต้นรำ ฟ้อนรำ ในขณะที่เป็นนักเรียนนักศึกษา เธอเป็นทั้งดรัมเมเยอร์ ผู้ถือป้ายกีฬาสี่ แสดงละครฟ้อนรำ เป็นดาวเด่นคนหนึ่งในโรงเรียน ฟ้าบอกว่าเธอมีกลุ่มเพื่อนสาวที่เป็นก๊วนเที่ยวด้วยกัน ขับขี่มอเตอร์ไซด์ ไปกินไปเที่ยวสนุกสนานด้วยกัน ชีวิตในวัยเยาว์ของฟ้าจึงมีแต่ความสุขสนุกสนาน และอิสระมาก

การศึกษาสู่อาชีพการงาน

ฟ้าเรียนระดับชั้นประถมที่โรงเรียนใกล้บ้าน เธอเป็นเด็กเรียนดี และเรียนโรงเรียนมัธยมที่โรงเรียนประจำจังหวัด ครั้นจบชั้นมัธยมศึกษาเธอเรียนต่อที่วิทยาลัยครู วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาภาษาไทย ฟ้าได้รับคัดเลือกเรียนต่อระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยในภาคอีสาน คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม ฟ้าต้องพักอาศัยอยู่ที่จังหวัดมหาสารคามเพื่อการศึกษาอยู่เป็นเวลา 2 ปี เมื่อสำเร็จ เธอกลับบ้านเกิด และสอบบรรจุได้เป็นข้าราชการครูที่โรงเรียนมัธยมประจำจังหวัด นับว่าเป็นผู้หญิงที่มีความรู้ความสามารถดี จึงสามารถสอบบรรจุได้

แจ่ม ผู้หญิงสวยนิสัยดีมีความรับผิดชอบ

แจ่มเป็นสาวชาวเหนือ โดยมีภูมิลำเนาบ้านเกิดที่อำเภอหนึ่งในจังหวัดพิจิตร แจ่มเป็นลูกสาวคนเดียวของแม่และพ่อ และมีพี่ชายน้องชายทั้งหมดรวม 5 คน พ่อแจ่มเป็นกำนัน แม่เป็นแม่บ้าน พ่อกับแม่ยังทำนาในที่ดินแต่ครั้งปู่ย่า แจ่มเคยทำนาช่วยพ่อแม่ตอนเด็ก ๆ แม่รักแจ่ม

เพราะเป็นลูกสาวคนเดียว แม่อบรมบ่มเพาะให้แจ่มเป็นเด็กสาวที่เรียบร้อย รักนวลสงวนตัว เป็นแม่บ้าน ทำงานบ้าน และช่วยแม่เลี้ยงน้อง แจ่มจึงเป็นคนที่เสียสละและรับผิดชอบมาตั้งแต่เล็ก แจ่มบอกว่าพี่น้องรักใคร่กันดี แม่เธอจะเป็นผู้หญิงคนเดียวในหมู่พี่น้องผู้ชาย ในบทบาทสถานภาพพี่สาว น้องชายก็ให้ความเคารพนับถือในฐานะพี่สาว ในชีวิตวัยเยาว์ แจ่มไม่เคยไปเที่ยวที่ไหนไกล บ้าน จะอยู่แต่ในบ้าน ช่วยแม่ทำอาหาร ปัดกวาดบ้าน ล้างถ้วยชาม ทำงานบ้านทุกอย่าง ไม่เคยเกียจงานให้น้องชายทำงานบ้านเลย

การศึกษาสู่อาชีพการงาน

แจ่มเรียนจบชั้นประถมปีที่ 6 ก็ต้องออกจากโรงเรียนไม่ได้เรียนต่อ แม่กับพ่อไม่ให้เรียน แม้ว่าแจ่มจะเรียนดี แจ่มเคยสอบทำคะแนนเฉลี่ยได้ 85 เปอร์เซนต์ แต่ในความคิดของพ่อเห็นว่าลูกผู้หญิงไม่ต้องเรียนสูง ไม่นานก็ออกบ้านออกเรือนเป็นแม่บ้าน แต่ลูกผู้ชายแจ่มบอกว่าพ่อกลับส่งเสริมให้เรียนสูงกว่าเธอ ทั้ง ๆ ที่น้องชายบางคนเรียนไม่เก่ง จึงเรียนจบเพียงชั้นม.3 แจ่มจึงอยู่บ้านกับแม่ทำงานบ้านช่วยแม่ แม่รักและห่วงเธอไม่อยากให้อยู่ไกลตา จนกระทั่งแจ่มอายุ 17 ปี แจ่มอยากหางานทำนอกบ้าน พ่อแม่จึงอนุญาตให้ทำงาน งานแรกที่แจ่มทำคือเป็นพนักงานที่คลินิกหมอ อยู่ใกล้โรงพยาบาลจังหวัดพิจิตร ห่างจากบ้านแจ่ม ประมาณ 14 กิโลเมตร จนกระทั่งแจ่มได้รู้จักกับสามีของเธอ หลังแต่งงานแจ่มไม่ได้ทำงานนอกบ้าน แต่ต้องกลายเป็นแม่บ้านของสามีอยู่นาน 5 ปี จึงตามไปทำงานรับจ้างอยู่ชลประทานที่จังหวัดสกลนครกับสามี

จากเรื่องประสบการณ์พื้นฐานชีวิตในวัยเยาว์ จะเห็นได้ว่า ภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างผู้หญิง ทั้ง 14 คน ภูมิลำเนาเดิมส่วนใหญ่จะอยู่ต่างจังหวัด มีเพียง 5 คนเป็นชาวกรุงเทพฯ ส่วนปัจจุบันอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ทั้งหมด ในด้านพื้นฐานครอบครัว ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะค่อนข้างยากจน บิดามารดาทำไร่นา ทำสวน รับจ้าง ค้าขายข้าวแกง ส่วนหนึ่งมาจากครอบครัวชนชั้นกลาง บิดารับราชการ และอาชีพอิสระ และมีเพียงหนึ่งคนมาจากครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย ดังนั้นองค์ประกอบของกลุ่มตัวอย่างที่ฐานะทางบ้านยากจน ครอบครัวมักจะมีบุตรจำนวนมาก จึงถูกเลี้ยงดูด้วยการช่วยเหลือตนเอง ช่วยพ่อแม่ทำไร่ทำนาและทำสวน การแบ่งงานบ้านกันทำ การอบรมเลี้ยงดู ลูกผู้หญิงจะถูกกระบวนกรขัดเกลาทางสังคมให้มีหน้าที่ทำงานบ้าน ถูกปลูกฝังให้มีพื้นที่อยู่ในครัวและงานบ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกให้คนในบ้าน มีความเสียสละ บางรายพ่อแม่ไม่มีเวลาเลี้ยงดูลูกเพราะพ่อต้องออกไปทำงานรับจ้างทั้งวัน แม่ทำอาหารออกเร่ ค้าขาย จึงต้องนำไปฝากญาติเลี้ยง เด็กจึงถูกเลี้ยงดูแบบตามใจ และขาดความอบอุ่น หัวอ่อน เชื้อคนง่าย ขาดความมั่นใจตนเอง บางรายอยู่ในครอบครัวที่ประสบความรุนแรง เด็กเห็นพฤติกรรมรุนแรงและซึมซับเอาความรุนแรงนั้นโดยไม่รู้ตัว บางรายต้องออกจากบ้านมาหางานทำที่กรุงเทพฯ

ตั้งแต่อยู่ในวัยรุ่นตอนต้น สำหรับการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่ยากจน ส่วนใหญ่จะได้รับการศึกษาเพียงระดับชั้นประถมตอนต้น และส่วนใหญ่อีกกลุ่มหนึ่งจบการศึกษาระดับอนุปริญญา วุฒิ ปวช. มีเพียง 2 คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งมาจากครอบครัวชนชั้นกลาง กลุ่มตัวอย่างที่มาจากชนชั้นกลาง กับชนชั้นที่มีฐานะดี ส่วนใหญ่จะไม่เคยทำงานบ้าน เพราะมีผู้อื่นคอยรับใช้ ถูกเลี้ยงดูอย่างสุขสบาย บางรายเป็นพีคนโตจะถูกพ่อถ่ายทอดวิชาชีพอให้ ดังนั้นผู้ที่มาจากครอบครัวชนชั้นกลางและชนชั้นฐานะดี จะมีความอบอุ่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีบุคลิกภาพดี และมีชีวิตที่สุขสบาย กลุ่มตัวอย่างจำนวนถึง 6 คนที่ภูมิลำเนาของบิดาที่มือนุภรรยา ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีก 8 คน บิดามารดาเป็นระบบครอบครัวแบบผัวเดียวเมียเดียว

มูลเหตุจูงใจสู่การตัดสินใจสมรสหรือใช้ชีวิตคู่

ในกรณีมูลเหตุจูงใจสู่การตัดสินใจสมรส หรือใช้ชีวิตคู่ ในกลุ่มผู้หญิงผู้ร่วมวิจัย จำนวน 14 คน นั้น แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 มูลเหตุจูงใจสู่การตัดสินใจจดทะเบียนสมรส ซึ่งมีจำนวน 12 คน ได้แก่ พรหม แพร กร หวิน พรรณ เก่ พีหลิน อร ทราย พีเปียม ฟ้า และ แจ่ม กลุ่มที่ 2 มูลเหตุจูงใจสู่การตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ โดยไม่มีการจดทะเบียนสมรส มีจำนวน 2 คน ได้แก่ ปุ่ม และ ชื่น ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 คน ที่สมรสแล้วจดทะเบียนสมรสหลังแต่งงาน มี 7 คน ได้แก่ พรหม แพร อร พีเปียม หวิน ฟ้า และ แจ่ม ผู้แต่งงานแล้วแต่ยังไม่จดทะเบียนสมรส จนกระทั่งมีลูกคนแรกสามีจึงยอมไปจดทะเบียนสมรสให้มี 5 คน ได้แก่ พรรณ, ทราย, เก่ แจ่ม และ กร โดยเฉพาะกร มีลูกถึง 4 คน สามีจึงยอมจดทะเบียนสมรสให้เธอ ส่วนพีหลินเป็นผู้หญิงคนเดียวที่ไม่จัดพิธีแต่งงานแบบไทย แต่ทำพิธียกน้ำชาแบบพิธีจีนแล้วไปฮันนีมูนแทนการจัดแต่งงาน หลังจากกลับจากฮันนีมูน พีหลินเป็นผู้หญิงคนเดียวที่มีอำนาจเหนือสามี ด้วยเธอเป็นฝ่ายไม่ยอมจดทะเบียนสมรสให้กับสามี จนกระทั่งเธอมีลูกชายคนแรกกับสามีแล้ว พีหลินจึงเป็นฝ่ายยอมไปจดทะเบียนสมรสกับเขา ซึ่งตรงกันข้ามกับ พรรณ เก่ แจ่ม และ ทราย ที่สามีมีอำนาจในการตัดสินใจที่จะไม่จดทะเบียนสมรสกับพวกเธอจนกว่าพวกเธอจะมีบุตรไว้สืบสกุลให้เขา สำหรับ ชื่น เคยแต่งงานครั้งแรก และจดทะเบียนสมรส ภายหลังจดทะเบียนหย่ากับสามีคนแรก เพราะเข้ากับญาติสามีซึ่งเป็นอิสลามที่มีวัฒนธรรม ประเพณีแตกต่างกันไม่ได้ ญาติฝ่ายสามีรังเกียจญาติฝ่ายชื่น จึงเป็นสาเหตุให้ชื่นตัดสินใจขอหย่า และในที่สุดสามียอมจดทะเบียนหย่าให้เพราะเขาเชื่อแม่ของเขา ต่อมาชื่นตัดสินใจใช้ชีวิตคู่กับสามีคนปัจจุบันโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส ส่วนปุ่มเป็นผู้หญิงอีกคนที่ไม่ยอมจดทะเบียนสมรสกับสามี เพราะเธอไม่เห็นความสำคัญของทะเบียนสมรส

เท่ากับความรักความซื่อสัตย์ที่สามีภรรยาที่มีต่อกัน สามีป๋มจึงไปจดทะเบียนสมรสให้กับภรรยาของเขาอีกคนหนึ่ง เพราะต้องการให้ลูกที่เกิดกับภรรยาคนนั้นได้มีนามสกุลใช้ที่ถูกต้อง ส่วนป๋มตั้งใจจะเลิกกับสามี แต่สามีเป็นฝ่ายมาหาหาพิงพาเธอและไม่ยอมเลิกกันให้เด็ดขาด ป๋มยังมีความรักในสามีอยู่ และเพราะความซื่อไว้เนื้อเชื่อใจสามี ป๋มจึงยอมอยู่กินใช้ชีวิตคู่ฉันท์สามีภรรยา

สำหรับมูลเหตุจูงใจสู่การตัดสินใจสมรส หรือการใช้ชีวิตคู่ฉันท์นั้น แบ่งมูลเหตุจูงใจในการตัดสินใจออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 พบกันเองเนื่องจากบ้านอยู่ใกล้เคียงกัน ซึ่งมี แพรว พรพรรณ อร แจ่ม และ พี่เปี่ยม กลุ่มที่ 2 พบกันในที่ทำงานที่เดียวกัน มี ป๋ม และ พรหม กลุ่มที่ 3 พบกันในงานของญาติซึ่งมี พี่หลิน และ ชื่น กลุ่มที่ 4 มีคนอื่นหรือเพื่อนแนะนำให้รู้จักกัน ได้แก่ กร เก๋ ทราญฟ้า และอีกหนึ่งคนที่ต่างจากประเภทที่กล่าวมาทั้งหมด รู้จักกัน โดยติดต่อทางจดหมาย “รายการมิตรชายแดน” คือ หวัน ดังมีมูลเหตุจูงใจสู่การตัดสินใจสมรสหรือการใช้ชีวิตคู่ฉันท์ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ประเภทพบกันเองเนื่องจากบ้านอยู่ใกล้เคียงกัน

ในประเภทกลุ่มที่ 1 พบกันเองเนื่องจากบ้านอยู่ใกล้เคียงกัน มีจำนวน 5 คน ได้แก่ แพรว พรพรรณ อร แจ่ม และ พี่เปี่ยม แพรวรู้จักกับสามีเพราะ บ้านอยู่ใกล้กัน เขาเป็นเพื่อนกับน้ำ แพรว รู้จักกับเพื่อนชายที่เป็นเพื่อนของน้ำชายเธอ รู้จักกันแถวบ้านพบกันโดยบังเอิญ เขาเป็นคนดีมีงานทำในสายตาเธอขณะนั้น และกำลังเรียนด้วย คบหาดูใจกันอยู่ 4 ปี โดยผู้ใหญ่รับรู้ไปมาหาสู่ที่บ้านช่วยทำงาน แพรวได้บอกความรู้สึกของเธอเกี่ยวกับเรื่องแต่งงานว่า

คุณย่าเลี้ยงแพรว ตอนที่คุณพ่อคุณแม่เลิกกัน ส่วนใหญ่คุณย่าจะเลี้ยง คุณย่าก็เหมือนคุณแม่คนหนึ่งเหมือนกัน คนแก่ก็หัวโบราณ หมายถึงว่าถ้าเทียบตอนนี้ก็คือ แก่เห็นโลกแคบ แก่เป็นคนที่ไม่ได้ไปไหน แก่ก็จะเห็นสังคมรอบ ๆ ข้าง คนรอบข้างเขามีลูกสาววัยเดียวกับเรา เขาจะแบบว่าคนนี้ได้แต่งงานแล้ว คงจะกลัวว่าเดี่ยวหลานฉันไม่ได้แต่งงานอะไรประมาณนั้น ก็แบบแต่งเลยเถอะ เพราะว่าทางพ่อแม่แพน ก็รักเราอะไรนี้ คือคบกันมาหลายปี

นั่นคือมูลเหตุจูงใจสู่การตัดสินใจแต่งงานของแพรว ทั้ง ๆ ที่เธอบอกว่าเธออายุน้อยเพียง 21 ปี และเพิ่งทำงานเงินเดือนยังน้อย ในความคิดเห็นของเธอที่เห็นว่าเธอยังไม่พร้อมที่จะใช้ชีวิตครอบครัวสักเท่าไรนัก แม่ของแพรวก็ยังไม่อยากให้ลูกสาวแต่งงาน แต่ขัดคุณย่าไม่ได้ แพรวไม่ยอมขัดใจคุณย่า เพื่อให้คุณย่าได้เห็นหลานสาวแต่งงาน เธอจึงยอมตัดสินใจวิวาห์ กับชายหนุ่มที่เธอเห็นว่าเขารักเธอ

ส่วนพรรณ เธอรู้จักกับสามี เพราะบ้านอยู่ชอยเดียวกัน ตอนนั้นพรรณอาศัยอยู่กับพี่สาวคนโตที่เปิดร้านเสริมสวย พรรณเห็นแฟนเธอชอบอยู่กับผู้หญิงคนหนึ่ง ฐานะทางบ้านของเขาค่อนข้างยากจน ผู้หญิงคนนั้นคบกับผู้ชายที่มีฐานะดีมีรถเก๋งมารับประจำ แฟนเธอออกหักเสียใจที่ผู้หญิงไม่ชอบเขาเพราะเขาฐานะยากจน เขาจึงหันมาสนใจเธอ และคบหากัน เขาเคยมาใช้บริการสระผมที่ร้านพี่สาวเธอ พี่สาวให้คบกัน ขณะนั้นพรรณยังเรียนพาณิชย์อยู่สุดท้าย ส่วนสามีเธอจบปวช. และทำงานหาเงินส่งตัวเองเรียนระดับปริญญาตรี แฟนพรรณซึ่งกระยานส่งหนังสือพิมพ์ตามบ้านละแวกนั้น พี่สาวของพรรณคนโตไม่สนับสนุนให้เธอรักกับเขาเพราะเห็นฐานะไม่ดี แต่พี่สาวเธอคนที่ 2 กลับสนับสนุนให้เธอกับเขารักกัน เพราะเห็นหน่วยก้านทำที่ ที่เขารู้จักทำมาหากินส่งตัวเองเรียน มีแววฉลาดได้เรียนจบปริญญาตรี คงจะสร้างฐานะดีได้ เขาเที่ยวมารับส่งเธอ ความใกล้ชิดกัน ทำให้เกิดความรักใคร่ และเห็นใจเขา

พรรณคบหาสนิทสนมกับสามีเพราะความใกล้ชิดที่เขาให้นั่งซ้อนมอเตอร์ไซด์รับส่งเธอ เล่าว่า “พี่คิดคูนั่งมอเตอร์ไซด์ซ้อนท้าย พอเขาเบรกที่หน้าอกชนหลังเขาบ่อย ๆ มันก็เกิดความรู้สึก เขาพูดจาเก่ง พูดให้ชื่นใจ”

จนวันหนึ่ง เธอกับเขาก็เผลอไผลมีเพศสัมพันธ์กันก่อนแต่งงาน จนกระทั่งตั้งครรภ์ เมื่อยังไม่พร้อม สามีเธอไม่มีเงินทองมาสู่ขอแต่งงาน สามีนอกสมรสของเธอจึงขอร้องเธอให้ทำแท้งและปิดบังเรื่องนี้กับพี่น้องของเธอ เขาพาเธอไปทำแท้ง เธอยอมทำตามเขาบอก พรรณเล่าให้ฟังเกี่ยวกับการทำแท้งว่า

รู้สึกว่ามันเป็นห้องแถวอยู่ด้านในชอย แถวไหนก็จำไม่ได้แล้ว พอไปถึงให้ผู้ชายรออยู่ข้างนอก ส่วนเธอตามเขาเข้าไปในห้อง เขาให้เปลี่ยนผ้าถุง แล้วฉีดยาและให้ทานยา นอนคอยจนกระทั่งเจ็บปวดที่ท้อง เขาให้นอนวางพาดขาบนขาหยั่ง รู้สึกตัวขณะเขาทำแท้ง เห็น เขาเอามือล้วงเข้าช่องคลอด ร้องครวญครางเจ็บปวดแทบขาดใจเข็ดจนตาย แทบไม่อยากจะท้องอีกเลย ตอนนั้นท้องสามเดือนแล้ว รอดตายมาได้ก็บุญแล้ว

ต่อมาพรรณกับสามีก็ได้แต่งงานกัน โดยพี่สาวของพรรณเป็นฝ่ายจัดการให้ทุกอย่าง เพราะพี่สาวเธอเห็นว่าสามีเธอเป็นคนเก่งฉลาดทำมาหากินคงสร้างฐานะได้ก็ตัดสินใจให้แต่งงานกัน แต่พรรณกับสามียังไม่ได้จดทะเบียนสมรส จนเธอคลอดได้ลูกชายคนแรกสามีจึงพาเธอไปจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย

ส่วนอรหลังจากจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางการศึกษา ได้สอบบรรจุเป็นข้าราชการครู โรงเรียนประถมแห่งหนึ่งแถวชานเมือง ใกล้บ้าน ทำงานอยู่ 4 ปี พ่อแม่ของอรมีอาชีพทำนา ส่วนพ่อแม่สามีก็มีอาชีพทำนาเช่นกัน อรกับสามีพบกันเพราะอยู่หมู่บ้านเดียวกัน อร อายุมากกว่าสามี 6 ปี เขาเรียนได้เพียงวุฒิ ปวช. แล้วต้องออกเพราะพ่อแม่ไม่มีเงินส่งเสียให้เรียนต่อ เขายังหางานทำไม่ได้จึงช่วยพ่อแม่ทำนา ความเห็นใจและความชอบพอที่ผู้ชายมาพูดจาดี แสดงออกว่ารักเธอทำให้เธอยอมแต่งงานกับเขา และจดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย โดยผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบด้วย

สำหรับพี่เปี่ยมรู้จักกับสามี เพราะบ้านพักอยู่ในซอยเดียวกัน บ้านอยู่ใกล้ ๆ กัน เดินผ่านเห็นกันทุกวัน เขาเป็นฝ่ายมาทักทาย ก็คุยกัน พี่เปี่ยมเล่าถึงมูลเหตุจูงใจสู่การตัดสินใจแต่งงานว่า

สมัยมาเรียนก็รู้จักกัน เขาก็เป็นทหาร แต่พี่ยังเรียนอยู่พาณิชยวัดโพธิ์ ปี 1 ปี 2 ตอนนั้น พี่มาอยู่กับญาติ บ้านก็อยู่ใกล้กัน ก็เลยได้เห็นกัน ก็รู้จักกัน คบกันอยู่ 2 ปีกว่า ๆ เขาก็มาคุยที่บ้าน ดูใจกันเห็นเขาดีด้วย พอพี่เรียนจบ ได้ทำงานแล้ว ก็ตัดสินใจแต่งงานกับเขา ก็จดทะเบียนสมรส “

สำหรับแจ่มรู้จักกับสามี โดยพบกันเอง ขณะที่แจ่มเป็นพนักงานที่คลินิก และสามีเป็นไฟแนนดูแลการก่อสร้าง สามีเป็นฝ่ายมาสนใจเธอ แจ่มเล่าว่า

ตอนนั้นหนูเริ่มทำงานครั้งแรกที่คลินิกหมอ เป็นพนักงาน เขามาคุมงานก่อสร้างแถวหน้าคลินิกที่หนูเป็นพนักงานอยู่ทีนั้น เขาเห็นเรา เขาสนใจเป็นฝ่ายมาทักหา เทียวมาหาบ่อย ๆ คือเขาเป็นฝ่ายมาจีบเรา ตอนนั้นหนูเพิ่งอายุ 17 ปี

แจ่มบอกว่าเขาเป็นผู้ชายคนแรก ที่เข้ามาในชีวิตเธอ ขณะเธออายุ 18 ปี อายุห่างกัน 3 ปี คบกันอยู่เกือบปีแล้ว เขาก็จากไปไม่ได้พบกันและไม่ได้ติดต่อกัน เขาย้ายไปทำงานที่อื่นอยู่ 2 ปี พอเขากลับมาพิจิตร เขาเป็นฝ่ายมาหาเธอ

หนูยังคิดว่า จะไม่เห็นกันหรือมาคบกันอีกเช่นก่อน คบกันเขาก็มาพบแม่พ่อ และขอแต่งงาน ก็บอกว่าเราพอใจกัน พ่อแม่คงเห็นว่าเขาเป็นคนมีงานทำเป็นหัวหน้างาน และคนสมัยก่อนอยากให้ลูกแต่งงานเป็นฝั่งเป็นฝา หนูแต่งงานตอนนั้น อายุได้ 20 ปี ส่วนเขาก็ อายุ 23 ปี แต่งแบบชาวบ้านคือทำบุญเลี้ยงพระ กินเลี้ยง แม้ว่าเป็นคนจีน ก็ไม่ได้จัดแบบจีน

จากคำบอกเล่าของกลุ่มตัวอย่างที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า มูลเหตุจูงใจให้ตัดสินใจสมรส หรือใช้ชีวิตคู่ นั้น ส่วนมาก พ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ต้องการให้ลูกหลานของตนแต่งงานมีเหย้าเรือน เป็นฝั่งเป็นฝา ต้องการให้สังคมชื่นชมมีหน้าตาที่ลูกหลานของตนได้แต่งงาน ทั้ง ๆ ที่ลูกสาวไม่พร้อม หรือยังไม่ค่อยเต็มใจ หรือไม่กล้าที่จะตัดสินใจสละโสด เข้าสู่ชีวิตสมรสเท่าใดนัก แต่เป็นเพราะค่านิยมทางสังคม วัฒนธรรม ภาวะแวดล้อม ที่ผู้หญิงเหล่านั้นอยู่ในบริบทที่ต้องยอมรับการเห็นดีเห็นงามโอนอ่อนผ่อนตามเข้าสู่ชีวิตสมรส ที่วาดหวังว่าจะพบความสุข ความราบรื่นตลอดไป โดยมองไม่เห็นอุปสรรคปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับตนในชีวิตคู่ได้เลยแม้แต่น้อย

กลุ่มที่ 2 ประทับพบกันในที่ทำงานเดียวกัน,

กลุ่มตัวอย่างที่พบกันในที่ทำงานเดียวกัน มี 2 คน ได้แก่ พริม และ ปุ่ม คนแรกคือ พริม พริมสอบบรรจุเป็นข้าราชการครู อยู่ต่างจังหวัดระยะแรก แล้วย้ายเข้ามาอยู่โรงเรียนใน กรุงเทพฯ ได้พบกับเพื่อนครูผู้ชายที่ชอบพอกันเพราะมีเพื่อนครูสนับสนุนให้สนใจกัน แล้วตัดสินใจ แต่งงานกัน ส่วนคนที่สองคือปุ่ม เธอพบกับนายเดช (สามี) ที่บริษัททำรองเท้าซึ่งทำงานบริษัท เดียวกัน แต่อยู่คนละแผนก แรกเริ่มเพื่อนผู้หญิงเป็นรุ่นพี่ของปุ่มต้องการจะรู้จักกับเดชเพราะรู้ว่าเป็นน้องชายของคนงานคนหนึ่ง เลยใช้ปุ่มไปถามเดชให้แน่ใจ ครั้นเธอไปถามเดชตามที่ถูกใช้ให้ ไปถาม เดชกลับคิดว่าปุ่มสนใจเขาจึงเป็นฝ่ายมาติดต่อกับเขา ซึ่งสมัยนั้นปุ่มแต่งตัวเก๋ทันสมัย แบบสาวปราวดเปรี้ยว ทำให้เดชสนใจเธอ และคิดว่าเธอเป็นฝ่ายทอดสะพานให้เขาก่อน ปุ่มบอกว่า ไม่ใช่อย่างที่เดชเข้าใจ เขาเข้าใจเธอผิด ขณะรู้จักกับเดชเธอมีอายุ 23 ปี เดชขณะนั้นอายุ 20 ปี อายุน้อยกว่าเธอ 3 ปี ตอนแรกปุ่มยังคิดว่าหน้าตาดี ๆ อย่าง เดชคงพูดไม่ดี คงอวดดี แต่พอคบกัน เขากลับพูดดีตรงกันข้ามกับที่เธอคิดไว้ เมื่อปุ่มกับเดชได้เริ่มรู้จักกันแล้ว เดชเป็นฝ่ายไปมาหาสู่ปุ่ม ชีวิตปุ่มเริ่มมีความสุข ชีวิตมีสีสันประมาณ 6 เดือน วันหนึ่งนายเดชชวนเธอไปเที่ยวบ้านพักเขาที่ กรุงเทพฯ แล้วรวบรวรรบทางได้เสียกันโดยเดชใช้กำลังขโมยใจปุ่ม แต่เพราะความรักของปุ่มด้วย ก็เลยยอมเป็นเมียของเขาก่อนแต่งงาน ปุ่มได้พลาดทำเสียที่นายเดชที่ใช้กำลังรวบรัดเธอให้ตกเป็น ของเขา เพราะเดชเป็นคนรักคนแรกของเธอ จึงยากที่จะขัดขึ้นกับผู้ชายที่แข็งแกร่งกว่าไม่ได้ จากนั้นทั้งสองก็ใช้ชีวิตคู่กัน ซึ่งระหว่างที่เดชคบหากับเธอ เดชยังคบอยู่กับผู้หญิงคนหนึ่งอยู่ก่อน ชื่อวันริดา ซึ่งปุ่มไม่รู้มาก่อน ปุ่มเล่าว่า “ไม่รู้นายเดชคบกับหนูก่อน หรือคบกับวันริดาก่อน หรือคบ ไว้พร้อม ๆ กันไว้เลือกก็ไม่ทราบได้” แต่ตอนนั้นเธอไม่รู้ว่าเขามีวันริดาอยู่ก่อน และทางฝ่ายวันริดา

ก็ไม่รู้ว่า เดชมีป๋มอยู่ก่อน หลังจากนั้นไม่กี่วัน ป๋มมารู้ว่า เดชมีภรรยาแล้วชื่อวันริดา ป๋มเสียใจพอรู้ว่าเขามีภรรยาอยู่แล้วย่อมเล็ก เธอเสียใจและเจ็บใจยิ่งนัก แต่คนที่ไม่ยอมเล็กคือ เดช เขาเข้าออกในบ้านป๋มได้แล้ว เพราะยายและแม่คิดว่าถ้ารักกันชอบกันให้เลี้ยงดูกันไปไม่มีเงินแต่งก็ไม่เป็นไร เพราะป๋มไม่ได้บอกยายกับแม่ว่า เดชหลอกหลวง โกหกแม้แต่หลอกว่าจะพาแม่เขามาสู่ขอและปิดบังเรื่องเขามีภรรยาชื่อ วันริดาแล้ว ก็เพราะกลัวแม่และยายจะเสียใจในความผิดพลาดของเธอ ป๋มจะเล็กกับเดชแน่ ๆ พอรู้ว่าวันริดาภรรยาเขาท้องลูกคนแรก เดชก็มาโกหกป๋มตามเคยว่าจะกลับบ้านที่พิษณุโลกเพราะว่าจะเกณฑ์ทหาร ไม่อยากจะทำหน้าที่บริษัทขายแก๊ส เธอรู้ว่าฐานะทางบ้านของนายเดชฐานะไม่ดี ทางบ้านของนายเดชไม่มาสู่ขอป๋มเพราะรู้ว่าทางบ้านป๋มไม่ได้รวยเท่าที่วัดอยู่ ทางบ้านเขาคิดว่าเธอจนไม่มีฐานะ ส่วนทางบ้านของวันริดามีฐานะดีกว่า พ่อเป็นถึงผู้ใหญ่บ้าน และมีที่ดินมาก แม่ของนายเดชจึงไม่มาสู่ขอเธอและไม่ให้แต่งงานกับเธอ แต่กลับไปสู่ขอแต่งงานกับวันริดา ซึ่งตอนแรกเธอก็ไม่รู้เรื่องนี้ พอเธอมาอยู่ที่หลังป๋มก็มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเขาแล้วและใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน 2-3 ปีแล้ว พอเธอจับได้แล้วขอเลิก สามมียอมเล็ก ทางบ้านของป๋มก็ต้องยอมเลยตามเลยเพราะมันได้ปลดปล่อยแบบนั้นแล้ว ช่วงที่เธอตัดใจขอเลิกแยกทางกับเดช ป๋มเคยมีเพื่อนชายมาคบหากับป๋ม อายุมากกว่าเธอสามปี แต่ป๋มไม่ให้ความหวังเขาทั้ง ๆ ที่เขารักจริงฐานะดี มีไร่มีขามหวานเป็นสิบ ๆ ไร่ เธอเล่าว่าเขาชื่อมาก เธอปฏิเสธเขาเพราะไม่อยากหลอกเขา เธออยากมีสามมีคนเดียว ไม่อยากมีสามมีหลาย ๆ คน และเพราะเดชเป็นคนรักแรก ป๋มบอกว่าเป็นความคิดที่ผิด ๆ หากไม่คิดเช่นนั้น เธอก็คงไม่มีสภาพเลวร้ายอยู่เช่นนี้

ตอนที่ป๋มเป็นพนักงานรายวันที่บริษัทแห่งหนึ่งได้วันละ 70 บาท เดชสามมีก็มาขอเงินเธอ ทีละ 12 บาท บ้าง 30 บาทบ้าง พอช่วงที่เขาเกณฑ์ทหาร ขณะนั้นเขาอยู่บริษัททำรองเท้า สามมีบอกเธอว่าจะกลับบ้านไปเกณฑ์ทหาร และบอกเธอว่าเลิกกับวันริดาแล้ว เขาส่งจดหมายมาถึงเธอเพื่อขอเงิน และเธอก็ส่งเงินไปให้เขาใช้ตลอด แต่ป๋มมารู้ว่าวันริดากำลังท้องแก่เพราะจดหมายที่ลูกชายคนโตส่งมา เดชอ่านแล้วทิ้งไว้ ป๋มมาพบเข้าได้อ่านและรู้ว่าวันริดาบอกว่าไม่มีเงินใช้ เมื่อวันริดาท้องแก่ สามมีก็กลับมาอยู่กับป๋ม เหมือนปกติ และมาทำงานที่ร้านขายถังแก๊ส ได้เงินค่าจ้างเป็นอาทิตย์เว้นอาทิตย์ สามมีเอาเงินรายได้ให้เธอแล้วให้เธอจ่ายเงินให้เขาวันละ 30 บาท พอไม่มีเงินป๋มก็ให้เขาตลอดทุกวัน เงินที่เขาให้เธอ เธอต้องจ่ายเขาทุกวัน ตอนนั้นป๋มมีรายได้รายวัน วันละ 70 บาท เงินเดือน 1,000-2,000 กว่าบาท พอรู้จักกับเดช ป๋มไม่เคยให้เงินแม่ใช้เลย และมีหนี้สินหลายร้อยบาท ป๋มจะต้องส่งเงินค่าแชร์ ป๋มเบี้ยวแชร์มาใช้แล้ว และมาใช้จ่ายตอนเดชอยู่ด้วย พอเดชเขียนจดหมายมาขอเงิน เธอจะส่งให้เขาทุกเดือน เดือนละ 500 บาท ป๋มต้องหารายได้

พิเศษโดยรับจ้างผูกโบว์เล็ก ๆ ที่ใช้ติดเสื้อชั้นในยี่ห้อหนึ่ง เดชยังเวียนมาหาเธอแม้จะแต่งงานแล้ว มาพูดให้เธอตายใจเชื่อเขา บุ่มตั้งท้องได้ 2 เดือน และแท้งโดยไม่บอกเรื่องนี้กับเดช และครอบครัวของเธอเลย ต่อมาบุ่มชวนเดชไปจดทะเบียนสมรส เดชเตรียมจะไปจดด้วย แต่บุ่มกลับเปลี่ยนใจ ไม่ยอมไปจดทะเบียน เธอเล่าว่า

เขาเป็นคนเตรียมเอกสารมาเรียบร้อย เขาบอก ไป เธอขึ้นเตรียมบัตร ทะเบียน บ้านมาเรียบร้อยแล้ว หนูเป็นคนไม่ยอมไปจด ไม่จำเป็นต้องจดหรอก ให้ชื่อตรงต่อกันก็พอ หนูเป็นคนพูดกับเขาอย่างนั้นแล้วก็ไม่ไป เพราะหนูถือว่าไถ่กระดาด แผ่นเดียวมันไม่ได้ยึดเหนี่ยวอะไรได้ หนูคิดอย่างนั้น ของหนูนะพี่ มันหลาย ๆ อย่างที่เราดูหละนะ ถึงหนูไม่มีการศึกษา หนูก็รู้ว่ามันสำคัญ แต่ตอนนั้นในความคิดหนู ไถ่กระดาดแผ่นเดียว ยังไง/มันก็คือกระดาด ไม่ใช่เอกสารสำคัญ ในความคิดของหนูขณะนั้น หนูก็ไม่จด

จะเห็นได้ว่า จากความคิดเห็นของบุ่มที่เธอไม่อยากมีสามีหลาย ๆ คน และเพราะ เดชเป็นคนที่รักแรกของบุ่ม เธอบอกว่าเป็นความคิดที่ผิด ๆ หากไม่คิดเช่นนั้น บุ่มก็คงไม่ต้องตกตะกั่วลำบากอยู่เช่นนี้ ซึ่งนักทฤษฎีสายมาร์กซิส เฟรดเดอริก เองเกิลส์ (Frederick Engels) มองว่าระบบผัวเดียวเมียเดียวนี้ถูกใช้บังคับกับผู้หญิงเพียงฝ่ายเดียว โดยสามีเรียกร้องความซื่อสัตย์จากภรรยาเพื่อเป็นหลักประกันว่าบุตรที่เกิดมาไม่ใช่ลูกของชายอื่น ส่วนฝ่ายสามียังคงมีภรรยาหลายคนอยู่

กลุ่มที่ 3 พบกันในงานประเพณีโดยญาติแนะนำให้รู้จักกัน

กลุ่มตัวอย่างประเภทที่ 3 ที่มีมูลเหตุจูงใจให้ตัดสินใจแต่งงานหรือใช้ชีวิตคู่ ซึ่งพบกันในงานประเพณีโดยญาติแนะนำให้รู้จักกัน มีจำนวน 2 คน ได้แก่ ชื่น และพีหลิน คนแรกชื่นได้รู้จักกับสามี เพราะเธอไปเป็นเพื่อนพี่สาวที่มาตามหาสามีที่ทำงานก่อสร้าง ซึ่งย้ายมาทำงานก่อสร้างในกรุงเทพฯ ชื่นมาเป็นเพื่อนพี่สาว และมาหัดฝึกงานก่อสร้าง เธอได้พบกับผู้ชายที่ต่อมาได้เป็นสามีคนแรกของเธอ เพราะพี่ชายเธอเป็นลูกน้องก่อสร้างของเขา พี่ชายแนะนำให้รู้จักกัน คนงานบ้านเธอไปสมัครเป็นลูกน้องของสามีเธอหลายคน จากนั้นพอมีงานก็ไปพบกับเขาอีก ชื่นเล่าให้ฟังว่า พอที่บ้านมีงานบุญกฐิน แถวบ้านเวลามีงาน ก็จะขอแรงลูกสาว บ้านนี้มีลูกสาว ก็จะขอแรงไปช่วยล้างถ้วยชาม ไปทำกับข้าว มีงานวัด แล้วหนูก็เจอกับแฟนที่

งานวัดอีก เขาก็บอกว่าเคยเห็นนี่ เคยไปหาพี่เขย ไข่ใหม่ บอกไข่ พ่อจะดักแกงให้
เขา เขาบอกเขาไม่กินหมู ขอน้ำพริกกับข้าวโพดต้ม พวกแต่งงานอะไรอย่างนี้
แล้วสมัยก่อน เขามีรางวัลไข่ใหม่ ชื่อบัตรเขานะ บัตรละบาท ไปโค้ง แล้วจึงออกมา
รำได้ เสร็จแล้วลูกหลานของพ่อที่เขามีคนละรางวัล เขาเรียกว่า “ศรีรัตนรางวัล”
เมื่อก่อนนี่ดังมาก แล้วก็ขาดทางเครื่องนางรำขาด พี่สะใภ้หนูเขากลับมาเลยไ้ขึ้น
มาเลย พวกจับตัวหนูไปแต่งตัวรำ แฟนเขาก็ไปมอง

หลังจากนั้นขึ้นกับแฟนได้คบหากันได้สักสองเดือน หนูมุสลิมคนนั้นเขาก็พาเค้าแ
มาสู่ขอแต่งงานแบบไทยมีการแห่ขันหมาก พี่น้องฝ่ายผู้ชายไม่ไปในงานแต่ง เพราะว่าขึ้นเป็นคน
ไทย ญาติฝ่ายสามีเป็นคนอิสลาม พวกเขาไม่ชอบขึ้น เขาก็เอาคนงานสายงานเดียวกับเขาเป็น
เค้าแถมมาแต่ง ตอนแต่งขึ้นอายุ 19 ปี แต่งงานและได้จดทะเบียนสมรส เสร็จแล้วขึ้นก็ต้องมาแต่ง
เข้าแขกอีก เพราะสามีเป็นอิสลาม ขึ้นต้องมาแต่งตามพิธีทางอิสลาม อยู่กันจนมีลูก 2 คน ลูกชาย
คนโต และลูกสาวคนเล็ก ต่อมาขึ้นต้องหย่าร้างกับสามีเพราะญาติพี่น้องของขึ้นเข้ากับพ่อแม่และ
ญาติพี่น้องของสามีไม่ได้ ฝ่ายของสามีตั้งข้อรังเกียจ ขึ้นบอกว่า “พวกอิสลาม เขาจะเอาแต่ลูกกับ
เมีย ญาติพี่น้องเขาไม่เอา” นั่นคือสาเหตุการหย่าร้างเพราะสังคม ประเพณีและวัฒนธรรม การแบ่ง
ชนชั้น เชื้อชาติ ศาสนาที่แตกต่างกัน ทำให้ขึ้นกับสามีต้องแยกทางชีวิตกันที่สุดในที่สุด

ขึ้นได้เข้าสู่การใช้ชีวิตคู่ครั้งที่ 2 แต่ไม่ได้แต่งงานหรือจดทะเบียนสมรสเหมือนครั้งแรก
หลังจากเป็นหม้ายมา 7-8 ปี ขึ้นก็ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่อยู่กับสามีคนปัจจุบันซึ่งมีเชื้อสายจีน อายุ
ต่างกันถึง 19 ปี เขาเป็นหม้ายเช่นเดียวกับเธอ เหตุเพราะหวั่นหม้ายเช่นเดียวกัน และความ
สงสารเห็นใจกัน ซึ่งสามีคนปัจจุบันก็เห็นขึ้นมาตั้งแต่อยู่กับสามีคนแรกแล้ว เธอเองก็เห็นชีวิต
ครอบครัวของสามีคนปัจจุบันมาก่อนเช่นกัน ขึ้นเล่าให้ฟังว่า

ก็เห็นกันตั้งแต่อยู่กับแฟนเก่าแล้ว ที่พักมันอยู่สายเดียวกัน เพราะแม่ผัวของเรา
เขาขายอาหารให้พวกรถเมล์ เตี้ยพี่เขาก็เป็นยาม (หมายถึงสามีปัจจุบัน) และ
ทำงานรถเมล์ เวลาหาแม่ผัวก็ต้องเจอเขา ก็เรียก “น้ำเหลือง” มาเจอกันก็ตอนที่
เขามีปัญหาพอดี เมียเก่าเขาตาย ป่วยหลายโรค

หลังจากขึ้นหย่าสามีไม่นาน ต่อมาขึ้นได้ข่าวว่าสามีเก่าของเธอตาย เนื่องจากตก
นั่งร้านในงานก่อสร้าง ทั้งขึ้นกับสามีคนปัจจุบันต่างก็ตกเป็นหม้ายฐานะเดียวกัน เลยเห็นใจกัน
สามีคนใหม่ถามขึ้นว่า “ถ้าจะมาอยู่ด้วยกัน จะรับลูกไหม” ตอนนั้นสามีคนใหม่มีลูก ถึง 7 คน
ขึ้นก็ตอบเขาไปว่า “ก็ไม่ได้แบกได้หามนี่” นั่นคือการตกลงรับปากจะมาอยู่ใช้ชีวิตครอบครัว

ด้วยกัน ภายหลังขึ้นมาถึงคำพูดนี้ที่ไร เธอบอกว่า “ไม่ได้แบกได้หาม พอมายู่กันจริง อย่างว่า ลูกเขา ลูกเรา...”

ขึ้นจึงตกลงใจอยู่กับฉันท์สามีภรรยา กับสามีคนใหม่ โดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับสามีแต่อย่างใด ส่วนพี่หลินมูลเหตุจูงใจให้พี่หลินตัดสินใจแต่งงาน เธอเริ่มเล่าตั้งแต่เริ่มรู้จักกับสามีในงานแต่งงานของหลานสาว สามีมาในงานทางฝ่ายหลานชาย ได้พบกัน เขาเป็นคนภาคใต้ พี่ชายของพี่หลินเป็นหุ้นส่วนกับญาติทางสามี คือค้าขายยางพารา มีสวนยางอยู่ทางภาคใต้ เธอคบกับเขาอยู่ปีกว่า พี่หลินเล่าว่า

พูดถึงตอนนั้น ฉันมีคดี ๆ มาขอแต่งงานตั้งเยอะแยะพ่อแม่ฉันไม่ให้ เราก็มองเห็นว่า เขาเป็นหนุ่มหน้าตาไม่เลว เขาพูดดี อะไรตอนนั้นก็ดีไปหมด นิสัยอะไรก็พอรับได้ ฉันไม่ได้แต่งงานแบบเป็นพิธีอะไรนะ ฉันแต่งอย่างฮั่นนี่มนเลย ฉันไม่ให้ใครมายุ่ง ใหม่ ๆ ฉันยังไม่จดทะเบียนสมรสนะ จนมีลูกคนแรก ถึงไปจดทะเบียนสมรสกะเขานะ

กลุ่มที่ 4 ผู้แนะนำให้รู้จักกัน

กลุ่มตัวอย่างประเภทที่ 4 มีมูลเหตุจูงใจให้ตัดสินใจแต่งงานหรือใช้ชีวิตคู่โดยการแนะนำของคนอื่นให้รู้จักกัน มีจำนวน 4 คน ได้แก่ กร เก่ ทราย และ ฟ้า กรเล่าถึงมูลเหตุจูงใจให้ตัดสินใจแต่งงาน โดยเล่าตั้งแต่เธอเรียนอยู่พาณิชย์ปีที่สุดท้าย และหางานทำ คือสมัครเป็นประชาสัมพันธ์ของโรงพยาบาลเอกชนแถวใกล้บ้าน และมาเช่าหอพักอยู่ คู่มั่นของกรช่วยออกค่าหอพักให้ กรต้องการหนีจากสภาพปัญหาทางบ้านครอบครัวที่แม่มีลูกหลายคน พ่อมีภรรยาใหม่ แม่ต้องขายอาหารหาเงินเลี้ยงลูก กรอยู่รับจ้างในบ้านมากกว่าพี่น้องคนอื่น เธอบอกว่าโดยเฉพาะลูกผู้ชาย ไม่เห็นแม่ใช้ให้ทำงานอะไรในบ้านเลย พี่สาวทำร้านตัดผ้า อีกคนทำกิจการร้านเสริมสวย พี่คนอื่นก็ไม่ถูกใช้ทำงานบ้านเหมือนเธอ กรเห็นเพื่อนชายมาขอพบ และเห็นว่าเขามาจากครอบครัวที่มีฐานะดีกว่า จึงหมั่นและย้ายไปอยู่หอพักใกล้ที่ทำงานและที่เรียน เธอหมั่นอยู่นานถึง 8 เดือน ระหว่างนั้นพอเรียนสำเร็จได้วุฒิ ปวช. กรมาทำงานบริษัททำแผนกบัญชี ระหว่างที่หมั่นได้ 4 เดือนนั้น กรมีลูกค้ายามาติดต่อว่าที่ร้านเขามีปัญหาเรื่องบัญชี เธอไปกับเพื่อน เพื่อนแนะนำให้รู้จักผู้ชายคนที่ได้กลายเป็นสามีเธอปัจจุบัน พอพบกันเขาสนใจเธอ และติดต่อทางบริษัทคุยโทรศัพท์ แต่กรให้เพื่อนรับสายพูดคุยแทนเธอ มีการนัดไปทานเลี้ยงซึ่งก็พาเพื่อนไปเป็นฝูงเลย ไม่ให้เขารู้ว่าสนใจใคร กรเห็นฐานะที่เขาทำกิจการเป็นของตนเอง และเปรียบเทียบกับ

คู่หมั้นที่กินเงินเดือนในตระกูล ไม่ได้มีกิจการเป็นของตนเองเหมือนอย่างผู้ชายคนนี้ พอเขาขอแต่งงาน กรบอกเขาตามจริงว่าเธอมีคู่หมั้นแล้ว เขาบอกเขารักจริง กรได้มาทำบัญชีที่ร้านเขาได้ เห็นเธอ บุคลิกถูกตาต้องใจเขา แต่กรไม่ได้คิดอะไร คิดแต่ว่าหลอกไปเที่ยวตามประสาวัยรุ่นตอนนั้น อายุกร 20 ปีแล้วและเธอคิดว่าเธอมีคู่หมั้นแล้ว ครั้นเขานัดเที่ยว และพามาที่บ้าน กรได้เห็นฐานะทางบ้านของผู้ชายคนนี้ และเปรียบเทียบกับคู่หมั้นที่ยังกินเงินเดือนในกงสีของครอบครัว กรนึกถึงตนเองเป็นลูกแม่ค้าจน ๆ พ่อแม่ผู้ชายเขาก็ดักกันทุกคนที่มาสนใจ เธอน้อยใจในวาสนาที่ไม่มีโอกาสเป็นสะใภ้คนรวย และชีวิตเธอมีแต่ช่วยเหลือตนเอง เมื่อมีคนมารักและเห็นฐานะดีพอที่เธอจะตั้งตัวได้ กรรับปากเขา เพราะคิดแต่จะทำตัวเองให้สูงขึ้นมีฐานะดีกว่าในปัจจุบัน เขาบอกให้เธอถอนหมั้น กรเล่าว่า

เขาบอกว่าเขารักจริง ให้เราถอนหมั้นกับทางนั้นได้ไหม ปรีक्षाกันอยู่สัปดาห์หนึ่ง แล้วโทรไปบอกคู่หมั้นว่าเราพบคนถูกใจแล้ว จะขอถอนหมั้น คู่หมั้นก็รับมาหาตาแดงมากเหมือนเสียใจ ไม่คิดว่าจะเจอเรื่องแบบนี้มาก่อน มาถึงเขาก็ทำร้ายเรา เราผิตเต็ม ๆ เลย เขาว่าทำไมทำอย่างนี้ พิมพ์การ์ดและแจกคนไปแล้ว ชุดแต่งงานก็ตัดแล้ว สถานที่ก็ไปจองแล้ว เราผิตจริงแต่อย่าทำร้ายเราอย่าเพื่อนฝูงอายุที่ทำงาน อายุบริษัท พอพาไปที่ห้างร้านก็ไปต่อว่ากันก็อายคนที่ห้าง เขาก็เลยขับรถมาที่โคลิเซียมมาปรับความเข้าใจกัน

กรคิดวางแผนหนี ให้แฟนรอที่หน้าห้าง เธอบอกจะไปห้องน้ำ เสร็จแล้วเธอนี้ออกข้างหลังนั่งแท็กซี่ หนีคู่หมั้นไปเลย ไปพักบ้านเพื่อนของเธอ วันรุ่งขึ้นเป็นพิธีแต่งงาน เขาหาเธอไม่พบ พิธีแต่งงานเลยล้มเลิก และได้ถอนหมั้น กรบอกว่า

เรายอมให้เขาเอาของหมั้นคืน และต่อมาได้แต่งงานกับสามีคนปัจจุบันนี้ แต่ตัวเองกว่าจะได้แต่งงานกับเขา ต้องพยายามทำงานที่ร้านแก๊สของสามีอย่างหนัก เพื่อให้พ่อแม่เขาเห็นใจ แต่งแล้วยังไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน มีลูกคนแรกก็เป็นผู้หญิง ก็ยังไม่จดทะเบียน จนมีลูกตั้ง 4 คน เป็นผู้หญิงหมด เขาก็เลยมายอมจดทะเบียนสมรสให้

สำหรับเกมีมูลเหตุจูงใจให้ตัดสินใจแต่งงานหรือใช้ชีวิตคู่ นั้น เกพูดถึงชีวิตก่อนแต่งงานว่า เธอถูกผู้ชายข่มขืนครั้งสองครั้ง ตอนเธออายุ 15 ปี ตอนยังวัยรุ่น เกเผลอตัวเผลอใจไปชั่วครั้งชั่วคราว วันหนึ่งเธอไปดูหนังกลางแปลงในหมู่บ้าน หลังเลิกจากดูหนังแล้ว ระหว่างเดินทางกลับบ้าน เกจำทางกลับบ้านไม่ได้ ผู้ชายคนนั้นเป็นคนบ้านเดียวกับแม่ของเธอ ได้พาเธอกลับบ้าน ระหว่างทางเขาก็หลอกเธอไปข่มขืนจนเกตั้งครรรภ์ไม่พึงประสงค์ และผู้ชายคนนั้นไม่รับผิดชอบ

ผู้ชายคนนั้นอายุมากกว่าเธอ 8 ปี หลังจากเกิดลodusแล้ว ได้ฝากให้แม่ช่วยเลี้ยงลูก ส่วนเธอเอง ถูกพ่อส่งเข้ากรุงเทพฯมาอยู่กับครอบครัวญาติผู้ใหญ่ฝ่ายพ่อที่เป็นนายทหาร หวังให้เขาอบรมบ่มนิสัยให้เรียบร้อย เกเป็นคนสนุกสนานพูดจาสนุกเฮฮา เธอช่วยงานที่ร้านค้าขายของญาติที่ขายอยู่ติดอัยการ จนกระทั่งมีคนแนะนำให้รู้จักกับผู้ชายที่ต่อมาเป็นสามีเธอ เขาเห็นเธอช่วยทำงานให้เขา เห็นมีน้ำใจชอบช่วยเหลือ และพูดจาสนุกเอาอกเอาใจ เขาถูกใจ เกคบกับเขาตอนอายุ 16 ปี ปลาย ๆ ก็มาอยู่กับแฟนคนใหม่นี้เลย ซึ่งก็คือสามีคนปัจจุบันที่กำลังมีปัญหากันอยู่ เกเล่าว่า

ก็มาอยู่กับแฟนคนปัจจุบันนี้แหละไม่ได้แต่งงานกันไปอยู่กินเป็นสามีภรรยา กันโดยพฤตินัย หนูก็บอกเขาว่าหนูมีลูกสาวคนหนึ่งแล้ว เขาก็ยอมรับเราไปรับลูกจากแม่มาเลี้ยงเป็นครั้งคราว ตั้งแต่ลูกสาวอายุ 2 ขวบ เขาก็ช่วยเลี้ยงและรักเหมือนลูกเขา จนลูกสาวเรียนจบ ม.3 จึงไปรับมาอยู่ด้วย หนูมีลูกกับสามีได้ลูกสาวคนโต สามีจึงพาหนูไปจดทะเบียนสมรส

กรณีมูลเหตุจูงใจให้ตัดสินใจแต่งงานหรือใช้ชีวิตคู่ของทรายนั้น ตอนนั้นทรายทำงานเป็นพนักงานอยู่แถวสยามเซ็นเตอร์ เป็นห้องเสื้อ เขามาเห็น มีคนแนะนำให้เรารู้จักกับเขา ตอนนั้นทรายอายุ 23 ปี ผู้ชายคนนั้นอายุห่างเธอมากถึง 9 ปี คบกันอยู่ 3 เดือน เชื้อใจเขา เห็นเขาพูดดี เขาดีกับเธอ ผู้ชายทำงานที่บริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง เขามีตำแหน่งสำคัญ คบหาดูใจกันจนเกิดมีความสัมพันธ์ทางเพศกันก่อน แต่ทรายไม่ตั้งครรภ์ ต่อมาได้แต่งงานกับเขา แต่ยังไม่จดทะเบียนสมรสกัน จนกระทั่งเธอมีลูกกับเขาคนแรก เขาก็พาเธอไปจดทะเบียนสมรส

สำหรับฟ้า ฟ้ามีคนมาชอบเธอ เธอเป็นสาวนครพนมที่สวยคนหนึ่ง เป็นสาวเปรี้ยว แต่งตัวเก๋ทันสมัย แถมมีพ่อเป็นนายตำรวจ รุ่นพี่ผู้ชายที่เล่นดนตรีประจำวงของมหาวิทยาลัยมาชอบฟ้า เธอชอบดนตรี ชอบเต้นรำ ร้องเพลง และขึ้นชอบเขา คบเป็นแฟน แต่คนนี้แม่ไม่ชอบ ว่าเป็นนักดนตรี เขาไปบ้านบอกแม่ว่าจบแล้วจะขอแต่งงาน แต่แม่ไม่ชอบ สิ่งหนึ่งที่ฟ้าไม่ชอบผู้ชายนักดนตรี คือเขาขี่หิ่ง เวลาดนตรีบรรเลงขึ้นมา ฟ้าจะชอบออกไปเต้นรำ เขาไม่ชอบเต้นรำ ผู้ชายคนนี้นักกินเหล้า สูบบุหรี่ อีกคนหนึ่งทำงานที่ดิน ฟ้าบอกว่า

ด้วยมูลเหตุนี้และแม่ก็เข้าใจว่าเป็นสาวซ่า เราจะเป็นแก๊ง เราก็จะชอบขับมอเตอร์ไซด์ซิ่ง ไปเที่ยว ไปฟังเพลง ไปสนุกสนานเฮฮา แล้วเรารู้จักคนเยอะ ที่บ้านจะมีตำรวจ ทหาร นปช. ประเภทเฒ่าหัวงูก็เยอะ แม่ก็ห่วงกลัวว่าจะเอาตัวไม่รอด กลัวเสียท่าคนหนุ่มเหล่านั้น แต่เขาก็เอ็นดู 3 คน มีนักร้อง คนทำงานที่ดิน และปลัดอำเภอ ปลัดเลิงานจะมาที่บ้านคุยกับแม่สม่ำเสมอเข้ากับผู้ใหญ่ได้ดี แต่

คนทำงานกรมที่ดินถ้าเรากลับบ้าน (มาจากมหาสารคาม) เขาก็จะมาหา สาม คนตอนแรก ๆ ไม่รู้กันว่า พ่อคบผู้ชายอยู่ 3 คน ปลัดเข้าทางผู้ใหญ่ เขามาบรรจุ ตำแหน่งปลัดอำเภอ เป็นเพื่อนของพี่ชายเพื่อน ก็ารู้จักกัน

พ่อเป็นคนร่าเริง ยิ้มเก่ง สนุกสนาน เป็นคนยิ้มง่าย จึงเป็นมิตรเป็น เสน่ห์ให้หนุ่ม ๆ มาชอบ พ่อแต่งงานตอนอายุ 22 ปี จบปริญญาตรีก็แต่งงาน เธอให้ความเห็นว่า

คบกันมา 1 ปีแล้ว พอรีบแต่งเรารู้สึกว่าตัวเราเองไม่ค่อยพร้อมเท่าไร ยังวิตกกังวลกับชีวิตแต่งงาน จดทะเบียนสมรส แพนปลัดอายุห่าง 3 ปี เขาเป็นฝ่ายชอบ เราชอบอยู่ แต่ว่าตัวเองยังไม่พร้อม ตามผู้ใหญ่ ไม่อยากขัดใจ เรายังรักเขาและพี่ชายนักดนตรียังรักเราอยู่ พอรู้ว่าเราแต่งงานกับพี่ปลัดเขาถึงกับเมาเสีย ผู้เสียคนไปเลย คนทำงานที่ดินก็เสียใจเหมือนกัน ตอนหลังก็มาดีต่อกัน เลยยุให้เขารักเพื่อนหญิงในกลุ่ม เพื่อให้เพื่อนเราช่วยสมานใจเขา

ส่วนผู้หญิงผู้ร่วมวิจัยคนสุดท้ายในจำนวน 14 คน ที่มีมูลเหตุจูงใจให้ตัดสินใจแต่งงานหรือใช้ชีวิตคู่ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนั้น คือ หวิน หวินรู้จักกับผู้ชายที่กลายมาเป็นสามี เพราะติดต่อกับทางจดหมาย “รายการมิตรชายแดน” หวินเล่าให้ฟังว่า

วันหนึ่ง ฟังวิทยุ ได้ยินรายการหามิตรชายแดน เขาบอกรับชื่อ พร้อมที่อยู่ของเขา ให้ส่งรูปให้ดู หนูสนใจ จดชื่อที่อยู่แล้วก็เขียนจดหมาย ส่งรูปภาพไปตามรายการปรากฏว่า คนตอบกลับมาไม่ใช่คนที่เขียนลงในรายการ กลับเป็นอีกคนหนึ่งส่งจดหมายถึงหนู ผู้ชายคนนั้นก็ชื่อแพนหนูซึ่งเป็นเพื่อนของทหารเกณฑ์คนนั้นแพนหนูมาเห็นจดหมายที่หนูเขียนไป เขาขอเพื่อนตอบจดหมายแทน แล้วติดต่อหนูมาเรื่อย ๆ จนเขามาตามหาหนูที่บ้านพ่อแม่จนพบ คบกันอยู่ 1 ปี จนเขาออกจากทหารเกณฑ์ เขาก็มาขอตามประเพณี พ่อแม่ก็ตกลง หนูไม่ค่อยรักเขาหรอก เห็นเขาพูดจาดีน่าเชื่อถือ และอยากให้พ่อแม่ดีใจว่าลูกสาวได้แต่งงาน ก่อนหน้ารู้จักกับเขา มีคนมาชอบหนูหลายคนนะ มีคนหนึ่งเป็นทหารอยู่ลพบุรี ตอนนั้นหนูทำงานอยู่ลพบุรี หนูเล่าให้น้าฟังว่าเขาชวนหนูหนี น้าห้ามว่า “มึงอย่าเชียวนา” หนูก็เชื่อเขา ต่อมาแพนหนูคนนี้ก็มาขอ และได้แต่งงานตามประเพณี

หลังแต่งงานหวินได้จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย แต่ยังไม่มียานอยู่อาศัยเป็นของตนเอง ยังอาศัยอยู่กับพ่อแม่ หวินแต่งงานขณะมีอายุ 19 ปี สามีอายุมากกว่าเธอเพียงปีเดียวเท่านั้น

ตามที่กล่าวมาในเรื่องมูลเหตุจูงใจให้ตัดสินใจสู่ชีวิตสมรสหรือการใช้ชีวิตคู่ จากกลุ่มตัวอย่างผู้หญิง 14 คน ดังกล่าวมา จะเห็นได้ว่า ผู้ชายจะเป็นฝ่ายมาสนใจผู้หญิงก่อน และใช้ความพยายามมาติดต่อความสัมพันธ์กับผู้หญิง ผู้ชายบางรายใช้กำลังความแข็งแรงของร่างกายตนที่เหนือกว่าบังคับข่มขืนให้ผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์กับตนจนผู้หญิงต้องสมยอมก่อนแต่งงาน เช่น พรณ บุ่ม เก และ ทราย ในกรณีมีเพศสัมพันธ์แล้วเกิดตั้งครรภ์เมื่อสามีภรรยาไม่พร้อมที่จะมีบุตร ต้องทำแท้ง เช่น พรณ และ บุ่ม ส่วนบุ่มแท้งเอง โดยปกปิดการตั้งท้องกับสามี ส่วน เก ถูกผู้ชายข่มขืนและตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ตั้งแต่อายุ 15 ปี แล้วผู้ชายไม่รับผิดชอบ จะเห็นได้ว่าผู้ชายได้เปรียบผู้หญิง และผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิง ในขณะที่ผู้หญิงตกอยู่ในสถานะเป็นรองชาย โดยเฉพาะกรณีของบุ่มที่ผู้ชายไม่ได้สมรสกับเธอแต่ไปสมรสกับผู้หญิงอีกคนหนึ่งและเขายังมาหลอกมาอยู่กับฉันทั้งสามีภรรยากับเธอ กรณีที่แสดงถึงความเอาใจเอารัดเอาเปรียบและผู้ชายมีสถานะเหนือกว่าผู้หญิงอีกอย่างหนึ่งก็คือ การแต่งงานแล้วอยู่กับฉันทั้งสามีภรรยาภรรยาไม่บุตรให้ผู้ชายเพื่อสืบทอดทายาทของเขาแล้ว ผู้ชายสามีจึงยอมไปจดทะเบียนสมรส กับภรรยาเช่น กรณีของ กร พรณ พี่หลิน และ ทราย ตามทฤษฎีสตรีนิยม ของเองเกลส์ ที่ว่า ผู้ชายต้องการมีทายาทเพื่อสืบทอดทรัพย์สินที่ตนครอบครองอยู่ และเพื่อให้แน่ใจว่า เด็กที่เกิดมาเกิดจากผู้หญิงที่ตนหลับนอนด้วยนั้นเป็นลูกของตนจริงๆ ผู้ชายจึงต้องสร้างระบบครอบครัวแบบผัวเดียวเมียเดียว เองเกลส์มองว่า ระบบผัวเดียวเมียเดียวนี้ ถูกใช้บังคับกับฝ่ายหญิงเพียงฝ่ายเดียว โดยสามีเรียกร้องความซื่อสัตย์จากภรรยาเพื่อเป็นหลักประกันว่า บุตรที่เกิดมาไม่ใช่ลูกของชายอื่น ส่วนฝ่ายสามี ก็ยังคงมีเมียหลายคนอยู่ ตามทฤษฎีที่กล่าวมา ตรงกับกรณีของผู้หญิงในกลุ่มตัวอย่างที่กล่าวมาหลายคน เช่น พรณ พี่หลิน ทราย เก และ กร ที่มีลูกให้สืบทอดทายาท แล้วสามีจึงยอมไปจดทะเบียนสมรสให้ และภายหลังสามีของผู้หญิงเหล่านั้นก็มีเมียใหม่อีกหลายคน จนเกิดปัญหาหย่าร้าง และไม่สามารหย่าร้างดังจะกล่าวต่อไป ส่วน กร เธอต้องมีลูกถึง 4 คน สามีถึงยอมจดทะเบียนสมรส เพราะเธอมีแต่ลูกสาวให้เขา ไม่มีลูกชายไว้สืบทอด ตามประเพณีของคนจีน ที่ให้ความสำคัญลูกชายมากกว่าลูกผู้หญิง ตามค่านิยมของคนจีนที่สร้างวาทกรรมลูกผู้ชายต้องสืบทอดของบิดา ส่วนลูกสาวถือว่าแต่งงานแล้วไปเป็นสมบัติของฝ่ายสามี คนจีนจึงไม่ชอบการมีบุตรสาว ซึ่งค่านิยมเช่นนี้ ความเป็นหญิงชายจึงไม่มีความเท่าเทียมกัน ลูกผู้หญิงจึงมีสถานะเป็นรองลูกผู้ชายในอดีต จนปัจจุบันค่านิยมนี้ยังมีอยู่ ส่วนบุ่ม เธอไม่ให้ความสำคัญกับการจดทะเบียนสมรส เพราะคิดว่าไม่สามารถผูกมัดจิตใจกันได้ และสามีเธอยอมจดทะเบียนสมรสกับผู้หญิงอีกคน เพราะมีลูกชายให้เขา เขาจึงยอมจดทะเบียนสมรสให้ เพื่อลูกที่เกิดมาจะได้ใช้นามสกุลของผู้เป็นพ่อ

จากการเล่ามูลเหตุจูงใจให้ตัดสินใจสมรสหรือใช้ชีวิตคู่ ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 14 คน จะเห็นว่า มูลเหตุจูงใจให้ตัดสินใจเข้าสู่ชีวิตสมรส หรือชีวิตคู่ แบ่งออกเป็น 5 รูปแบบของมูลเหตุจูงใจ ดังนี้ แบบที่หนึ่งพบกันชอบกันเพราะบ้านอยู่ใกล้กันในซอยเดียวกัน มีจำนวน 4 คน แบบที่สอง ญาติผู้ใหญ่แนะนำให้และสนับสนุน มีจำนวน 2 คน แบบที่สาม เพื่อนหรือคนอื่นแนะนำให้รู้จักกัน มีจำนวน 5 คน แบบที่สี่พบกันในที่ทำงานเดียวกันความใกล้ชิด มีจำนวน 2 คน และแบบที่ห้าแบบสุดท้าย คือ ติดต่อกันทางจดหมายมิตรชายแดน ซึ่งมีเพียง 1 คน สำหรับอายุของผู้หญิงขณะสมรสหรือใช้ชีวิตคู่ ผู้หญิงที่อายุน้อยที่สุด คือ 16 ปี สูงสุดอายุ 25 ปี ขณะสมรสกับสามี ส่วนความแตกต่างของอายุระหว่างสามีกับภรรยา ซึ่งมีอายุห่างกันมากที่สุด คือ 19 ปี มีจำนวน 1 คน รองลงมา คือ 12 ปี จำนวน 1 คน รองลงมา 8 ปี มีจำนวน 1 คน รองลงมา 6 ปี มีจำนวน 2 คน อายุสามีภรรยาห่างกัน 3 ปี มีจำนวน 3 คน อายุห่างกัน 2 ปี มีจำนวน 2 คน และอายุห่างกันเพียง 1 ปี มีมากถึง 5 คน

ประสบการณ์ชีวิตความรุนแรงในครอบครัวของผู้หญิง
ซึ่งตอบได้ด้วยการหย่าและไม่หย่า

จากการศึกษาเก็บข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตที่เป็นการตอบโต้ต่อการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว ของกลุ่มตัวอย่างผู้หญิงสมรสและที่ใช้ชีวิตคู่ 14 คน ต่างมีประสบการณ์ชีวิตที่ประสบความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมีการตอบโต้ด้วยการหย่าและไม่หย่า ดังจะเริ่มกล่าวถึงตั้งแต่ บริบทของความรุนแรงในครอบครัว รูปแบบความรุนแรงในครอบครัว การตอบโต้ และปัจจัยเงื่อนไขของการเลือกตัดสินใจหย่า หรือไม่เลือกตัดสินใจหย่าร้างเป็นทางออก ดังนี้

การเข้าสู่ชีวิตสมรสหรือชีวิตคู่เป็นการตัดสินใจของคนสองคน ซึ่งโดยทั่วไปก็คือระหว่างหญิงกับชาย เมื่อมีชีวิตครอบครัวที่ต้องอยู่ร่วมกันในฐานะเป็นสามีภรรยา ทั้งสามีภรรยาต่างมีพื้นฐานชีวิตที่บ่มเพาะมาแตกต่างกัน อุปนิสัยใจคอที่ไม่เหมือนกัน หรืออาจจะมีนิสัยคล้าย ๆ กันหรือเหมือนกันบางอย่าง แต่ไม่ใช่ทุกเรื่อง ดังนั้นหญิงชายในฐานะที่เป็นสามีภรรยาที่กฎหมายถือว่าเป็นบุคคลคนเดียวกัน จึงต้องเรียนรู้อุปนิสัยใจคอกัน พฤติกรรมของกันและกัน และต้องปรับตัวเข้าหากัน ซึ่งสามีภรรยาบางคู่ก็ปรับตัวเข้ากันได้เร็ว แต่บางคู่ก็ปรับตัวได้ช้า หรือปรับตัวไม่ได้เลย แต่ยอมรับพฤติกรรมของคนรัก หรือสามีของตน หรือบางคนก็ไม่สามารถแก้ไขอะไรได้เลยจนเกิดเป็นปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งเกิดจากสาเหตุหลายประการ เป็นต้นว่า

สามีใช้อำนาจระบบชายเป็นใหญ่ในครอบครัว ชอบกดขี่ข่มเหงเอาเปรียบภรรยาในทุกเรื่อง สามีมีอำนาจควบคุมทางเศรษฐกิจในครอบครัว หรือสามีนอกใจภรรยาไปมีเพศสัมพันธ์นอกสมรส กับหญิงอื่น สามีเห็นแก่ตัว คดโกง สามีสร้างหนี้สินขึ้นมาแล้วไม่รับผิดชอบ ตกเป็นภาระให้ ภรรยาต้องรับผิดชอบแทน จึงกลายเป็นปัญหา ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว ทำให้เกิดความ เดือดร้อนความทุกข์และนำไปสู่การหย่าร้าง หรือแยกทางกันโดยเด็ดขาด บางรายไม่สามารถหย่า ได้ สาเหตุจากปัจจัยการแบ่งทรัพย์สินร่วมกันคือสินสมรสที่ไม่ลงตัว ทางออกเพื่อยุติความรุนแรง ในครอบครัว จึงต้องแยกกันอยู่เด็ดขาด แต่ยังไม่ได้จดทะเบียนหย่า บางรายยังคงดำรง ความสัมพันธ์ในชีวิตคู่ และทนอยู่ในสภาพของความรุนแรงต่อไป ซึ่งยังคงมีให้เห็นอยู่ทั่วไปใน สังคมไทย ทุกระดับชนชั้น โดยเฉพาะ ชนชั้นกลาง และชนชั้นสูง ที่ตกลงแบ่งทรัพย์สินกันไม่เป็นที่ พอใจทั้งสอง หรือแม้แต่ในสังคมโลกก็เช่นกัน ตราบใดที่หญิงชายยังไม่มี ความเสมอภาคทางเพศ เพราะว่าภาพมายาคติของครอบครัวในอุดมคติจะเป็นภาพลักษณ์ของครอบครัวอบอุ่น พ่อแม่ลูก รักใคร่ปรองดองกัน ได้ปิดบังภาพของครอบครัวที่ประสบปัญหาความรุนแรงในครอบครัวไปหมด ทำให้ถูกมองไม่เห็น หรือหากจะมองเห็นก็ไม่ได้ให้ความสำคัญ เนื่องจากสังคมในปัจจุบันความ เจริญทางวัตถุมีอิทธิพลเหนือจิตใจ และเป็นสังคมที่อยู่แบบตัวใครตัวมัน ซึ่งไม่มีใครอยากเอื้อมมือ เข้ามายุ่งเกี่ยว ปกป้อง หรือช่วยเหลือ ช่วยคลี่คลายปัญหาสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวที่ ตนประสบพบเห็น เพราะมองว่าเป็นเรื่องส่วนตัวของครอบครัว จึงทำให้ปัญหาความรุนแรงใน ครอบครัวบางครอบครัวถูกละเลยจากสังคมและรัฐ อีกประการหนึ่งกฎหมายไทยยังมีข้อบกพร่อง อยู่ หรือบางครั้งใช้บังคับไม่ได้ จึงควรหาวิธีการเข้าถึง และแก้ไขให้มีผลได้ทันทั่วถึง

ถ้าจะพิจารณาถึงสาเหตุของความรุนแรงในครอบครัว จากการศึกษาเก็บข้อมูลที่ดิฉัน ได้สัมภาษณ์กลุ่มผู้หญิงผู้ให้ข้อมูลจำนวน 14 คนนั้น จะแยกรูปแบบของความรุนแรงในครอบครัว เป็น 4 รูปแบบใหญ่ ๆ ดังนี้ กลุ่มแรก เป็นกลุ่มที่ได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย มีจำนวน 6 คน ได้แก่ ชื่น ปุ่ม พรรณ แพร พรหม และ กร กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มที่ได้รับความรุนแรงด้านวาจา มี จำนวน 4 คน ได้แก่ พรหม พี่เปี่ยม กร และ เก่ กลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มที่ ได้รับความรุนแรงทางจิตใจ ดัง จะกล่าวรายละเอียดต่อไปนี้

กลุ่มผู้หญิงที่ถูกสามีกระทำความรุนแรงทางร่างกาย

ในกลุ่มผู้หญิง 14 คน นั้นมีผู้หญิงที่ได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายถึง 6 คน ได้แก่ บุ่ม พรรณ ชื่น พริม แพร และ กร รูปแบบการทำร้ายร่างกาย แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ รูปแบบแรก คือ ใช้วัตถุเข้าทำร้ายร่างกายให้ได้รับบาดเจ็บ รูปแบบที่สอง ใช้สิ่งของที่หาได้ใกล้ตัวเข้าทำร้าย และรูปแบบที่สาม ใช้อาวุธเข้าทำร้าย

สามีใช้กำลังโดยใช้อาวุธทำร้ายร่างกาย

สำหรับกลุ่มนี้ ทั้ง ชื่น บุ่ม พรรณ แพร พริม กร ล้วนได้รับความรุนแรงในครอบครัวจากสาเหตุการทะเลาะวิวาทเพราะไม่เข้าใจกัน ถูกสามีใช้กำลังเข้าตบตีทำร้ายร่างกายให้ได้รับบาดเจ็บอยู่บ่อย ๆ โดยเฉพาะ ชื่น และ บุ่ม ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีฐานะค่อนข้างยากจน สามีจะใช้อำนาจชายเป็นใหญ่เข้าจัดการให้ภรรยาสยบยอมเขา ส่วนแพรเล่าว่า สามีชอบแก้ปัญหาด้วยอารมณ์ เป็นคนอารมณ์ร้อน ชอบแก้ปัญหาจัดการด้วยการใช้กำลังครั้งแล้วครั้งเล่า เธอรับไม่ได้ แม้ในบางเหตุการณ์ไม่ใช่เรื่องที่ต้องใช้กำลัง วิธีคิดของเธอกับเขาหลาย ๆ อย่างไม่ตรงกัน แพรคิดว่าพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของสามีมันคล้ายคนมีปมด้อยไม่มีการศึกษา สามีเธอมีพฤติกรรมเป็นเด็กกว่าเธอ คิดและกระทำเหมือนกับเด็ก และมีความคิดคับแคบ จนเธอต้องแยกกันอยู่ช่วงหนึ่ง พื้นฐานชีวิตเธอคือต้องทำงานด้วยตัวเอง แพรถูกสอนชีวิตในครอบครัวมาอย่างนั้น เมื่อมาพบสามีที่มาจากครอบครัวที่เลี้ยงดูมาต่างกัน การช่วยเหลือตนเองระหว่างเธอกับเธอมันต่างกัน ทางความคิด และสังคมก็ต่างกัน แพรบอกว่า

พอถึง จุด ๆ หนึ่ง มันก็คือ เราคิดอย่าง เค้าคิดอย่าง มันก็เกิดไปคนละทางบางทีเรื่องเล็กน้อย ประจวบเหมาะก็กับก็รู้ว่าดวงมันจะต้องเลิกกันหรือเปล่าก็ไม่ได้ตั้งใจว่าจะเลิกซะทีเดียว เหมือนพอเราคิดว่าเราจะกลับไปบ้าน มันก็จะมีเรื่องมีเหตุการณ์ เค้าก็จะมาราวีถึงบ้านแม่ เพื่อไม่ให้เรามาอยู่กับแม่ เขาโกรธที่หนีมาอยู่บ้านแม่ ปราดเข้าตบตี แม้ว่าแม่ของแพรจะขอร้องไม่ให้ตีแล้วก็ตาม

แม่ของแพรนั่งเลี้ยงหลานอยู่ตรงนั้นเลยพูดขึ้นว่า “แพรเขาไม่ค่อยพูด รายนั่นก็ยังเข้าใจผิด ยังพาลหาว่าแม่ยุลูกสาวให้มีแฟนใหม่ แม่พูดเขาก็ไม่เชื่อ ชกลูกสาวต่อหน้าแม่ ไม่เห็นแก่หน้าแม่เลย เป็นคนโมโหุนหันง่าย” แพรนิ่งสักระยะดิฉันถามว่า “ถึงกับชกต่อยหรือคะ ชกที่ไหน” เขากบรีเข้ามาชกที่ต้นแขนอย่างแรงจนเป็นรอยเขียวช้ำ เราก็ตกใจ

นั่นคือมูลเหตุของความรุนแรงในครอบครัวของแพร์ ซึ่งเป็นสาเหตุนำไปสู่การหย่าร้าง ส่วนพริมความรุนแรงในครอบครัวเกิดจากสามีไม่ประสานความเข้าใจกับภรรยา ใช้อำนาจตัดสินใจทำธุรกิจด้วยความคิดเห็นของตนแต่ผู้เดียว ไม่ปรึกษาหารือภรรยา ไม่รับฟังความคิดเห็นของภรรยา ความอวดดี ถือดีที่สามีคิดว่าตนเองเป็นหัวหน้าครอบครัว มีอำนาจตัดสินใจแต่ผู้เดียว เมื่อทำธุรกิจผิดพลาด ขาดทุน เกิดหนี้สินผูกพันขึ้นกับครอบครัว ย่อมส่งผลกระทบกับครอบครัว ในทางเศรษฐกิจ นอกจากนั้นญาติพี่น้องทางฝ่ายสามีเคยมาขอยืมเงินกับพริมเมื่อรู้ข่าวว่าเธอกู้เงินสวัสดิการของสหกรณ์ได้ พริมเห็นแก่อน้าว่าเป็นญาติสามีก็ให้ยืมเงิน แต่แล้วญาติทางสามีก็ไม่ใช้คืน นั่นเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดรอยร้าว และนำไปสู่มูลเหตุของความรุนแรงในครอบครัว จึงกลายเป็นพฤติกรรมสังคมและเกิดเป็นความรำคาญ ภายหลังสามีออกไปมีเพศสัมพันธ์กับเด็กคนงานลูกน้อง และ เกิดทะเลาะเบาะแว้งกันบ่อย ๆ จนถึงขั้นสามีตบตีทำร้ายร่างกายเธอ

พริมก็เช่นกันกับแพร์ เธอได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายจากการตบตี ทำร้ายร่างกาย ให้ได้รับบาดเจ็บตามเนื้อตัว สาเหตุขัดแย้งทะเลาะกันเรื่องปัญหาการเงินที่สามีสร้างหนี้สิน และการไปมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสกับหญิงอื่น

สำหรับ กร ก็เป็นอีกคนหนึ่งที่มีสามีใช้กำลังเข้าทำร้าย ตบตี เมื่อทะเลาะกันเพราะสามีเข้าใจผิด หึงหวงภรรยา ระวังลูกคำที่มามีติดต่อซื้อขายแก๊สในร้านค้า จากการที่มีคนโทรศัพท์มาบอก สามีจึงพาลหาเรื่อง ทะเลาะกันไม่เว้นแต่ละวัน ประกอบกับความโกรธที่ภรรยาแอบเก็บเงินสะสมสร้างบ้านหลังใหญ่จนสำเร็จเพื่อไปอยู่อาศัย โดยปิดบังสามี สามีกล่าวหาว่าใช้เงินนอกระบบจากการค้าขาย นำไปสร้างบ้านโดยเขาไม่มีส่วนรู้เห็นด้วยมาก่อน จึงเกิดการทะเลาะและถึงขั้นตบตีให้ได้รับบาดเจ็บ กรถูกสามีทุบตีกระแทกเข้าฝาผนัง เมื่อเกิดทะเลาะวิวาทเรื่องเงินทอง และเรื่องหึงหวงที่กรกลับบ้านผิดเวลา เมื่อไปติดต่องานข้างนอก สามีระบุว่าจะไปมีอะไรกับชายอื่น จึงโกรธและทะเลาะถึงขั้นตบตี ต่อกันด้วยกำลัง ตามร่างกายมีรอยเขียวช้ำ ดังนั้น กร และ พริมจึงถูกสามีใช้กำลังทำร้ายร่างกาย ด้วยการตบตี หรือชกต่อย ให้ได้รับบาดเจ็บเช่นเดียวกับ แพร์

ส่วนซีน เธอถูกสามีทำร้ายร่างกายให้ได้รับบาดเจ็บ ตั้งแต่ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยเช่นเดียวกับ แพร์ พริม และ กร จนกระทั่งบาดเจ็บสาหัส ซึ่งซีน มีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งและถูกสามีทำร้ายร่างกาย ด้วยการ ตบตี ชก ต่อย อยู่เป็นประจำมากกว่า กร พริม และ แพร์หลายเท่า มูลเหตุของความรุนแรงในครอบครัวของซีนเกิดจากสามีคนปัจจุบันที่ใช้ระบบชายเป็นใหญ่ในครอบครัว ตัดสินปัญหาด้วยอารมณ์และกำลัง ด้วยความเข้าใจผิด เช่นเดียวกับสามีของแพร์ ซีนเริ่มเล่าตั้งแต่ หลังจากสามีคนแรกของเธอเสียชีวิต ลูก ๆ ที่เกิดจากสามีเก่า ซึ่งแต่ก่อนได้ไป ๆ มา ๆ ระหว่างพ่อกับแม่ ก็ได้ย้ายมาอยู่กับซีน เป็นการถาวร อันเป็นชนวนเป็นจุดเริ่มต้นมูลเหตุของความ

รุนแรงในครอบครัว ขึ้นต้องเลี้ยงทั้งลูกเก่าสามมี 7 คน รวมกับลูกของตนเองอีก 3 คน รวมเป็น 10 คน ขึ้นบอกว่า ปัญหาเรื่องลูกเขาลูกเรา ทำให้ลูก ๆ พี่น้องต่างพ่อต่างแม่เกิดทะเลาะกัน ไม่ลงรอยกัน นอกจากปัญหาลูกเขาลูกเราแล้ว ปัญหาทางเศรษฐกิจ รายได้น้อยไม่พอค่าใช้จ่าย ขึ้นหันไปเล่นไพ่อันเป็นจุดชนวนของการใช้อำนาจอย่างบ้าดีเดือดของสามมีขึ้น เธอให้เหตุผลการไปเล่นไพ่ว่า

นี่ก็ต้องเก็บเงิน 200 – 300 บาทของเราที่หาได้จากค้าขาย นี่ไปนั่งเล่นไพ่ ถ้าได้ก็ต้องเอาไว้ค่าเทอมให้ลูกกู ถ้าเสียมึงก็ได้กูแค่ 200 -300 ที่กูมีติดตัวไปแต่จะไม่พินตัวเอง ก็ทำอย่างนี้ ลูกมันถึงได้รักเรา เราหนีเตี้ยไปเล่น คือ เอาเงินให้เขาเรียนได้จากเล่นไพ่นี้ พอเตี้ยไปเห็นเขาก็ตบตี เขาไม่ชอบคนเล่นไพ่ แต่เราก็บอกว่าเราก็มีภาระต้องส่งลูกเรา เราไม่ได้เอาเงินของเขามาเล่น เราหาด้วยน้ำพักน้ำแรงของเรา ส่วนของเรานี้ขึ้นไปเล่นไพ่ ก็เพราะฉันต้องการเงินให้ลูกฉันเรียน แล้วถ้าไม่ให้ฉันเล่น แกล้งให้ฉันได้ไหม เงินเดือนห้าหกพันนี้ พี่หาให้ฉันได้ไหม มันเป็นค่าใช้จ่าย ลูกมันกินมันใช้ เด็กสมัยนี้มันใช้จ่ายเยอะ ค่าเรียนมันแพง ทั้งเงินเดือนยามธรรมดามันจะสักเท่าไร คือเราก็ต้องสู้ ดิ้นถีบปากกัด เพราะค่าใช้จ่ายทั้งลูกเราลูกเขา

หลังจากขึ้นทำมาหากินมาหลายรูปแบบ ทั้งขายก๋วยเตี๋ยว ขายอาหารตามสั่ง ขายขนมของชำ กลัวยทอด กาแฟโบราณ ทำหมดทุกอย่างแต่ไม่มีกำไร ขึ้นจึงได้หัดเล่นไพ่จากการรับจ้างไปนั่งดูวงไพ่ “ที่แรกเขาจ้างไปนั่งดูเขา ไม่เป็นหรอก ดูเขา หัดเล่น ตาละห้าสิบสตางค์ตอนแรก ๆ ” นอกจากนี้ สามมีคนปัจจุบันยังต้องแบกรับหนี้สินอันเกิดจากภรรยาคนเก่า แม้เขาจะไม่กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่ แต่เขาก็เป็นหนี้ เพราะภรรยาเก่าเป็นคนใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ไม่ทำมาหากิน และมีลูกมาก “เมียไม่หากินได้แต่แต่งตัวออกเที่ยว ทำให้เงินเดือนไม่มีเหลือกินเหลือเก็บ” ดังนั้นสามมีมีรายรับไม่พอกับรายจ่าย สามมีไม่ต้องการให้ภรรยาไปเล่นไพ่ จึงจัดการใช้กำลังเข้าทำร้ายเพื่อห้ามให้ภรรยาเลิกเล่นการพนัน เป็นการแก้ปัญหาเฉียบพลัน ปัญหาทะเลาะเบาะแว้งถึงขั้นตบตีกันจึงเกิดอยู่เป็นประจำ

ขึ้นเล่าเรื่องการทำร้ายร่างกายให้ฟังว่า

เขาโกรธที่เราไปเล่นไพ่ เวลาโมโหขึ้นมา ใครห้ามก็ไม่ฟัง อารมณ์ร้าย โธ้ย/ คนเจ้าอารมณ์ พุดที่ปากหวาน แต่เวลาโมโหร้ายแล้ว ใครเบรกก็ไม่อยู่ เจ้าอารมณ์ ใคร ห้ามก็ไม่ฟัง โกรธขึ้นมาจะเอาเป็นเอาตาย บางทีบนสิ่งที่ไม่ควรบน จุกจิกบนเหมือนผู้หญิง แล้วก็โมโหง่ายแต่หายไว

ดิฉันถามเธอถึงรูปแบบทำร้ายร่างกาย ขึ้นบอกให้ฟังว่า “ก็ตีกันถึงขั้นหยอดน้ำข้าวต้ม แหม / ขนาดมันไปซื้อสุกี้มาร้อนๆ มันไม่พอใจ มันยังเอาสุกี้ร้อนๆ สาดกะบาลเลย” ขึ้นพูดขึ้นเสียง ทำท่าประกอบคำพูด สะบัดหน้าค้อนอย่างเคื่องในอารมณ์เมื่อพูดถึงความโหดร้ายของสามี

ดิฉันถามต่อว่า เคยถูกทำร้ายแบบชก หรือตบ หรือกระชากไหม ขึ้นรีบสวนตอบทันทีว่า “โหยนี่ / นิ้วมือเกือบขาด ขนาดเรวี่งหนีเข้าบ้านเพื่อนมันยังกระชากออกมาเลย นิ้วนี้ขาดกับ กลอนประตู” ขึ้นพูดพร้อมชี้นิ้วที่ยังเห็นแผลเป็นขนาดหนึ่งเซ็น ให้ดิฉันดู ขึ้นยังชี้ให้ดูที่แผลเป็น หน้าผากของเธอที่เห็นรอยแผลเป็นยาวหนึ่งนิ้ว ดิฉันถามว่าเอาไม้ฟาดเธอ ขึ้นกลับตอบว่า กำปั้นมันนั่นแหละ ต่อยชนกับประตู ขึ้นพูดให้ฟังต่อถึงรูปแบบการทำร้ายร่างกายที่สามีผู้โหดร้าย ทำกับเธอว่า “ถีบ ตีนเตะเข้าประตู โหย เตะ กระทุบ ปีบลูกกระเดือก โหยสารพัดละอาจารย์”

ดิฉันคาดไม่ถึงร้องอุทาน “ตาย? ตาย/ ลูกเห็นไหมนี่” ขึ้นบอก “ทำไม/ จะไม่เห็นมันก็ ร้องกันให้แซด มันก็ร้องไห้กันขรมเลย” ดิฉันถามต่อว่า “ลากขาพ้อออกไหม หรือไม่กล้าเข้าใกล้” ขึ้นตอบว่า “ไม่มีทาง ไม่กล้าเลย” ดิฉันยังสงสัยถามต่ออีกว่า “ลูกผู้ชายช่วยไหม” เธอตอบ “ไม่มี /” ดิฉันตกใจร้องอุทานว่า “ตาย /.. ตีกันให้ลูกดู” ขึ้นตอบ “ใครละจะมาช่วย จนพี่น้องเขาไม่มายุ่ง ด้วยเลย”

ส่วนพรรณจากการบอกกล่าวของพรรณที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย รูปแบบการทำร้ายร่างกาย คือสามีมักจะกระชากผม ทบตีเธอ จนเธอหลุดลง ไปนอนกับพื้น ขณะพรรณกำลังท้องลูก คนที่สองก็ยังถูกสามีตี ดิฉันถามเธอถึงช่วงเวลาที่ถูกตีว่าเป็นตอนกลางวันหรือกลางคืน พรรณบอก “ช่วงเวลาที่ลูกตีมันก็แล้วแต่โอกาส มีเรื่องทะเลาะกันตอนไหนก็ตอนนั้น ทั้งกลางวันและกลางคืน”

ดังนั้น ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของขึ้น เกิดจากฐานะครอบครัวมีรายได้น้อย ไม่พอค่าใช้จ่ายกับการเลี้ยงดูลูกจำนวนมากถึง 10 คน การหารายได้ด้วยการเสี่ยงเล่นการพนัน เพื่อหาเงินมาเป็นค่าเล่าเรียนของลูก ที่สามีไม่มีเงินพอจ่ายให้ได้ จึงเป็นเหตุให้สามีบันดาลโทสะทำร้ายร่างกายขึ้น การทำร้ายร่างกายผู้หญิงผู้เป็นภรรยาหรือคนใกล้ชิดในครอบครัว ถือเป็นความรุนแรงทางด้านร่างกายและทางด้านจิตใจ สามีแก้ปัญหาโดยใช้กำลังเข้าจัดการ เพื่อหยุดยั้งไม่ให้ขึ้นไปเล่นการพนันอีกต่อไป

ส่วนพรรณ สามีทำร้ายร่างกายด้วยรูปแบบต่างจาก กร พิม แพร ขึ้น ที่สามีตบตีชกต่อย ตรงที่สามีพรรณชอบกระชากผมคว่ำมาตบที่ใบหน้า เมื่อทะเลาะกันเรื่องที่สามีกลับมาดึก ดื่น พรรณต้องอดหลับอดนอน สามีไปเที่ยวกลางคืน กลับบ้านไม่เป็นเวลา และทะเลาะเรื่องมีความสัมพันธ์กับหญิงอื่นที่โทรศัพท์มายั่วอารมณ์ให้โกรธเคืองกัน พรรณกับสามีทำบริษัทเสาเข็ม

ซึ่งรับจ้างตอกเสาเข็มในการก่อสร้างตึก อาคาร บ้านเรือน หรือ สะพาน สามีทำการค้าติดต่อลูกค้า จึงมีโอกาสเที่ยวนอกบ้านจากรายได้ที่มีกำไรมาก สามีเริ่มมีความสัมพันธ์กับหญิงอื่น แต่นั่นยังไม่ เป็นปัญหาเท่ากับการที่สามีมามีความสัมพันธ์ทางเพศกับน้องสาวของพรรณซึ่งไม่ใช่ น้องสาวแท้ ๆ แต่เป็นลูกบุญธรรมของแม่พรรณ เพราะความใกล้ชิดที่น้องสาวมาอยู่ร่วมบ้าน สามีเจ้าชู้และมีความต้องการทางเพศที่ไม่ปกติ จึงทำให้เกิดความสัมพันธ์ทางเพศกับน้องสาว สามีหลงรักน้องสาวของเธอ จนแยกบ้านอยู่ จึงเกิดความรุนแรงในครอบครัว สามีแยกออฟฟิศทำงาน แล้วมาแย่งเครื่องมือ บางครั้งเกี่ยวกับการมาเอาข้อมูลของลูกค้า แย่งลูกค้ากันทำให้มีปากเสียงทะเลาะถึงขั้นตบตีกัน พรรณบอกว่าแม้แต่กำลังท้องก็ยังถูกเตะที่ท้องต้องคู้เข้าเอาศอกสองข้างปิดท้องไม่ให้กระเือนลูกในท้อง

สามีทำร้ายร่างกายด้วยสิ่งของ

กลุ่มผู้หญิงที่ถูกทำร้ายร่างกายโดยสิ่งของ ซึ่งมี 2 คน ได้แก่ พี่เปี่ยม และ นุ่ม มูลเหตุของความรุนแรงในครอบครัว พี่เปี่ยมมีเพียงปัญหาอย่างเดียวที่สามีซึ่งรับราชการเป็นทหาร เมื่อดื่มสุราแล้วมักจะพูดเสียงดัง วางอำนาจ พูดจาข่มขู่ให้พี่เปี่ยมกลัวหรือยอมอยู่ใต้อำนาจของเขา ไม่พูดขัดใจ บางครั้งหยิบของให้ไม่ทันใจก็ขว้างปาใส่ หรือไม่พอใจที่พูดไม่ถูกใจ สามีก่กล่าวหาว่าเถียงเขา สามีก็จะขว้างปาสิ่งของที่คว่ำมาได้เข้าใส่เธอ หากหลบไม่ทันก็เจ็บตัว

พี่เปี่ยมบอกว่า

เวลาเขาเมาแล้วน่ากลัว ต้องไม่ขัดใจ และต้องหลีกเลี่ยงเสีย ไม่ไปต่อล้อต่อเถียงกับเขา เพราะรู้ว่าเวลาเขาเมาแล้วจะเจ้าอารมณ์ และพูดพาลไปหมด เขาจะระบายความในใจออกมา มีเรื่องในที่ทำงาน ก็จะมีพูดบ่น มีเรื่องกับใครก็จะบ่นให้ฟัง ใครไปตอบโต้ ยิ่งโมโห สู้หลีกเลี่ยงไปไม่สนใจเสียดีกว่า

นอกจากนี้ การที่ลูกเขยลูกสาวได้นำลูกมาฝากให้ยายกับตาเลี้ยง (พี่เปี่ยมกับสามี) ก็เป็นมูลเหตุหนึ่งที่ทำให้สามีอารมณ์โกรธฉุนเฉียว และบางครั้งเสียพนันมาก็มีระบายอารมณ์กับหลาน ยิ่งดื่มสุราแล้วก็จะโมโหง่าย ดังนั้นมูลเหตุของความรุนแรงในครอบครัวของพี่เปี่ยม จึงเกิดจากมูลเหตุที่ สามีดื่มสุราอาละวาด การด่าทอ บ่นให้รำคาญ และหงุดหงิดโกรธอยู่บ่อย ๆ ถือว่าพี่เปี่ยมได้รับความรุนแรงทางด้านจิตใจมาตลอดชีวิตสมรส ซึ่งไม่สามารถแก้ไขให้สภาพอารมณ์ของสามีเวลาเมาสุราให้ดีขึ้นได้ พี่เปี่ยมบอกว่าสามีชอบวางอำนาจ “เขาจะเป็นใหญ่ในบ้าน คนอื่นผิดหมด ข้าถูกอยู่คนเดียว เขาอยากใหญ่ก็ให้เขาใหญ่ไป เราก็หลีกเลี่ยงเสีย” ส่วนนุ่มไม่ได้ถูกขว้างปาด้วยสิ่งของบ่อย ๆ อย่างพี่เปี่ยม แต่ถูกขว้างปาเงินใส่หน้าเป็นครั้งแรกที่เกิดความรุนแรง จากการที่สามีไม่ยอมใช้หนี้เงินยืม ครั้นทวงถาม สามีโกรธเลยขว้างเงินใส่หน้าเธอ และเกิดจาก

สถานการณ์ที่มีบริบทของการต่อสู้กับสามี หลายครั้งจากการทะเลาะ และเกิดบันดาลโทสะเข้าต่อสู้ทำร้ายร่างกาย สาเหตุเพราะบ๊มแค้นใจและน้อยใจ เมื่อรู้ว่าสามีจะไปหาภรรยาคนที่สาม ทั้ง ๆ ที่วันสงกรานต์เขานัดเธอเป็นมันเหมาะว่าจะมาอยู่กันลำพังพ่อแม่ลูก ซึ่งเธอตั้งตารอ แต่พอภรรยาสาวคนที่สามโทรมาเขาก็บอกจะกลับไปหาภรรยา บ๊มบันดาลโทสะและด่าเพราะน้อยใจเสียใจที่เขากลับคำวันนั้น ความโกรธของสามีที่จะเอาชนะภรรยา สามีบ๊มจึงคิดว่าหินขนาดก้อนเหียง ๆ ใหญ่กว่าฝ่ามือขว้างเข้าใส่ศีรษะบ๊มอย่างสุดแรงเกิด ดีที่บ๊มหลบทันอย่างเส้นยาแดงผ่าแปด บ๊มจึงคว่ำมิดเข้าแทงสามี เดชสู้แรงโกรธของบ๊มไม่ได้เสียหลัก บ๊มบอกเล่าทั้งเสียงดังและแค้นมากว่า “พื๊ดดด ก่อนหินใหญ่กว่าฝ่ามือได้ ถ้าขว้างถูกหัวหนูแตก หนูไม่เลือดอาบตัวหรือ ญาติฝ่ายเดชเข้าช่วยจับตัวหนูได้ เขานั่งค่อมตัวและเอารองเท้าเขาตบฟาดอย่างแรงที่ศีรษะหนูเป็นสิบ ๆ ที”

นอกจากนั้นบ๊มสุดจะอดทนความโกรธที่เขาหลอกลวงมาหลายครั้งหลายคราว บ๊มถูกข่มเหงคะเนงร้ายได้รับความรุนแรงทางร่างกายและจิตใจจากสามีและคนฝ่ายสามีมากมายนับครั้งไม่ถ้วน ที่ร้ายแรงก็คือ การขว้างปาก้อนหินขนาดใหญ่ให้เธอตกใจกลัว และ ถูกใช้รองเท้าฟาดกระหน่ำอย่างแรงที่ศีรษะบ๊มหลายครั้ง จนปวดเจ็บฟกช้ำ ถือเป็นความอัปยศอดสูใจที่สุดจะประมาณ ส่วนชิ้นยังได้รับความรุนแรงทางร่างกาย เป็นต้นว่า สามีใช้สุกกี้น้ำร้อน ๆ ราดที่ศีรษะให้ลวกใบหน้าตามตัวออกแสบปวดร้อนอย่างน่าเวทนาที่สุด เมื่อสามีบันดาลโทสะ เพราะโกรธที่เถียงหรือไม่พอใจอย่างแรง ซึ่งเป็นรูปแบบการกระทำรุนแรงทางร่างกายที่แตกต่างจากคนอื่น

สามีทำร้ายร่างกายด้วยอาวุธ

สำหรับกลุ่มผู้หญิงที่ถูกสามีทำร้ายด้วยอาวุธ มี 4 คน คือ พรรณ ชื่น เก้ และ พี่เปี่ยม อาวุธที่ใช้ทำร้าย ได้แก่ ปืนสั้น และ ปืนกระบอกยาว ท่อนเหล็ก ผู้หญิงที่ถูกกระทำคามรุนแรงโดยสามีใช้อาวุธปืน ทบศีรษะ กระแทกตัวไปติดกำแพง คือพรรณ สามีของพรรณจะสร้างสถานที่ทำงานใหม่ในที่ดินบริเวณเดียวกันกับสำนักงานเก่าที่พรรณดำเนินกิจการอยู่ พรรณเล่าให้ฟังว่า

เขาซื้อที่ดินตรงนี้ ไม่ให้พรรณทำไง เขารู้ว่าพรรณรู้แล้วว่าเขาได้กับเหมียวแล้ว เพื่อที่จะมาทำออฟฟิศ ตรงนั้นก็คือปล่อย ก็เหมือนกับเราก็ดูถูกไปแล้วก็มาทะเลาะที่เขาจะย้ายมาตอนที่พรรณทำงานอยู่ พรรณก็เลยไม่ยอม พรรณเอาปืนมาขู่เขา พอเขาเดินมาก้าวหนึ่งเท่านั้น กระชากปืนไปอยู่ในมือเขาแล้วก็ทบพรรณไปติดกำแพง แล้วพอที่นี้พี่สาวเห็นพรรณถูกตีจนกระทั่งพรรณทรุดลงนอนกับพื้น

พี่สาวพรรณนั่งฟังอยู่ในช่วงนั้น เลยช่วยอธิบายให้ฟังว่า “เห็นเขาตีต่อหน้า เราก็เลยเข้าไปห้าม พอไปถึงตัวเขาก็เอาซองปืนตีหลังเขา 2 ที บอกว่าหยุดได้แล้ว”

พรรณพุดต่อ “พอหยุดปั๊บ เขาก็หันมาเล่นงานพี่สาวเลยหนะ คือเขาเอาปากกระบอกปืนจิ้มหัวพี่สาว แล้วกระแทกหัวพี่สาวบ้าง จนพี่สาวตั้งตัวไม่ติด หน้าแดงกลับเลยไปชนกับด้ามปืน หน้าพี่สาวเลยแตก ยังเห็นรอยแผลเป็นที่หน้าผากเหนือคิ้วขวา” ดิฉันหันไปดูรอยแผลเป็นที่ใบหน้าพี่สาวเธอเอียงหน้าชี้ให้ดู เป็นรอยแผลเป็นประมาณ 1 นิ้ว “ทะเลาะกันเวลาไหน” พรรณตอบ “ตอนเช้าบ้าง กลางวัน ตอนไหนก็ตอนนั้น” ส่วนพี่เปี่ยมนั้น หลานสาวพี่เปี่ยมเคยเล่าให้ดิฉันฟังว่า

เห็นตากับยายทะเลาะกัน ตาตบตียาย ยายสู้วิ่งไปคว้าดาบยาวมาถือชูตา ตาแย่งดาบได้เพราะแข็งแรงกว่ายาย หนูวิ่งเข้ากอดขาตายังเตะหนูหลุดจากขาตา แล้วตาคว่าป็นด้ามยาวมาฟาด แต่ยายหลบทัน พอตีพอหนูวิ่งเข้ามาจับตัวตาไว้ทัน

จากการบอกเล่าของ พรรณ และ หลานพี่เปี่ยม ได้เห็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวที่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาเมื่อไม่พอใจกัน โดยใช้อาวุธเข้าทำร้ายกัน แต่ไม่ถึงขั้นเสียชีวิต เพียงแต่บาดเจ็บ มีบาดแผลต้องเย็บบาดแผล และมีคนกลางเข้ามาช่วยไว้ทัน เรื่องจึงสงบลงในขณะนั้น ส่วนพี่นั้นก็ถูกสามีใช้อาวุธที่หาได้ใกล้ตัวเช่นท่อนเหล็กเก่า ๆ ที่เข้าสนิมฟาดถูกกลางหลังเป็นรอยผื่นแดงจนเขียวซ้ำ

จากคำบอกกล่าวข้างต้น การถูกสามีทำร้ายร่างกายภรรยา มีหลายรูปแบบ การใช้อาวุธทำร้าย เช่น ใช้ปืนขู่ ทิ่ม กระแทกจนหน้าผากแตก การใช้สิ่งของทำร้าย เช่น ใช้ก้อนหินขนาดใหญ่ขว้าง ใช้รองเท้าตบตีฟาดอย่างแรง ใช้อาหารน้ำร้อน ๆ เช่น สุกี้ น้ำราดศรีษะ การใช้วิธียะทำร้าย เช่น ใช้มือ ชก ต่อย ตบ ตี กระชาก ฟาด บีบลูกกระเดือก ขว้าง ผลัก ใช้เท้าทำร้ายร่างกาย เช่น เตะ ถีบ เขี่ยบ กระแทบ จากการทำร้ายร่างกายของสามี ทำให้ภรรยาได้รับบาดเจ็บ ตั้งแต่ ฟกช้ำ ดำเขียว บาดเจ็บ ข้ำในนอนรักษาตัวอยู่หลายวัน หรือมีรอยแผลเป็นเพราะการเย็บบาดแผลให้เห็นปรากฏอยู่ เช่น พี่สาวของพรรณ และ พี่น จึงเป็นความรุนแรงทางด้านร่างกายที่ผู้หญิงภรรยาได้ถูกกระทำจากการใช้อำนาจชายเป็นใหญ่ของชายผู้เป็นสามี

กลุ่มผู้หญิงที่ถูกกระทำรุนแรงทางด้านจิตใจ

ในกลุ่มผู้หญิงผู้ร่วมวิจัยทั้ง 14 คน มีจำนวน 9 คน ที่ถูกกระทำความรุนแรงด้านจิตใจ เหตุของความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งเกิดจาก สามีนอกใจไปมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสกับหญิงอื่น กลุ่มผู้หญิงผู้ร่วมวิจัย ที่ได้รับความรุนแรงด้านจิตใจ ได้แก่ ปุ่ม พรรณ เก๋ ทราวย อร พิหลิน พรหม

แจ่ม และ หวิน

ผู้หญิงส่วนใหญ่มีความคาดหวังที่จะมีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นกับชายคนรักจนแก่เฒ่า แต่ชีวิตครอบครัวที่ราบรื่น ช่วยกันทำมาหากิน มีกันและกันอย่างตลอดรอดฝั่งนั้น ไม่ได้เกิดกับทุกคนเสมอไปดังจะกล่าวต่อไปนี้

กลุ่มที่มีมูลเหตุจากสามีนอกใจไปมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสกับหญิงอื่น

มูลเหตุที่สามีนอกใจไปมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสกับหญิงอื่น แบ่งสาเหตุออกเป็น 3 แบบ คือ แบบ ที่หนึ่งฐานะเริ่มคลอนแคลน สามีนอกใจหวังพึ่งพิงหญิงอื่นทางเศรษฐกิจ แบบที่สอง ความห่างไกลกัน และความใกล้ชิดกับหญิงอื่น แบบที่สามฐานะครอบครัวมีรายได้สูง สามีมีความต้องการทางเพศสูงและเจ้าชู้ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

แบบที่หนึ่ง ฐานะเริ่มคลอนแคลนสามีนอกใจหวังพึ่งพิงหญิงอื่นทางเศรษฐกิจ

กรณีแรกมีมูลเหตุจากฐานะครอบครัวเริ่มคลอนแคลน มีมือที่สามเข้ามาแทรก สามีนอกใจหวังพึ่งพิงหญิงอื่นทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีจำนวน 3 คน ได้แก่ เก๋ ปุ่ม และ แจ่ม ผู้หญิงคนแรกที่จะกล่าวถึงคือเก๋ เธอรู้จักหญิงผู้รู้หนังสือคนหนึ่งซึ่งหน้าตาดีมีการศึกษาสูงกว่าเธอ โดยคนงานหญิงในบริษัทของสามีเธอแนะนำให้รู้จักกัน หญิงผู้เป็นต้นเหตุของการแตกร้างครอบครัวที่อบอุ่นของเก๋มาร่วม 29 ปี หญิงผู้มาหาคนงานเก่าของเธอที่ย้ายมาทำงานบริษัทของสามีเก๋ จากนั้นก็หมั่นไปมาหาสู่สร้างความสนิทสนมกับครอบครัวของเก๋ ไปเลี้ยงอาหารกัน เทียวด้วยกันบ่อย ๆ จนไว้นื้อเชื้อใจให้ยืมเงินกันได้ ต่อมาสามีของหญิงผู้ถูกยืมเสียชีวิต แล้วหญิงผู้ขอมาพักอาศัยอยู่บ้านของเธออ้างว่ากลัวหลังจากสามีเสียชีวิตแล้ว ด้วยความซื่อและความเชื่อใจอันบริสุทธิ์ของเก๋ เธอยอมให้หญิงผู้นอนพักห้องหนึ่งในบ้าน หญิงผู้นอนไม่หลับกลัวนอนร่วมห้องของเธอกับสามี เก๋เชื่อใจสามีและหญิงผู้เพราะนับถือเป็นพี่ จึงเท่ากับเปิดช่องทางให้หญิงผู้กับสามีมีความสัมพันธ์กันฉันท์คู่สาว โดยหญิงผู้แอบลักลอบได้เสียกับสามีเธอในช่วงที่เก๋ไปส่งลูกไปโรงเรียนแต่เข้ามืด เก๋ไม่ได้ระวัง จนกระทั่งวันหนึ่ง เธอจัดงานเลี้ยงสังสรรค์กับคนงานที่บ้าน ขณะเล่นการพนันหยุดพักมาหาน้ำดื่ม เก๋พบหญิงผู้ก้มลงจูบสามีเธอ เก๋ใจไม่ดี ก่อนนอนคืนนั้นเธอคาดคั้นความจริงจากสามี สามีปฏิเสธว่าก้มลงหน้าเลยเฉียดกันไม่มีอะไร เขายังมีลูกเมีย เก๋แกล้งทำให้ทั้งสองตายใจว่าเธอไม่ระวัง กระทั่งวันหนึ่งหลังส่งลูกที่โรงเรียนแล้ว เธอแกล้งกลับบ้านสายกว่าทุกวันและจอดรถในซอยไม่จอดในบ้านเหมือนทุกครั้ง เก๋เข้าประตูด้านหลังห้องครัวที่เธอเปิดทิ้งไว้ แอบเดินเงยขึ้นบ้าน ประตูห้องนอนเปิดแง้มอยู่ เก๋มองเข้าไป เห็นสามีกับหญิงผู้กำลังมีเพศสัมพันธ์กันในท่ายืน

เก้เล่าอย่างมีอารมณ์ว่า "หนูร้องวี๊ดเลย หนูใช้คำว่า อับปรี๊ย หนูบอกว่าบ้านหนูทำมา ลิป ๆ ล้ามาทำอับปรี๊ยจัญไรอะไรในนี้ หนูใช้คำนี้เลย " เก้เดินออกมา ขับรถบึ่งออกจากบ้านไป อย่างไม่รู้จุดหมาย กลับเข้าบ้านตอนเย็น มองหน้ากันไม่ติดกับสามี เพื่อนของหญิงชูโทรศัพท์มาที่บ้าน เก้เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้เขาฟัง และฝากคำว่า "กินบนเรือน แล้วขึ้นหลังคา" เรื่องถึงหูหญิงชู นำมาฟ้องสามีเก้ เรียกมาปรับความเข้าใจ หญิงชูหาว่า เก้ไม่มีหลักฐาน เก้ได้กลับว่า "หนูก็ใช้ปากเปล่าเนี่ยว่าหนูเห็นกับตา" แล้วเกิดทะเลาะกัน หญิงชูทุ้มถาดแก้วแตกกระจายในบ้าน เก้ต่อว่าอย่างเสียหาย ผู้หญิงผลุนผันออกจากบ้านไป เก้ใช้เด็กเก็บเสื้อผ้าขาวของหญิงชูขนออกจากบ้าน

เก้ไม่ได้ข่าวความเคลื่อนไหวของหญิงชูเป็นปี กระทั่งสามีขอรองเธอขายบ้านเพื่อไปซื้อหลังเล็กอยู่ จะได้ไม่ต้องมีหนี้ เพราะงานที่บริษัทมีน้อยลง เก้ก็เห็นดี เธอต้องการไปจากบ้านนี้เพื่อลืมอดีต เก้ไม่ทราบว่าการขายบ้านครั้งนี้จะเป็นสาเหตุของการแยกทางกับสามี เก้บอกว่า "หนูไม่รู้ตัวมาก่อน มันไม่มีวีแวว" สามีแบ่งเงินส่วนหนึ่งให้ซื้อบ้านทาวน์เฮ้าส์อยู่ ส่วนสามีไปเช่าอยู่ตึกอีกที่หนึ่งเป็นที่ทำงาน เก้แปลกใจที่สามีไม่กลับบ้านจึงไปตาม สามีพูดซ้ำขึ้นว่า "อีสัตว์ ภูเลิกกับเมิงตั้งแต่ภูขนของเสร็จแล้ว" คำใช้คำนี้ หนูก็บอกว่า "อ้าวอยู่ ๆ จะมาบอกว่าเลิกกันได้ยังไง" คำบอกว่า "เมิงเนียเหี้ยมีแต่เล่นเมิงเอาดีอะไรไม่ได้ซักอย่าง เมิงเหี้ย เมิงมีชู เมิงรู้จักผู้ชายคนโน้นคนนี้" สามีเอาเหตุคว่ำรู้จักกันกับนายทหารคนหนึ่งมาหาเรื่องเก้วามีชู เก้บอกว่า "ซึ่งจริงๆ อยู่ในบ้าน สามีไม่ออกอาการเลย" คำบอกว่า "เมิงก้าวออกจากบ้านภูเดียวนี้เลย ถ้าเมิงก้าวเข้ามาภูจะยิงเมิงทิ้ง ภูจะเรียก ตำรวจจับ" "หนูก็เอาจริงเหวอ เลิกจริง ๆ เหวอ ทำไมทำอย่างนี้ พอทำอย่างนี้ได้ยังไง" คำบอกว่า "ภูกับเมิง อยู่ร่วมกันไม่ได้ พอขนของเสร็จเลิกจบกัน เมิงกับภูต่างคนต่างไป " "ก็เท่าทุกวันนี้ เราก็คุยกันไม่ได้อีกเลย หนูเสียใจมาก หนูร้องไห้จนไม่รู้ว่าจะร้องยังไง หนูเป็นอย่างไร ? หนูช็อค/เลย อยู่ดี ๆ แฟนหนูก็มาบอกเลิก ทั้ง ๆ ที่เราเพิ่งย้ายบ้าน อยู่ ๆ มาเลิก มันไม่มีวีแวว แล้วสภาพร่างกายหนูก็ค่อยดีเท่าไร อะไรกันเนี่ย แล้วเขาก็ ไม่ให้หนูไปเหยียบบ้านเขาอีกเลย หนูก็ไม่ได้ไป ลูก ๆ อยู่กับหนู แต่ลูกชายเนี่ยจะไปนอนกับพ่อเขาทุกวัน"

เก้ถูกหญิงชูให้คนมาด่าหยาบคายให้อับอาย และถูกลอบทำร้าย มีคนขับมอเตอร์ไซด์ ร้องตะโกนว่า "มึงก็อดทะเลาะเบาะแว้งไป อีควาย แทนที่มึงจะหย่าให้เขา" วันต่อมา เก้ก้าวออกจากรถมีคนเอาไม้หน้าสามมีตะปูฟาดกลางหลังถูกสะโพก เก้สวมยีนตะปูจึงไม่เข้าถึงเนื้อ แคร่รอยช่วน เธอรีบขับรถตามรถคันนั้นไป เห็นรถจอดหน้าบ้านหญิงชู เก้ควงปืนเข้าไปเผชิญหน้าทำว่า "อย่าลอบสู้ซึ่งหน้าสิ ถ้าฉันอยู่ ต้องไม่มีเธอ มีเธอต้องไม่มีฉัน ถึงไหนถึงกัน" ผลก็คือผู้หญิงไม่กล้ามารุกรานอีก เพราะรู้ว่าเก้หันหน้าสู่วงการสนามม้า รู้จักผู้มีอิทธิพล เมื่อเก้ถูกคุกคามถูกลอบทำร้าย เก้เคย

แจ้งความ แต่ตำรวจไม่รับฟ้องดำเนินคดีให้เพราะมองว่าเป็นเรื่องผิว ๆ เมีย ๆ และขาดพยาน ป่วย การเปล่า ๆ เก้ไม่ได้จดทะเบียนหย่ากับสามี เธอปล่อยให้ไปตามเรื่อง เก้ยังป่วยเป็นโรคเม็ดเลือดขาว กินเม็ดเลือดแดง การกระทำนอกใจของสามีจึงเป็นความรุนแรงทางจิตใจที่เก้ได้รับอย่างทุกข ะพรมที่เก้ไม่เคยคาดคิดมาก่อน เธอไม่รู้ตัวเพราะไม่เคยมีวิสัยของการไม่ซื่อสัตย์ของสามี เมื่อเกิด เหตุการณ์ขึ้นเก้แทบช็อก และเสียใจที่สุด จากความรุนแรงด้านจิตใจที่เกิดขึ้นกับเธอในครอบครัว สามีไปอยู่กินกับหญิงชู้เพราะเห็นฐานะดีกว่าเก้ สามีหวังพึ่งพิงทางเศรษฐกิจหญิงชู้ และเพราะ ความหลงหญิงชู้จนลืมเมียคู่ทุกข์คู่ยาก เก้ไม่ยอมจดทะเบียนหย่าให้สามีไปเสวยสุขในระยะ แรก ๆ

จากเรื่องราวประสบการณ์ความรุนแรงในครอบครัวที่เก้ได้รับ เป็นความรุนแรงทางด้าน จิตใจที่เธอคาดไม่ถึงไม่รู้ตัวมาก่อนว่าจะเกิดขึ้นกับเธอ ต่อการนอกใจของสามีอันนำไปสู่การหย่า ร้างแยกทางชีวิตครอบครัวกัน แต่ในจำนวน 9 คนนี้ มีหนุ่มกับพรรณที่ประสบกับความรุนแรงตั้งแต่ เริ่มชีวิตครอบครัว โดยเฉพาะพรรณที่มีเพศสัมพันธ์และท้องอย่างไม่ตั้งใจ จึงถูกสามีขอร้องแถม บังคับให้ไปทำแท้ง เนื่องจากสามียังเรียนอยู่ในระดับปริญญาตรีและไม่พร้อมจะรับผิดชอบ ซึ่งเธอ ก็ยินยอมทำตาม แม้จะต้องเผชิญกับความเสี่ยงจากการทำแท้งที่เป็นตายเท่ากันแต่เพียงผู้เดียว ซ้ำยังต้องรับความรุนแรงทางจิตใจที่ไม่อาจลบเลือนไปจากความทรงจำได้ตลอดชีวิต ครั้นเมื่อตอน แต่งงาน พี่สาวของพรรณก็เป็นฝ่ายจัดหาเงินทองและดูแลให้ทุกอย่าง เพราะฐานะครอบครัวของ สามียากจน หลังจากนั้น เมื่อพรรณมีลูกชายคนแรกสามีให้พรรณคุมกำเนิด เธอยินยอมทำตาม ถือ ว่าพรรณได้รับความรุนแรงทางเพศครั้งที่สอง จนกระทั่งลูกชายอายุได้ 4 ขวบ พรรณตอบโต้สามี โดยระงับการคุมกำเนิด คือ ไม่ใส่ห่วง ผลคือเธอตั้งครรภ์ และการตั้งครรภ์ลูกคนที่สองนี้ พรรณแพ้ ท้องมาก อาเจียนเป็นเลือดเกือบทุกวัน แพ้ตลอด 9 เดือนจนถึงคลอด และตอนที่พรรณท้องเก้ยัง ไม่คลอด สามีทำงานมีรายได้มาก ไปเที่ยวล่าสัตว์ จนตรวจพบโรคทางเพศสัมพันธ์ เกอร์ว่าพรรณ จะติดเชื้อจากเขา สามีจึงให้พรรณไปตรวจภายใน แต่ไม่พบโรคทางเพศ พรรณปลอดภัย ซึ่งการ ไปตรวจหาโรคทางเพศสัมพันธ์ เป็นการถูกระทำรุนแรงทางเพศ

ส่วนหนุ่มได้พลาตพลังตกเป็นของชายคนรัก (เดช) แบบไม่เต็มใจ เพราะเป็นรักครั้งแรก ของหนุ่ม เมื่อพลาตพลังเสียทีจึงต้องตกเป็นเบี้ยล่างของสามี ระยะเริ่มแรกของการตกลงใจใช้ชีวิตคู่ กับสามี หนุ่มไม่รู้มาก่อนเลยว่าเดชได้คบหากับหญิงอีกคนหนึ่ง (วันริดา) อยู่พร้อม ๆ กับที่คบกับหนุ่ม จนกระทั่งหนุ่มจับได้ ตัดสินใจจะแยกทางชีวิตกับเขา แต่เดชกลับไม่ยอมเลิกและเป็นฝ่ายมาหา พุดจาหวานล่อให้เชื่อ และขอจดทะเบียนสมรสกับหนุ่ม แต่หนุ่มปฏิเสธ เพราะยังคงไม่เชื่อใจใน ความรักของสามี แต่เดชยังคงหาวิธีไปอยู่กับวันริดาที่พิษณุโลก โดยหลอกหนุ่มว่าไปเกณฑ์ทหาร

กระทั่งวันริดาได้ตั้งครรภ์และคลอดบุตร เดชจึงไปจดทะเบียนสมรสกับวันริดาที่พิษณุโลกเพื่อให้ลูกชายได้ใช้นามสกุลของตน สามีเลือกแต่งงานกับภรรยาที่มีฐานะดีกว่าป๋มเพื่อหวังพึ่งพิงทางเศรษฐกิจ ป๋มจึงกลายเป็นเมียน้อยของสามีไปโดยปริยาย

แบบที่สอง ความห่างไกล และความใกล้ชิดกับหญิงอื่น

สำหรับอซึ่งเป็นครูโรงเรียนประถมแห่งหนึ่งในต่างจังหวัด ชีวิตครอบครัวของอกับสามีไม่เคยทะเลาะหรือผิดใจกัน เป็นครอบครัวที่ผู้ชีวิตจากฐานะที่ค่อนข้างยากจนมาด้วยกัน จนเพื่อนร่วมงานและชาวบ้านในละแวกที่อาศัยอยู่ต่างชมเชยว่าเป็นครอบครัวตัวอย่าง จนกระทั่งสามีเรียนสำเร็จปริญญาตรีจากการส่งเสริมของอ สามารถสอบบรรจุรับราชการเป็นครูในวิทยาลัยแห่งหนึ่ง และด้วยความปลื้มปิติ อได้กู้เงินสหกรณ์เพื่อซื้อรถยนต์ให้สามีขับไปทำงานเพื่อความสะดวกและควมมีหน้ามีตาของสามี แต่สามีกลับเริ่มมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปเมื่ออยู่ห่างไกลกันคนละจังหวัด กระทั่งอจับได้ว่า เขาไปมีความสัมพันธ์ฉันท์ชู้สาวกับลูกศิษย์ที่เป็นนักศึกษาปีสุดท้ายของสถาบันที่เขาสอนอยู่ ซึ่งพ่อแม่ของนักศึกษาสาวคนนั้นก็รู้เรื่องมาโดยตลอด แต่กลับพูดเอาเปรียบและพยายามเกลี้ยกล่อมให้อรหย่าขาดกับสามี เพื่อให้ลูกสาวของตนได้อยู่กินกับสามีของออย่างถูกต้องแทน สามีของออาศัยความรักและไว้วางใจของภรรยา ซึ่งช่วยส่งเสริมให้เรียน และกู้เงินซื้อรถยนต์ให้ขับ แต่กลับนอกใจภรรยา โดยไม่ยอมโอนรถคืนให้และไม่ยอมใช้น้ำมันด้วย ปลอ่ยให้อรต้องรับผิดชอบลูกชายที่เกเร กินเหล้า สูบบุหรี่ เที่ยวกลางคืน ไม่ตั้งใจเรียน และไม่เชื่อฟังเธอผู้เป็นแม่ ปลอ่ยให้เธอผู้ชีวิตเพียงลำพัง

ไม่ว่าปัญหาการนอกใจของสามีซึ่งผู้หญิงต้องประสบจะเกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มต้นของชีวิตครอบครัว หรือเกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดมาก่อนก็ตาม แต่ฝ่ายหญิงจำต้องรับความรุนแรงทางด้านจิตใจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งลักษณะการนอกใจไปมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสกับหญิงอื่นนั้นสามารถแบ่งแยกได้เป็นการมีสัมพันธ์กับคนใกล้ชิด และการมีสัมพันธ์กับคนไกลตัวที่ผู้หญิงไม่เคยรู้จักหรือระแวงสงสัยมาก่อน

การนอกใจของสามีด้วยการมีเพศสัมพันธ์กับคนใกล้ชิด เช่น กรณีของ เก๊ พรหม และพริ้ม โดยกรณีของเก๊นั้น สามีไปมีสัมพันธ์กับผู้หญิงที่มาขออาศัยพึ่งพาอยู่ในบ้าน กรณีของพริ้มสามีได้ไปยุ่งเกี่ยวกับลูกน้องพนักงานในร้านถ่ายเอกสารของเขาเอง ซึ่งพริ้มไม่ได้แสดงอาการหึงหวงมากนัก แต่สามีได้ขอหย่ากับพริ้ม และพริ้มได้ยินยอมหย่าให้แต่โดยดี ลูกสาวคนเดียวของพริ้มอยู่กับเธอ ต่างจากกรณีของพริ้ม มูลเหตุสำคัญอันเป็นจุดเริ่มต้นสู่ความรุนแรงในครอบครัว คือสามีไปมีเพศสัมพันธ์กับญาติใกล้ชิดที่มาอาศัยอยู่ด้วย ไม่ว่าจะเป็นน้องสาวบุญธรรม หรือแม้แต่เมียน้อยของพ่อพริ้มเอง พริ้มเล่าบอกว่า สามีของเธอน่าจะเป็นพวกโรคจิตที่ชอบอวดอวดจะ

เพศต่อหน้าผู้หญิง พรรณเล่าว่า“หลานสาวมาเล่าให้ฟัง หลานสาวเขาเห็นประจำ” ญาติของพรรณบางคนก็เล่นด้วย บางคนก็ไหวตัวทัน นอกจากนี้ พรรณยังต้องเผชิญกับปัญหาที่สามีไปยุ่งเกี่ยวกับผู้หญิงนอกบ้าน ทำให้เธอต้องมีเรื่องทะเลาะกับสามีมาโดยตลอด เช่นเดียวกับกรณีของพี่หลินที่สามีไปพัวพันกับผู้หญิงอื่นหลายคนแบบไม่เลือกหน้า ทั้งในบ้านและนอกบ้าน แต่พี่หลินต้องอดทนกับความสำส่อนของสามีเพื่อลูก ทั้ง ๆ ที่สามีไม่เคยรับผิดชอบดูแลลูกเลย ปล่อยให้พี่หลินต้องอดทนทั้งทำงานหาเงินและดูแลเลี้ยงลูก พี่หลินบอกว่า “ลูกสามคนฉันเลี้ยงดูแลเขาอย่างดีเลยนะ ส่งเสียเล่าเรียน ฉันขับรถไปรับไปส่งลูก ฉันไม่เคยใช้คนงานเลยนะ ขับรับส่งตั้งแต่อนุบาลจนเข้ามหาวิทยาลัยเลย จนเขาเรียนสำเร็จดี ๆ ทุกคน”

ส่วนกลุ่มที่สามีไปยุ่งเกี่ยวกับคนอื่นโดยที่ภรรยาไม่เคยระแวงระวังมาก่อน เช่น กรณีของ อร นุ่ม หวิน แจ่ม และทราย สามีของอรไปมีสัมพันธ์กับนักศึกษาซึ่งเป็นลูกศิษย์ของตัวเอง หลังจากเรียนจบปริญญาตรีและมีการงานมั่นคงจากการช่วยเหลือของภรรยา โดยที่อรไม่เคยคิดมาก่อน เช่นเดียวกับหวินที่สามีเป็นยามศูนย์การค้า ส่วนหวินเป็นแม่บ้านเลี้ยงลูกอยู่แต่ภายในห้องพักเท่านั้น ไม่เคยรับรู้ว่ามีสามีจะไปมีผู้หญิงอื่น หวินเล่าว่า “สามีไปติดผู้หญิงอื่น หนูก็ไม่รู้ พวกน้องชายมันไปอยู่ด้วยกัน มันเห็น ก็อยู่แต่ในห้องนะ เขาไปทำงาน เขาพาผู้หญิงไปเที่ยว แต่พอเงินเดือนออกมา เขาก็ให้เงินเดือนเก๋าร้อย หนูก็ไม่ได้ทำอะไรกินมากมายกับลูก” หวินไม่หึงสามีและไม่ค่อยรู้สึกเสียใจเท่าไรนัก แต่ตอบโต้แบบพินิจเฉยคือขอหย่าทันที กรณีของนุ่มนั้น สามีได้มีผู้หญิงอื่นไปพร้อมๆ กับคบกับนุ่ม และเมื่อหญิงคนนั้นตั้งครรภ์ก่อนนุ่ม สามีจึงไปจดทะเบียนสมรสกับอีกวันริดาเมียอีกคน โดยนุ่มรับรู้หมด ส่วนแจ่มก็ได้รับความรุนแรงจากการนอกใจของสามีที่ไปมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่นเช่นกัน ด้วยสาเหตุที่สามีหยิบยกมาเป็นข้ออ้าง คือ การที่พ่อแม่ของแจ่มไม่ยอมกู้หนี้ยืมสินมาซื้อรถสิบล้อใช้บรรทุกขนดินให้ลูกขาย จึงเกิดมีปากเสียงกัน และเป็นเหตุให้สามีหาเรื่องออกนอกบ้านไปเที่ยวกลางคืนกลับดึกตื่นหลายครั้งจนผิดสังเกต กระทั่งแจ่มมารู้ความจริงว่าสามีไปคบผู้หญิงที่มีฐานะดีกว่ารวยกว่า แจ่มบอกว่า “พอเขาโกรธที่ไม่ยอมกู้เงินซื้อรถให้เขา แล้วเขาไปเจอผู้หญิงที่รวยกว่า เป็นลูกพ่อค้า เป็นคนจีนเหมือนเขา เขาก็ไปเลย” เมื่อสามีไปอยู่กินกับภรรยาใหม่ของเขากระทั่งมีลูกด้วยกัน สามีจึงทิ้งแจ่มกับลูกสองคนไปอยู่กินกับภรรยาใหม่ โดยไม่หันกลับมาเหลียวแลส่งเสียแจ่มกับลูกทั้งสองคนเลย ส่วนมูลเหตุปัญหาของทรายที่สามีนอกใจไปมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสกับหญิงอื่น ทรายบอกว่า “ผู้ชายคนนี้ไม่เลือกผู้หญิง มีเงินนี้เขาก็จะทุ่ม แต่พอเขาทุ่มแล้ว เขานั้นแหละก็จะไป แล้วเขาก็จะกลับมาหาลูกหาเมียเอง เราก็จะยอม เพราะเห็นแก่ลูก เคยจดทะเบียนหย่ากับเขา 2 ครั้ง พอญาติเราใกล้เคียงช่วยเขา เราก็ยอมมาจดทะเบียนสมรสกับเขาใหม่” ทรายบอกว่าเธอกับเขาไม่เคยทะเลาะกันถึงขั้นตบตีทำร้ายร่างกาย

แต่มูลเหตุของความรุนแรงอีกอย่างหนึ่ง คือ การที่สามีปิดบังเรื่องเงินโบนัส 500,000 บาท โดยไม่บอกให้ทรายรับรู้ ทำให้ทรายโกรธมาก

แบบที่สาม สามีเจ้าชู้ มีรายได้มากมีความต้องการทางเพศสูง

นอกจากปัญหาการนอกใจของสามีที่ผู้หญิงทั้ง 9 คน คือ เก่ พรรณ พริม พี่หลิน อร นุ่ม หวิน แจ่ม และทราย ต้องเผชิญแล้ว ยังพบว่า สามีเหล่านั้นนอกจากจะเป็นคนเจ้าชู้แล้ว สามีบางรายมีความต้องการทางเพศสูง บางรายเป็นผู้ชายประเภทเห็นแก่ตัว เอาเปรียบผู้หญิง โดยเฉพาะการเบียดเบียนเรื่องเงินทองและไม่สนใจดูแลครอบครัว ดังเช่นสามีของนุ่มที่มักยืมเงินแล้วไม่ยอมใช้คืน แถมยังเอาเงินนุ่มที่ได้จากการทำมาหากินอย่างยากลำบากไปปรนเปรอให้มีความสุขสบายกับภรรยาอีกคน นุ่มบอกว่า “สมัยที่หนูยังไม่รู้จักนายเดช หนูให้เงินแม่ทุกเดือน แต่เดี๋ยวนี้ไม่เคยจะให้ ต้องหมดทุกวัน หนูโดนเขาโกงเงินจนหนูไม่เหลือ” และทุกครั้งที่เดือดร้อนจะกลับมาหานุ่มเพื่อขอความช่วยเหลือโดยหลอกว่าได้เลิกลูกเกี่ยวกับภรรยาอีกคนแล้ว นุ่มเล่าให้ฟังว่า ครั้งหนึ่งสามีขอร้องให้ช่วยหางานทำ เพราะตกงาน นุ่มยอมช่วยเหลือเพราะหลงเชื่อว่าสามีเลิกกับวันริดาแล้ว นุ่มได้ขอยืมเข็มขัดนาฬิกาหนังห่านของนางสาวที่นับถือเป็นแม่ไปจำหน่ายได้สามหมื่นบาท และแหวนทองหนักห้าสิบสตางค์ กับเงินของยายอีกหนึ่งพันห้าร้อยบาท รวมเป็นเงินก้อนหนึ่งไปเป็นทุนให้สามีทำธุรกิจรับซื้อหมึกเสียหรือหมึกผี ซึ่งบริษัทที่รับซื้อ จะใช้หมึกเสียนี้ทำหัวอาหารสัตว์ โดยนุ่มขอความช่วยเหลือจากผู้จัดการบริษัทให้สามีซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเข้ามาซื้อหมึกเสีย บริษัทเห็นแก่นุ่มที่เป็นพนักงานทำงานดีมาตลอดจึงอนุญาต นุ่มมารู้ภายหลังว่าสามี (นายเดช) ได้กำไรมาก นุ่มบอกว่า

นายเดชเนียซื้อเดือนหนึ่ง ๆ ได้กำไรเป็นแสน ๆ เพราะหนูเอามาคำนวณกับยอดที่เราเอาไปขายกับเสียซัง มันถึงออกซื้อบ้านหลังใหญ่ให้วันริดาภรรยาอีกคนนั้นที่บอกว่าเลิกกันแล้วได้อยู่อย่างสบาย แต่หนูเองต้องเช่าบ้านอยู่ หมู่บ้านสองแห่ง ห่างกันประมาณ 500 เมตร คือจะเที่ยวไปหาเมียทั้งสองบ้าน ไปหาเมียคนหนึ่งเพื่อทำการค้า แต่กลับไปนอนอยู่สุขสบายกับเมียอีกคน โดยไม่ให้นุ่มมีส่วนรับรู้ ทรายรับรายจ่ายเลย

ดิฉันแสดงความเห็น “ใช่ค่ะ” นุ่มตอบการที่เดชเป็นผู้มีอำนาจควบคุมเศรษฐกิจรายได้ในครอบครัวแต่ผู้เดียว และไม่ยอมใช้หนี้เงินที่ยืมลงทุนให้แก่นุ่มด้วย เมื่อนุ่มรู้ทันการเอาเปรียบการตอบโต้ เธอไปยึดรถกระบะคืน และลาออกจากงานมาทำค้าหมึกเสียด้วยตนเองและเข้าควบคุมเงินทั้งหมดเสียเอง เดชโกรธแค้นมาก เขาไม่ได้ถือเงินทำให้ไม่มีรายได้ผ่อนบ้าน ขณะนั้นนุ่มได้ตั้งครรภ์ วันริดาภรรยาของนายเดชก็มาด่านุ่มถึงบ้านพักและบังคับให้เธอทำแท้ง นุ่มต้อง

อดทนยอมให้เขาตำโดยไม่ตอบโต้ แต่ด้านจิตใจเจ็บปวดที่สุด บุ่มได้ซื้อบ้านทาวน์เฮ้าส์ผ่อนส่ง นายเดชเมื่อขาดรายได้ก็ถูกยึดบ้านเพราะขาดส่งหลายงวด นายเดชจึงกลับมาขอร้องอยู่กับบุ่มอีกครั้ง ด้วยความรักที่มีทำให้บุ่มยอมเชื่อสามีว่าจะอยู่กับเธอตลอดไป แต่พอมีเงินบ้างขอให้ส่งเงินเลี้ยงดูวันริดาเมียเขา บุ่มก็ยอมตามที่เขาขอ แต่ความจริงนายเดชกลับหาทางส่งเงินจำนวนมากไปเลี้ยงดูลูกและเมียเขาและแอบไปมาหาสู่กันตลอด ส่วนลูกของบุ่มกับนายเดช 2 คน นายเดชไม่ค่อยรักและไม่ได้ช่วยเลี้ยงดู บุ่มถูกทำร้ายทั้งด้านจิตใจและร่างกาย โดยเฉพาะด้านจิตใจของบุ่มบอบช้ำที่สุด จนเธอเคยคิดฆ่าตัวตายครั้งหนึ่ง แต่แม่สามีเรียกเพื่อนบ้านมาหอบบุ่มส่งโรงพยาบาลได้ทันจึงรอดตาย

ดังนั้นความรุนแรงในครอบครัวที่บุ่มถูกกระทำจากสามี จึงมีมูลเหตุมาจาก การไม่เชื่อสัตย์ของสามี เช่น สามีหลอกลวงบุ่มทั้งที่มีภรรยาอยู่อีกคน และยังควบคุมอำนาจทางด้านเศรษฐกิจจากเงินที่บุ่มให้ยืมลงทุน โดยสามีบุ่มใช้อำนาจชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) และยังเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชายหญิง “ระบบชายเป็นใหญ่” (Patriarchy) หมายถึง การปกครองที่ผู้หญิงต้องตกอยู่ใต้อำนาจผู้ชายผู้เป็นบิดา ผู้อาวุโส หรือสามี (the rule of the father or the “patriarchy”) คือลักษณะที่ฝ่ายชายมีอำนาจครอบงำฝ่ายหญิง (male domination) เป็นลักษณะความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ฝ่ายชายอยู่เหนือฝ่ายหญิง และฝ่ายหญิงตกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบฝ่ายชายในแทบทุกด้าน ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชายมาจากแนวความคิดระบบชายเป็นใหญ่ ที่มีการแบ่งแยกความเป็นเพศด้วยเพศสภาพอย่างชัดเจน ผู้หญิงตกอยู่ในอำนาจของผู้ชายทั้งในครอบครัว สังคม กฎหมายและทางการเมือง

ดังจะเห็นจากเรื่องราวของบุ่มที่แสดงให้เห็นถึง ระบบชายเป็นใหญ่ของสามีบุ่ม ที่ทำรายได้มากมายแต่ปิดบังเธอ และแอบเอาเงินไปสร้างฐานะให้กับเมียและลูกของเขา ส่วนหนี้สินที่ติดค้างบุ่มเขาก็ไม่ยอมใช้คืนเพราะถืออำนาจของสามี ซึ่งมีอำนาจเหนือภรรยาผู้ตกเป็นเบี้ยล่าง การขอร้องแก้มบังคับของสามี ที่ทำให้บุ่มคุมรถสินค้าไปส่งที่บริษัท คนงานไม่ได้พักผ่อน เพราะความเห็นแก่ตัวของเดช ที่ต้องการเงินจากการค้าหมีกหลายเที่ยว ทำให้คนขับหลับใน จนเกิดอุบัติเหตุรถพลิกคว่ำ บุ่มได้ประสบอุบัติเหตุสลับ ถูกนำส่งโรงพยาบาล ต้องนอนพักรักษาตัวอยู่นาน และความจำเสื่อมเป็นปี บุ่มจำต้องรับเคราะห์กรรมแทนสามี

ส่วนกรณีของพี่ลีนนั้น พี่ลีนไม่ยอมหย่าให้สามีที่ใช้ชีวิตร่วมกันมา 50 ปี แม้จะต้องเผชิญกับความเจ้าชู้ของสามีมาตลอด แต่พี่ลีนไม่ยอมหย่าตามความต้องการของสามี เพราะไม่ต้องการแบ่งสินสมรสที่มีมูลค่ามากจากการทำมาหากินของพี่ลีนเองให้กับสามีที่น่ารังเกียจที่สุด พี่ลีนนับเป็นผู้หญิงเก่งอีกคนเช่นเดียวกับเก้ คือ ทำมาหากินเก่ง สร้างเนื้อสร้างตัวจากการทำธุรกิจหลายอย่าง เช่น การค้าขายเพชรพลอย การค้าขายเงาะสาลี่ การทำบริษัททัวร์ ขณะที่

สามีมักเอาเปรียบพี่หลินตลอดเวลาที่ใช้ชีวิตคู่ร่วมกันมา คือนอกจากจะเจ้าชู้แล้ว ยังสร้างปัญหาให้พี่หลินตามแก่อีกหลายครั้ง เช่น ปัญหาทางธุรกิจที่สามีขอไปเปิดร้านค้าเพชรพลอยอีกสาขาหนึ่งที่จังหวัดอุบลราชธานี เพราะมีค่ายทหารฝรั่งมาตั้งฐานทัพในช่วงสงครามเวียดนาม แต่ปรากฏว่าสามีไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีความอดทนในการค้าขาย ไม่เอาใจใส่ เหลวไหลทุกอย่าง พี่หลินบอกว่าไปดูกิจการแล้วแทบเป็นลม มีแต่ค่าใช้จ่ายทั้งนั้น สามียังไปมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่น พี่หลินต้องตามแก้ปัญหาให้เสร็จสิ้น ครั้นสามีกลับมาอยู่กรุงเทพฯ หลังเลิกกิจการค้าที่อุบลแล้ว สามีพี่หลินก็ไม่ช่วยทำมาค้าขายอีกตามเคย เธอบอกว่า “เขาขี้เกียจ เห็นแก่ตัว วันๆ ออกจากบ้านไปนั่งเล่นไพ่จนกระเจอก เมาหัวงู ตลอดชีวิตเขามีแต่เที่ยวผู้หญิงกับเล่นไพ่” พี่หลินต้องเลี้ยงลูกและหารายได้แต่ผู้เดียว พี่หลินเล่าต่อว่า

ตอนนั้นอายุเขา 30 ปีกว่าๆ ก็เริ่มออกเที่ยวแล้วตอนนั้น ฉันมีลูกคนแรกอายุเพิ่ง 2 ขวบยังไม่ประสีประสา เขาไปติดนักร้องผู้หญิงเด็กสาว ๆ ตามบาร์ ขี้เกียจตามไปดู ทุเรศ / แพนท่าทุเรศต่อหน้า ล้วงจูบหอมต่อหน้าคนอื่นดิ่งนม เขามีล้วงตูดเขา ตั้งแต่เที่ยวผู้หญิงมาก็เลยกล้าทำแบบนี้ ทำไม่เขื่อ/คบคนเลว ๆ อย่างนี้ทำไมชีวิตตกต่ำอย่างนี้ กฎหมายเมืองไทยมันไม่มี ถ้ามีพวกนี้ติดคุกติดตะรางแล้ว ตำรวจบอกทำไม่ได้ เขาทั้งเจ้าชู้ ทั้งขี้เกียจ อ่างไปเล่นไพ่จนกระเจอกทุกวัน โทรมไปก็ไม่มี โทรมกว่านอนบ้าง ห้องทำงานกลายเป็นห้องเล่นไพ่ เรียกเขาทำงานเขาไม่ยอมมา ตอนไปเที่ยวเมืองจีน ตอนนั้นทำทัวร์ ก็ไปเอาหัวหน้าทัวร์ คนหนึ่งซื้อข้าวของให้เขา เงินให้ไปจ่ายสินค้า เอาไปเลี้ยงผู้หญิงหมด ผู้หญิงพวกนี้ก็แปลก รู้ทั้งรู้ว่าเขามีครอบครัว พอรู้ว่าเขามีบริษัทหนึ่งแค่นั้นก็ยอมเป็นของเขาแล้ว ฉันโทรไปต่อว่า “รู้จักคำว่าตายไหม รู้จักมนุษยธรรมไหม ผู้หญิงพนักงานบริษัททัวร์ขอให้เขาไปทัวร์อยู่กับเขาสิบห้าวัน ฉันบอกขอเชิญคุณไปเลย ไม่ต้องคอย ให้คุณไปเลย ยินดีด้วย ตอนนั้นลูกโตแล้ว ลูกชายคนโตแต่งงานแล้ว เขาไปยุ่งกับผู้หญิงหลายคน ไม่อยากจะจำ มาเอาผู้หญิงเขมรคนหนึ่ง ฉันบอกกองปราบให้จับสามีฉัน ตำรวจบอกว่า คดีนี้ติดคุกนะ คดีอาญาติดคุก 20 ปี เขาห้ามฉันอีกแป็บเดียวนา ทน ๆ มาตั้งนาน ทนอีกพักนึงคุณก็สบายแหละ

พี่หลินต้องกลุ่มใจเสียใจกับพฤติกรรมของสามี เกิดปากเสียงกันบ่อยครั้ง แต่สามีพี่หลินไม่กล้าทำร้ายร่างกายพี่หลินแต่อย่างใด ความรุนแรงที่สามีกระทำต่อพี่หลินเป็นความรุนแรงด้านจิตใจที่สามีไปมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่น แม้แต่เด็กคนงานในร้านค้าก็ยังล่องลະเมิดทางเพศจนเด็กสาวตั้งครภไม่พึงประสงค์ พี่หลินต้องตามแก้ปัญหาที่สามีสร้างขึ้นจนเสร็จเรื่อง พี่หลินยุ่งอยู่

กับค้าขาย มัวแต่เลี้ยงลูกให้ดี ทั้งทำงานบ้านสารพัด ไม่ได้จ้างคนงานดูแลลูก สามีเอาเงินในตู้เซฟไปเที่ยว เธอห้ามอย่างไรก็ไม่ฟัง คิดว่าเขาจะกลับใจได้ เธอว่า

ปล่อยปละละเลย ปล่อยเขานานเกินไป เขาก็เลยได้ใจ ตอนนั้นค้าขายข้างส่งฮ่องกง มีคนงาน 2-3 คน ทำงานในบ้าน เขาชอบเพียบย่อยอย่างเดียว โดนเพื่อนหักหลัง สามีหาว่าฉันไม่ให้คบคน เหมือนเด็กปัญญาอ่อน จะไปนรกหรือ ฉันก็ประชด เขาบอกว่าดิฉันฉลาดกว่าเขาเยอะ เขาไม่ชอบหรอก ฉันเองก็จะมีเวลา มัวแต่ค้าขายกับเลี้ยงลูก อยู่ด้วยกันก็อภัย เพราะสงสาร ลูกยังเล็กอยู่ ต้องเลี้ยงลูกให้ดี ก็เลยไม่ได้เลิก อดทนไปเรื่อย

พินลินเคยตอบได้ การนอกใจของสามี โดยเธอไปอำเภอบ่อยครั้ง หลายเที่ยว ขอหย่าสามี แต่สามีกลับไม่ยอมเซ็นหย่าให้ “จึงยังไม่ได้หย่าซักที เลยไม่ได้เลิก ฉันกลัวว่าลูกเราคนจะรังเกียจ ถ้ามีพ่อติดคุกติดตาราง ลูกจะเข้าทำงานที่ไหนได้เพราะมีพ่อติดคุกติดตาราง เห็นแก่ลูก ก็เลยอยู่กันต่ออย่างนี้”

จากการบอกเล่าความรุนแรงในครอบครัวทางด้านจิตใจของพินลิน สามีขาดความรับผิดชอบ ใช้อำนาจชายเป็นใหญ่ที่คิดจะทำอะไรตามอำเภอใจไม่ว่าจะเที่ยวผู้หญิง ใช้เงินปรนเปรอหญิงอื่น ไม่ช่วยทำมาค้าขายเพราะเห็นภรรยาทำการค้าเก่งกว่า สามีได้ใจเหลือตัวที่พินลินไม่ว่าและรู้ว่า พินลินยังรักตน สามีเอาเปรียบทุกอย่างและขาดจิตสำนึกความเป็นสามีภรรยาที่ดีต่อกัน พินลินจึงได้รับความรุนแรงทางจิตใจในชีวิตครอบครัวตลอดชีวิตสมรส

กลุ่มผู้หญิงที่ถูกสามีคุมอำนาจทางเศรษฐกิจในครอบครัวและไม่ไว้วางใจภรรยา

ผู้หญิงในกลุ่มที่สามีคุมอำนาจทางเศรษฐกิจในครอบครัวและไม่ไว้วางใจภรรยา คือกร และ ทราย สำหรับกรหลังจากแต่งงาน กรต้องปรับตัวเข้าอยู่ในครอบครัวใหม่ ซึ่งเป็นครอบครัวคนจีนที่ไม่ค่อยยอมรับลูกสะใภ้

กรเล่าว่า “แม่เขาปลูกฝังมาว่า เงินอย่าให้เมียมาก อย่ารักเมียมากกว่าแม่ อย่ารักเมียมากกว่าพี่น้องของตัวเอง แล้วเงินทองที่ทำมาได้นี้ จะต้องมาช่วยเหลือเกื้อกูลพ่อแม่ เมียไม่ต้องช่วยมาก” สามีของกรจึงกลายเป็นคนใจแคบ ค่อนข้างเห็นแก่ตัว และไม่ยอมให้ตัวเองเสียเปรียบ กรได้ช่วยดูแลด้านการเงินการบัญชีของร้านค้าแก๊สของสามี พร้อมกับการทำงานแบกหามเหมือนคนงานด้วย แม้แต่ตอนท้อง ยังต้องยกถังแก๊สขึ้นหิ้ง สามีไม่เคยไว้วางใจให้กรได้หยิบจับเงินเลย ช่วงแรกของการแต่งงาน สามีจ่ายเงินเดือนให้กรเพียงเดือนละพันบาท และไม่ยอมจดทะเบียนสมรสกับกร เพราะพ่อแม่ของสามีไม่ให้จด กลัวว่ากรจะแต่งงานเพื่อหวังสมบัติ ทุกครั้งที่สามีไม่

พอใจก็จะออกปากได้ กรคิดว่า “เพราะมันร้านของเขา เราแค่แต่งแล้วเข้ามาอยู่ เขาบอกว่าไปเลย เขาจะพาเมียใหม่มาอะไรอย่างนี้ คือ มันเป็นเรื่องที่เหมือนกับว่าแทงใจเรามาตลอด” ซึ่งก็ได้เก็บความรู้สึกไว้ในใจ และพยายามหาทางตอบโต้อย่างเงียบ ๆ โดยการแอบเก็บเงินไว้วันละ 100 บาท 200 บาท จนกระทั่งสามารถสะสมนำไปปลูกบ้านได้หลังใหญ่ 1 หลัง สามีมารู้ทีหลังเมื่อบ้านเกือบเสร็จ เขาตกใจมากเพราะคาดไม่ถึงว่าเธอจะทำงานใหญ่ได้ และถามว่านำเงินมาจากไหน กรโกหกว่ายืมเงินจากญาติพี่น้องมาปลูกบ้านเป็นที่ซุกหัวนอน หากถูกสามีไล่ออกจากบ้าน เมื่อบ้านเสร็จ กรได้ย้ายมาอยู่บ้านใหม่กับลูกสาวทั้ง 5 คน โดยสามีไม่ยอมมาอยู่ด้วย จึงทำให้กรแยกกันอยู่กับสามีโดยปริยาย ระหว่างการตัดสินใจหย่าขาดจากสามี แม่ได้แนะนำกรให้ไปทำงานอาบอบนวดกับพี่สาวที่เยอรมัน หลังจากประสบการณ์อันเลวร้ายในเยอรมันที่ถูกพี่สาวหลอกให้ขายบริการแต่กรไม่ยอม จนวีซ่าอายุครบ 3 เดือน กรได้กลับเมืองไทย กรได้พยายามขอหย่ากับสามี สามีไม่ยอมหย่า ทั้ง ๆ ที่ก่อนหน้านี้ สามีไม่ยอมจดทะเบียนสมรสกับกรจนกระทั่งมีลูกสาวคนที่ 4 แต่พอสามีเห็นกรมีบ้านเป็นของตัวเอง สามีจึงยอมไปจดทะเบียนสมรส ครั้นเธอมาขอหย่า สามีกลับไม่ยอมหย่า พร้อมเสนอข้อตกลงว่า จะหย่าให้โดยสามีเอาบ้านพร้อมที่ดินไว้หมด ลูก 5 คน สามีจะรับไปอยู่หมดเลย แล้วยกหนี้ล้านกว่าบาทจากการกู้ธนาคารมาลงทุนค้าขายให้กร กรบอกว่า

เรายอมยกลูกให้ อยากได้เอาไป พร้อมยกบ้านที่ดิน ตรงนี้ 200 ตารางวาเอาไปหนี้ล้านกว่าบาทเขาไม่ต้องการ เขายกหนี้ธนาคารให้เราชดใช้ เราอมขนาดนี้ ดิฉันว่าดิฉันเป็นผู้หญิงคนเดียวในโลกที่ยอมขนาดนี้ ขอไปหย่าไปเดียว เขาพูดยังงี้รู้ไหมคะ เขาบอกว่า ขอคิดดูก่อนว่าจะเสียเปรียบอะไรอีก ถ้าเขาไม่เสียเปรียบอะไรเรา เราจะยอม ถ้าเขาได้ประโยชน์มากกว่า เขาถึงยอมหย่าให้ ดิฉันแทบจะยกเก้าอี้ฟาดหัวเขาเลย

ต่อมามีอาจารย์หมอย่อยจุฬาฯ ได้ให้ข้อคิดที่มีเหตุผลแก่สามีกร เขาคิดใหม่ ไม่ยอมหย่าแล้วมาขอคืนดี แต่ปัญหาเกิดขึ้นอีกเมื่อเขาลงมือลงมือทำร้ายร่างกายเธอ และยังคงด่าถึงบุพการีเขาชี้แจง และหาเรื่องกรว่าออกไปนอกบ้าน ไปนอนกับผู้ชาย สุดท้ายก็ขอหย่ากับกรเอง และกรก็ตอบรับการหย่าทันที

ส่วนทราย นอกจากจะต้องประสบกับปัญหาการนอกใจของสามีแล้ว สิ่งหนึ่งที่ทรายอัดอั้นใจ คือ สามีไม่เปิดเผยการใช้จ่าย โดยสามีจะมีตำแหน่งการงาน รายได้สูง ทรายต้องลาออกจากงานมาเป็นแม่บ้านตามที่สามีต้องการ ทรายจึงไม่มีรายได้เป็นของตนเอง ต้องพึ่งพิงรายได้จากสามี นอกจากนี้ สามียังบังคับทรายให้มีเพศสัมพันธ์กับเขาทุกวัน ๆ ละหลายครั้ง ซึ่งทรายไม่ชอบ

ไม่พอใจ เพราะถูกข่มขืน แต่สิ่งที่ทนายไกรธมากที่สุดและเป็นชนวนการขอหย่ากับสามี คือ เธอจับได้ว่า สามีเซ็นเบิกเงินล่วงหน้า 500, 000 บาท ก่อนจะลาออกจากงานไปใช้แล้วปิดบังโกหกเธอว่า ยังไม่ได้เซ็นรับเงินส่วนนี้ ทนายขอหย่ากับสามีทันที เธอคืนรถให้สามีและก้าวออกจากบ้านไปแต่ตัวแล้วรับลูกไปอยู่กับเธอภายหลัง

กลุ่มผู้หญิงที่ถูกสามีใช้อำนาจชายเป็นใหญ่ ใช้อารมณ์ตัดสินปัญหา

กลุ่มที่สามีใช้อำนาจชายเป็นใหญ่ สร้างหนี้สิน และขาดความรับผิดชอบ อันเป็นสาเหตุให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว คือ ชื่น แพร พรหม และพีเปี่ยม โดยผู้หญิงในกลุ่มนี้จะถูกสามีใช้ความรุนแรงทางร่างกาย แก้ปัญหาด้วยกำลัง มักมีอารมณ์ร้อน เช่นกรณีของแพรที่สามีมักทำตัวเป็นเด็กที่ขอใช้กำลังจัดการกับปัญหาต่าง ๆ และกรณีของพีเปี่ยมที่สามีทหารมักมีอารมณ์หงุดหงิด ก้าวร้าว และแสดงอำนาจความเป็นใหญ่ทุกครั้งที่มาสุรา เช่นเดียวกับชื่นที่ต้องพบกับความรุนแรงจากสามีคนปัจจุบัน คือ หลังจากที่สามีเก่าของชื่นเสียชีวิต ลูก ๆ ที่เกิดจากสามีเก่าได้ย้ายมาอยู่กับชื่น จึงเป็นจุดเริ่มต้นมูลเหตุของความรุนแรง ชื่นเล่าว่า “ตอนนี้เลยเลี้ยงทั้งลูกเก่าลูกใหม่ คือเรามีลูกกับสามีใหม่เป็นลูกสาว 1 คน แล้วก็ลูกติดของแฟนเก่าอีก 2 คน ส่วนสามีก็มีลูกติดมาภรรยาเก่าที่เสียชีวิตไปแล้วอีก 7 คน พออยู่ไป ไม่พอยู่พอกินกัน ปัญหาเรื่องลูกเขา ลูกเราทำให้พี่น้องต่างพ่อต่างแม่เกิดทะเลาะกัน ไม่ลงรอยกัน” นอกจากปัญหาลูกเขา ลูกฉัน ลูกเรา แล้ว ปัญหาทางเศรษฐกิจที่รายได้ไม่พอกับรายจ่าย อันเกิดจากลูกหลายคนและเกิดจากหนี้สินที่ภรรยาเก่าของสามีได้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยทิ้งไว้ให้ จึงเป็นปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งของจุดเริ่มต้นความรุนแรงในครอบครัว ชื่นบอกว่า “คือเราก็ตองสู้ ตีนถีบปากกัด เพราะว่าค่าใช้จ่ายทั้งลูกเราลูกเขา” ชื่นต้องทำมาหากินหลายรูปแบบ แต่ขาดทุนไม่พอยู่พอกิน จากนั้น ชื่นจึงหันไปหัดเล่นไพ่เพื่อหวังหารายได้เพิ่มเติมจากการพนัน ซึ่งทำให้สามีโกรธมาก เป็นเหตุให้สามีบันดาลโทสะทำร้ายร่างกายชื่น เป็นการแก้ปัญหาโดยใช้ระบบชายเป็นใหญ่ เพื่อห้ามปรามไม่ให้ชื่นไปเล่นการพนัน

ส่วนกรณีของพรหมจะแตกต่างจากแพร พีเปี่ยม และชื่น นั่นคือ ความรุนแรงที่พรหมได้รับนั้นไม่ใช่ความรุนแรงทางร่างกาย แต่เป็นความรุนแรงทางจิตใจที่สามีของพรหมจะใช้อำนาจชายเป็นใหญ่ ไม่ปรึกษาหารือกับพรหม แต่หากเกิดปัญหา จะใช้อารมณ์ครีดยมาลงกับพรหม และจากการที่ต่างคนต่างไม่ค่อยพูดคุยปรึกษาหารือกัน จึงทำให้ความเป็นครอบครัวไม่มีการใช้ชีวิตร่วมกันมากนัก ครอบครัวไม่ค่อยมีส่วนร่วมกัน ทำให้พรหมกับสามีเกิดความห่างเหินกันเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ พรหมบอกว่า “อาจเป็นเพราะเราไม่พูดกัน เขาก็ไม่ค่อยพูด แต่เพราะว่าเขาไปทำธุรกิจอีก

มากมาย มันก็ทำให้คนเปลี่ยนแปลงไปได้ เวลามันก็น้อยลงไปสำหรับการที่จะอยู่เป็นครอบครัว แต่เราไม่ได้คิดถึงว่าตรงนั้นจะทำให้ชีวิตครอบครัวเราต้องแตกแยก ต้องอะไรหรอก ปัญหามันอาจจะเกิดตรงที่ว่า เขาทำธุรกิจมาก เขาคิดว่าเขามีเงินมาก เขาจะทำอะไรก็ได้ คิดว่าน่าจะเป็นอย่างนั้นมากกว่า" นอกจากนี้ สามีของพริมยังเป็นคนพูดจาไม่น่าฟัง เจ้าก็เจ้าการ สำเนียงแบบเป็นคนดูดันหน้าตาไม่รับแขก และสาเหตุความรุนแรงอีกประการที่พริมเล่าให้ฟังว่า

หนูไม่ชอบก็คือพี่น้องเขาชอบมาเบียดเบียนมาก ๆ ยืมเงินแล้วก็ไม่ใช่คืน อันนี้เป็นสาเหตุนะว่าเป็นสนิมในใจหนูอย่างหนึ่ง เราก็รู้สึกเกือหนุนจนเจ็บลูกหลานเขาแบบทั้งตระกูล ก็เบื่อ ที่บ้านเรา สิ่งหนึ่งกระเด็นไปไม่ได้เลย ถ้าพี่น้องตัวเองได้เท่าไรเท่ากัน นั่นคือสิ่งที่เปรียบเทียบสำหรับชีวิตเราามากเลยว่า คือเราไม่ใช่คนเห็นแก่ตัวขนาดนั้น โอเค ครอบครัวคุณ พี่น้องคุณ แต่พี่น้องเราเสียอีก ไม่เคยมาสร้างความทุกข์ สิ่งหนึ่งก็ไม่เคยมาขอยืม มีแต่เกือหนุนเรา จะทำอะไร ขาดมัย เอามัย จะทำธุรกิจอันนี้ เอามัย ลงทุนเท่าไร อะไรอย่างนั้น ส่วนของเขามาเดี่ยวแปดหมื่นแสนหนึ่ง แล้วหนูจะต้องมานั่งกู้สหกรณ์ให้แล้วก็หักเงินเดือนของหนูเองทุกครั้งทุกคราว มันไม่ใช่ เราช่วยไปครั้งหนึ่ง ก็น่าจะทำให้เขาใจเอามาคืนบ้าง มีครั้งทีหนึ่ง มีครั้งที่สอง ครั้งที่สาม จนมีครั้งที่สี่ที่ห้า หนูเลิกเลย"

นั่นเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดรอยร้าวนอกจากความห่างเหินในครอบครัว ตอนหลังสามีได้นอกใจไปมีเพศสัมพันธ์กับเด็กคนงานลูกน้อง จึงนำไปสู่การหย่ากันไปในที่สุด

กลุ่มผู้หญิงที่สามีไม่มีเวลาให้กับภรรยาและครอบครัว

ฟ้าเป็นกลุ่มผู้หญิงร่วมวิจัยเพียงคนเดียวที่มีมูลเหตุความรุนแรงในครอบครัวอันมีสาเหตุไม่เหมือนใครนัก แม้จะเป็นความรุนแรงทางจิตใจ แต่ก็ไม่ร้ายแรงเท่ากลุ่มตัวอย่างที่กล่าวมา ความรุนแรงที่ฟ้าได้รับ คือ การที่สามีไม่มีเวลาให้กับเธอและครอบครัว เพราะสามีทำงานอุทิศเวลาให้กับการทำงานมาก ต้องไปประชุมนอกเวลา ไปตรวจราชการบ้าง ไปจัดสัมมนาบ้าง จัดเลี้ยงผู้มาติดต่อบ้าง ทำให้สามีของฟ้าไม่มีเวลาอยู่กับครอบครัว ฟ้าบอกว่า

บางทีอยู่กันมานาน ๆ อายุวัยกลางคนและอยู่กันมาร่วม 20 กว่าปี ทำให้เกิดความเคยชิน ที่จะมาแสดงความรักหวานแหววมันลดน้อยลง อยู่กันแบบเป็นเพื่อน อยู่กันตามหน้าที่ภาระผูกพัน บางทีเรารู้สึกว่าเขาทำงานมากกว่าครอบครัว กลับบ้านไม่เป็นเวลา เวลาเก็บเมียและลูกมันน้อยลงไป

จากการบอกเล่าประสบการณ์ชีวิตความรุนแรงในครอบครัวของกลุ่มผู้หญิงผู้ร่วมวิจัย ทั้ง 14 คน ดังกล่าวนั้น จะเห็นได้ว่า ผู้หญิงผู้ร่วมวิจัยทุกคนถูกสามีหรือคู่รักกระทำ ความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงทางด้านร่างกาย ทางด้านจิตใจ ทางด้านวาจา และทางด้านเพศ ผู้หญิงเหล่านั้น ต้องเผชิญกับความรุนแรง ในรูปแบบ และบริบทที่ต่างกัน หรือคล้ายคลึงกันตาม สภาพปัญหาในชีวิตครอบครัว พวกเธอต้องอดทนอย่างมาก สำหรับผู้หญิงที่มีเงื่อนไขที่สงสารลูก กลัวลูกมีปมด้อย หรือเงื่อนไขยังต้องพึ่งพิงทางเศรษฐกิจจากสามี หรือ ยังรักสามีอยู่ อภัยให้สามี ได้ และความเป็นหน้าตาทางสังคม ที่ตัดสินใจไม่เลือกตอบโต้สามีด้วยการหย่า ส่วนผู้ที่ไม่สามารถหย่า เพราะมีปัจจัยเรื่องสินสมรสร่วมกัน ก็หาทางออกโดยแยกกันอยู่อย่างเด็ดขาด ส่วนผู้หญิงที่มีกล้าเผชิญความจริงที่ไม่เกรงสังคมครหาการเป็นหม้าย เพราะมีความมั่นใจตนเอง พึ่งตนเองได้ ก็จะเลือกตอบโต้ด้วยการหย่าร้าง หรือแยกทางชีวิตกันโดยเด็ดขาด